

**T.C.
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM BİLİM DALI**

**KARS MESLEK YÜKSEKOKULU TURİZM REHBERLİĞİ
PROGRAMINDA İNGİLİZCE ÖĞRENİMİ GÖREN ÖĞRENCİLERİN
PROGRAM GELİŞTİRMEYE YÖNELİK İHTİYAÇ ANALİZİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İlhami EGE

**TEZ YÖNETİCİSİ
Yrd. Doç. Dr. Ali Osman ENGİN**

KARS-2006

T.C.
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlhami EGE'ye ait Kars Meslek Yüksekokulu Turizm Rehberliği Programında İngilizce öğrenimi gören öğrencilerin program geliştirmeye yönelik ihtiyaç analizi konulu çalışma, jürimiz tarafından Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalında yüksek lisans tezi olarak oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Öğretim Üyesinin Unvanı, Adı ve Soyadı
Yrd. Doç. Dr. Ali Osman ENGİN

İmza

.....
Yrd. Doç. Dr. Cengiz YANIKLAR

.....
Yrd. Doç. Dr. Gencer ELKILIÇ

Bu tezin kabulü Sosyal Bilimler Enstitüsü yönetim kurulunun/...../2006 tarih ve/..... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

UYGUNDUR

...../...../2006

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü
Doç. Dr. Mithat ŞAHİN

İÇİNDEKİLER

Sayfa No:

ÖZET	
ABSTRACT	
ÖNSÖZ.....	I
KISALTMALAR.....	II
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	III
ÇİZELGELER LİSTESİ.....	IV

BÖLÜM I PROBLEMİN TANIMI

1.Giriş.....	1
1.1. Amaç.....	1
1.2. Önem.....	2
1.3. Problem.....	4
1.4. Alt Problemler.....	4
1.5. Denenceler.....	4
1.6. Varsayımlar.....	5
1.7. Sınırlılıklar.....	5
1.8. Tanımlar.....	6
1.9. Yapılan Çalışmalar.....	6

BÖLÜM II YAPILAN KURAMSAL ÇALIŞMALAR

2.0.Giriş.....	10
2.1.Özel Amaçlı İngilizce Öğretimi (ÖAİ).....	10
2.1.1.Özel Amaçlı İngilizce Dil Öğretiminin Sınıflandırılması.....	12
2.2.Gereksinim Çözümlemesinin Tanımı.....	13
2.2.1.Niçin Gereksinim Analizi Yapılmalıdır?.....	14
2.2.2.Gereksinim Çözümlemesinin Amacı.....	16
2.2.3.Gereksinim Analizinde Yöntem.....	17

BÖLÜM III

METODOLOJİ

3. Metodoloji.....	20
3.1. Araştırmanın Yöntemi.....	20
3.2. Evren.....	20
3.3. Örneklem.....	20
3.4. Veri Toplama Aracı.....	20
3.4. Verilerin Analizi.....	21

BÖLÜM VI

BULGULAR VE YORUMLAR

4. Bulgular ve Yorumlar.....	24
4.1. Dört Denek Grubuna Ait Verilerin Çözümleme Sonuçlarını Gösteren Çizelgeler ve Yorumları.....	25
4.2. Meslek Dersi Öğretim Elemanları, İngilizce Öğretim Elemanları ve Stajyer Öğrencilere Ait Verilerin Çözümleme Sonuçlarını Gösteren Çizelgeler ve Yorumları.....	43
4.3. Meslek Dersi Öğretim Elemanları ve Stajyer Öğrencilere Ait Verilerin Çözümleme Sonuçlarını Gösteren Çizelge ve Yorumu.....	44
4.4. İngilizce Öğretim Elemanları ve Hazırlık Sınıfları İngilizce Öğrencilerine Ait Verilerin Çözümleme Sonuçlarını Gösteren Çizelgeler ve Yorumları.....	45
4.5. İngilizce Öğretim Elemanlarına Ait Verilerin Çözümleme Sonuçlarını Gösteren Çizelgeler ve Yorumları.....	50
4.6. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerine Ait Verilerin Çözümleme Sonuçlarını Gösteren Çizelgeler ve Yorumları.....	57

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1 Sonuç	
5.1.1. Uygulanmakta Olan İngilizce Öğretimi İle İlgili Olan Sonuçlar.....	63
5.1.2. HKA Gereksinimleri İle İlgili Elde Edilen Sonuçlar.....	64
5.1.3. Öğrenme Gereksinimleri İle İlgili Elde Edilen Sonuçlar.....	65
5.2. Öneriler.....	67
KAYNAKLAR.....	69

EKLER

ÖZGEÇMİŞ

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; Kafkas Üniversitesi Kars Meslek Yüksek okulu Turizm Rehberliği Programında uygulanan İngilizce Öğretimi Programının öğrencilerin gereksinimlerine yönelik olup olmadığını saptamak ve tasarlanacak olan Dil Öğretim Programlarına katkıda bulunmaktır.

Araştırmada; 60 hazırlık öğrencisi, 22 stajyer öğrenci, 11 meslek dersi öğretmeni ve 9 İngilizce öğretmenine anket uygulanmıştır. Anketler iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, öğrencilerin Hedef Dil Kullanım Alanı; ikinci bölüm ise, öğrencilerin öğrenme gereksinimleri ile ilgilidir. Ankete katılan 4 grubun Hedef Kullanım Alanı ile ilgili algıları belirlenmiştir. Öğrencilerin öğrenme gereksinimleri ile ilgili sorular sadece İngilizce öğretmenlerine ve hazırlık öğrencilerine yöneltilmiştir.

Toplanan verilerin çözümlenmesi sonucunda; uygulanan dil öğretim programının öğrenci gereksinimlerini karşılamada yetersiz kaldığı tespit edilmiştir. Buna bağlı olarak öğrencilerin, İngilizceyi Hedef Kullanım Alanında etkili bir şekilde kullanamadığı anlaşılmıştır. Bu sorunun çözümlenebilmesi için, öğrencilerin gereksinimlerine uygun bir dil öğretim programının daha etkin olması konusunda önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar sözcükler: Gereksinim Çözümlemesi, Hedef Kullanım Alanı, Öğrenme Gereksinimleri, İngilizce Öğretimi, Dil Öğretimi Programı

ABSTRACT

The purpose of this study is to investigate whether the English language curriculum applied in the department of Tourism Guidance at Kars Vocational High School meets the needs of the students and to contribute to the language teaching programme which will be formed.

In the research, 60 preparation students, 22 intern students, 11 teaching staffs and 9 English teachers were given questionnaire. The questionnaires consisted of two parts. The first part was related to the Area of Students' Target Language Usage while the second part was linked to the learning necessity of students. The comprehension of these four groups about the Area of Target Usage was decided. The questions linked to the learning necessities of students were administered only to English language teachers and preparation class students.

At the end of analysis of data, it has been observed that the currently applied language learning programme is quite away from meeting the needs of the students in the department of Tourism and Guidance. In connection with this, it has been understood that students do not use English efficiently in the Area of Target Usage. In order to solve this problem new suggestions have been made for a more effective language programme, which will be suitable to the needs of the students.

Key Words: Analysis of Necessity, Target Usage Area, Learning Necessities, English Teaching, Language Teaching Programme.

ÖNSÖZ

İletişim ve teknoloji alanındaki gelişmelerden dolayı, ülkeler arasındaki mesafe giderek küçülmekte ve dünya adeta modern bir köy kimliğine bürünmektedir. Bu durum; medeniyetler ve kültürler arası diyalogu gündeme taşımakla birlikte, turizm alanında da ekonomik hareketliliğin artmasına neden olmaktadır.

Ülkemiz; tarihi ve kültürel kimliğinden dolayı turizm açısından en cazip ülkelerden birisidir. Ancak bu avantajı kullanmanın yolu; insan kaynaklarından azami oranda yararlanmaktan geçmektedir. Turizm sektöründeki bu boşluğu gidermek amacıyla bazı üniversitelerimiz bünyesinde Turizm Rehberliği programları açılmıştır. Ara insan gücü yetiştirmek misyonunu taşıyan bu programlardan mezun olan öğrencilerin istenilen düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olmadığı saptanmaktadır. Öğrenciler, öğrendikleri yabancı dili kendi meslek alanlarında kullanamamaktadır. Bu sorun; okullarda uygulanan yabancı dil programlarının öğrenci gereksinimlerini karşılamadığını kanıtlar niteliktedir. Çünkü uygulanan dil programları gereksinim çözümlemesi yapılmadan sadece uzmanların deneyimlerine dayanarak hazırlanmıştır.

Bu çalışmanın amacı; Kafkas Üniversitesi Kars Meslek Yüksekokulu Turizm Rehberliği öğrencilerinin dil gereksinimlerinin karşılanıp karşılanmadığını saptamak ve uygulanan dil programının öğrenci gereksinimlerine yönelik olup olmadığını anketlerle ortaya koyarak önerilerde bulunmaktır.

Bu çalışmanın planlanması ve raporlaştırılması sürecinde pek çok kişinin yardımını gördüm. Yüksek lisans eğitimim sürecinde, bana yol gösteren ve hiçbir özveriden kaçınmayan danışmanım sayın Yrd.Doç.Dr. Ali Osman ENGİN'e, hazırlamış olduğu anketi çalışmamda kullanmaya izin veren sayın Yrd.Doç.Dr. Nehir SERT'e, verilerin çözümlenmesinde yardımlarını gördüğüm sayın Doç.Dr. Mustafa SAATÇI'ya ve sayın Arş.Gör.Dr. Atalay ÇAĞLAR'a, Turizm Rehberliği programı ile ilgili her türlü bilgi ve dokümana ulaşmama yardımcı olan Kars Meslek Yüksekokulu Müdürü sayın Prof.Dr. M. Özkan ARSLAN'a, çalışmamın her aşamasında görüşleriyle yürekten destek veren sayın Doç.Dr.Cihat GÖKTEPE'ye, bölüm başkanım sayın Yrd.Doç.Dr. Ali GÜNEŞ'e, sayın Yrd.Doç.Dr. Gencer ELKILIÇ'a, sayın Öğrt. Görevlisi Oktay KIZILKAYA'ya ve değerli arkadaşım İngilizce Okutmanı sayın Turan Özgür GÜNGÖR'e ve İngilizceden Türkçeye çeviri yaparak yardımcı olan İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümü öğrencilerime teşekkür ederim.

Ayrıca, bu araştırmanın başından sonuna kadar her aşamasında bana destek veren sevgili eşim Bilge ile biricik kızlarım Ebru, Zehra ve Hayrunnisa'ya teşekkür ederim.

Kars, 2006

İlhami EGE

KISALTMALAR

Gİ : Genel İngilizce

HKA : Hedef Kullanım Alanı

İÖP : İngilizce Öğretim Programı

ÖAİ : Özel Amaçlı İngilizce

YÖK : Yüksek Öğretim Kurumu

ŞEKİLLER LİSTESİ

	Sayfa No:
Şekil 2.1. ÖAI'nin Alt Kategorileri.....	12
Şekil 2.2. Gereksinim çözümlemesinde Smith (1990) yöntemi ile Shutz & Derwing (1987) yöntemlerinin karşılaştırılması.....	18

ÇİZELGELER LİSTESİ

Sayfa No:

Çizelge 4.1. Araştırmaya Katılan Grupların Dağılımı.....	24
Çizelge 4.2. Grupların, Turizm Sektöründe Öğrencilerin İngilizce Bilgisine Gereksinim Duyma Sıklıkları Konusundaki Görüşlerine İlişkin Varyans Çözümlemesi Sonucu.....	25
Çizelge 4.3. Turizm Sektöründe Öğrencilerin İngilizce Bilgisine Gereksinim Duyma Sıklıklarına Ait Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	25
Çizelge 4.4. Grupların, “ Turizm Sektöründe Öğrenciler Ne Sıklıkta İngilizce Bilgisine Gereksinim Duyacaklar’ Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	26
Çizelge 4.5. Grupların, Öğrenciler için Hangi Düzeyde İngilizcenin Yeterli Olacağı konusundaki Görüşlerine İlişkin Varyans Çözümlemesi Sonucu....	26
Çizelge 4.6. Öğrenciler İçin Hangi Düzeyde İngilizcenin Yeterli Olacağı Konusundaki Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	27
Çizelge 4.7. Grupların, “Öğrenciler için Hangi Düzeyde İngilizcenin Yeterli Olacağını Düşünüyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	27
Çizelge 4. 8. Grupların. “Öğrenciler İngilizceyi Gelecekte Daha Çok Kimlerle Kullanacaktır” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	28
Çizelge 4.9. Grupların, “Öğrenciler İngilizceyi Kaç Kişilik Ortamlarda Kullanacaklar” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	29
Çizelge 4.10. Grupların, “Öğrencilerin Dili Kullanmaya Yönelik Becerilerden Hangisine Daha Çok Gereksinim Duyacaklarını Önem Sırasına Göre (1,2,3,4) Belirtiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	30
Çizelge 4.11. Grupların “Öğrencilerin Konuşma Etkinliğinde En Çok Hangi Rolü Yükleneceğini Düşünüyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı ...	31
Çizelge 4.12. Grupların, “Öğrencilerin Yazılı İngilizce İle En Çok Nasıl Karşı Karşıya Geleceğini Düşünüyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların	

Dağılımı.....	32
Çizelge 4.13. Grupların, “Öğrenciler Gelecekte İngilizceyi Ne Tür Bir İletişim Kanalıyla Kullanacaklar” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	33
Çizelge 4.14. Grupların, “Öğrenciler İleride İngilizcenin Hangi Türü ile Karşılaşacaklar” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	34
Çizelge 4.15. Grupların, “Öğrenciler Gelecekte Konuşulan İngilizceyi Daha Çok Hangi Şekliyle Kullanacağını Düşünüyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	35
Çizelge 4.16. Grupların, “Öğrenciler Aşağıda Sunulan Cümle Yapılarından Daha Çok Hangisi ile Karşılaşacaklarını Düşünüyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	36
Çizelge 4.17. Grupların, “Öğrencilerin İleride Çeviri Yapma Sıklık Düzeyleri Konusundaki Görüşlerine İlişkin Varyans Çözümlemesi Sonucu.....	36
Çizelge 4.18. Öğrencilerin İleride Çeviri Yapma Sıklık Düzeylerine ilişkin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	37
Çizelge 4.19. Grupların, “Öğrencilerin İleride Hangi Sıklıkla Çeviri Yapmalarının Gerekebileceğini Düşünüyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	37
Çizelge 4.20. Grupların, “Öğrencilerin Ne Tür Çeviri Yapmalarının Gerekeceğini Düşünüyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	38
Çizelge 4.21. Grupların, “Öğrencilerin Neleri Çevirmeleri Gerekebilecektir” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	39
Çizelge 4.22. Grupların, Öğrenciler İngilizceyi hangi ortam ve maksatla kullanmaktadırlar” Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	40
Çizelge 4.23. Grupların, “Öğrencilerin Meslek Yaşamlarında Başarılı Olabilmeleri için Özel Amaçlı İngilizce Öğretimini Gerekli Buluyor musunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	41

Çizelge 4.24. Grupların, “İngilizce Öğretimi Ders Programı Tasarlanmadan Önce Öğrencilerin görüşlerine Başvurulması Gerekli midir” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	42
Çizelge 4.25. Grupların, “Mezun Olan veya Staj Yapan Öğrenciler İngilizceyi Yeterli Kullanabilmekte midirler” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	42
Çizelge 4.26. Grupların, “İngilizceyi Yeterli Kullanamama Nedenleri Nelerdir” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	43
Çizelge 4.27. Grupların, “Öğrenciler İngilizcenin Kullanımı İle İlgili Hangi Sorunlarla Karşılaşacaklardır” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	45
Çizelge 4.28. Grupların, “Sınıf Ortamı Nasıl Olmalıdır” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	47
Çizelge 4.29. Grupların, “Sınıf içi Teknik ve Etkinliklerden Hangileri Tercih Edilmektedir” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	48
Çizelge 4.30. Grupların, “I. Dönemde Haftalık İngilizce Ders Programında Genel İngilizce ve Özel Amaçlı İngilizce Arasında Dağılım Nasıl Olmalıdır” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	49
Çizelge 4.31. Grupların, “II. Dönemde Haftalık İngilizce Ders Programında Genel İngilizce ve Özel Amaçlı İngilizce Arasında Dağılım Nasıl Olmalıdır” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	50
Çizelge 4.32. İngilizce Öğretim Elemanlarının “İngilizce Öğretiminde Hangi Yöntemi kullanıyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	50
Çizelge 4.33. İngilizce Öğretim Elemanlarının ‘Sınıf İçi Teknik ve Etkinliklere Karar Vermede Hangi Süreci İzliyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	51
Çizelge 4.34. İngilizce Öğretim Elemanlarının “Dilbilgisini Nasıl Öğretiyorsunuz”	

Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	51
Çizelge 4.35. İngilizce Öğretim Elemanlarının “Konuşma Becerisini Nasıl Kazandırılıyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	52
Çizelge 4.36. İngilizce Öğretim Elemanlarının “Dinleme Becerisini Nasıl Kazandırılıyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	52
Çizelge 4.37. İngilizce Öğretim Elemanlarının “Yazma Becerisini Nasıl Kazandırılıyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	53
Çizelge 4.38. İngilizce Öğretim Elemanlarının “Okuma Becerisini Nasıl Kazandırılıyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	54
Çizelge 4. 39. İngilizce Öğretim Elemanlarının “Öğrencileriniz Arasındaki Dil Öğrenmeyle İlgili Bireysel Farklılıkları Dikkate Alabiliyor musunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	54
Çizelge 4.40. İngilizce Öğretim Elemanlarının, “Mesleğinizde Kendinizi Yetiştirebilmeniz için Konferans vb. Katılmaya Süreli Yayınları İzlemeye Fırsat Bulabiliyor musunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	55
Çizelge 4.41. İngilizce Öğretim Elemanlarının “Mesleğinizde Kendinizi Yetiştirememenin Yarattığı Sorunlar Nelerdir” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	55
Çizelge 4.42. İngilizce Öğretim Elemanlarının, “Mezun Olan veya Stajyer Öğrencilerin İngilizceyi Yeterli Kullanamama Nedenleri Nelerdir” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	57
Çizelge 4.43. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Yaş Dağılımı.....	57
Çizelge 4. 44. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Cinsiyet Dağılımı.....	57
Çizelge 4. 45. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “Turizm Rehberliği Programını Bir Başkasının Zorlaması Olmaksızın Kendi İsteğinizle mi Geldiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	57

Çizelge 4. 46. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “İngilizce Öğrenmeye İstekli misiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	58
Çizelge 4.47. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “İngilizce Öğrenmeniz Size Ne Kazandıracak” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	58
Çizelge 4.48. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “Hangi Koşullarda Daha İyi İngilizce öğrenebilirsiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	59
Çizelge 4.49. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “İngilizce Öğretmeninizin Size Önem Vermesi, Sevecen Davranması Başarınızı Olumlu Etkiler mi” ? Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	60
Çizelge 4.50. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “Mesleğinizde Size Gerekebilecek Dinleme Becerilerinin Yanısıra Hangi Dinleme Becerilerini Edinmek İstersiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	60
Çizelge 4.51. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “Mesleğinizde Size Gerekebilecek Konuşma Becerilerinin Yanısıra Hangi Konuşma Becerilerini Edinmek İstersiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	61
Çizelge 4.52. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “Mesleğinizde Size Gerekebilecek Okuma Becerilerinin yanısıra Hangi Okuma Becerilerini Edinmek İstersiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	61
Çizelge 4.53. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “Mesleğinizde Size Gerekebilecek Yazma Becerilerinin Yanısıra Hangi Yazma Becerilerini Edinmek İstersiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı.....	62

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölüm, araştırmanın problemi, amacı, önemi, varsayımları, sınırlılıkları ve araştırma ile ilgili tanımlar ve yapılmış çalışmaları içermektedir.

Bilim ve teknolojiye ulaşılan düzey, özellikle II. Dünya Savaşından sonra farklı toplumlarda ve kültürlerde yaşayan insanların bireysel ve toplumsal düzeyde yakın ilişkiler kurmasını zorunlu kılmıştır. Özellikle II. Dünya Savaşı sonrası oluşan yeni dünya düzeninde uluslar arası ilişkiler giderek yoğunlaşmıştır. Teknolojik gelişmenin yarattığı olanaklarla kitle iletişim araçları gelişmiş, daha fazla kapasiteli ulaşım araçları sayesinde dünya küçülmüş, geçmişte aylar süren yolculuklar saatlere inmiş, özellikle turizm alanında çok hızlı bir gelişme görülmüştür. Bu gelişmeler sonucunda her alanda yabancı dil bilgisine ve yabancı dil bilenlere sürekli artan bir gereksinim duyulmaya başlanmış, genişleyen ve bir türlü doyurulamayan bir pazar açılmıştır (Demircan 1990: 181).

Bu baş döndürücü gelişmeler, iletişim kurmak için uluslar arası bir dil gereksinimi ortaya çıkarmıştır. İngilizcenin “farklı insanların konuştuğu ortak bir dil” şekline dönüşmesi, bu gereksinimin bir sonucudur. Ayrıca Hutchinson ve Waters’in (1987:49; McDonough 1984:34)“ingilizce öğrenmenin niçin gerekli olduğunu sorgulayan yeni bir nesil türemiştir” şeklindeki tespiti yukarıdaki görüşü kanıtlar niteliktedir. Öğrenciler Genel İngilizce (Gİ) öğrenmekten çok kendi amaçları doğrultusunda kullanmak için “Özel Amaçlı İngilizce (ÖAI) öğrenme gereksinimi duymuşlardır. Öğrenenler, kendi mesleklerinin bir parçası olarak gördükleri yabancı dilin becerilerine değişik oranlarda ihtiyaç duymuşlardır. Bu ihtiyaç, uygulanan dil programlarında yeni bir yapılanma gereğini beraberinde getirmiştir. Artık yeni bir dil öğretim programı konuşulur olmuştur.

1.1. Amaç

Bu araştırmanın amacı; Kafkas Üniversitesi Kars Meslek Yüksekokulu Turizm Rehberliği programında öğrenim gören öğrencilerin dil edinimi becerilerinin geliştirilmesine yönelik ihtiyaçlarını belirlemek, İngilizce öğretiminin öğrenci gereksinimlerini karşılamaya yeterli olup olmadığını incelemek ve tasarlanacak olan İngilizce Öğretim Programının (İÖP) hedef ve içerikleri konusunda önerilerde bulunmaktır.

1.2. Önem

Ekonomi, bilim, teknoloji ve askeri alanlardaki gelişmişlik uluslar arası ilişkilerde kullanılacak dilin de belirleyicisi olmuştur denebilir. Günümüzde en yaygın olarak kullanılan uluslar arası dil İngilizce olmakla birlikte, artık dış ilişkilerin yürütülmesi için birden fazla ortak dile gereksinim duyulmaktadır. Bunun sonucu olarak da yabancı dillerin öğretimi okul programlarında yer almıştır (Demirel 1987:6).

Ancak ülkemizde yabancı dil öğretim programları maalesef gereksinim çözümlenmesine yer verilmeden tasarlanmaktadır. Program tasarlanırken; amaçların, hedeflerin ve içeriğin belirlenmesi, öğrenci motivasyonunun sağlanması, öğretim sürecinde uygulanan metot ve tekniklerin seçimi ile ilgili kararlarda uzmanların olduğu gibi, öğrencilerin de görüşlerine yer verilmemektedir. Program geliştirme açısından bir eksiklik olarak tanımlanabilecek bu durum, öğrencilerin beklentileri ile tasarlanan program arasında bir boşluğun oluşmasına neden olmaktadır. Bu boşluk, doğal olarak mesleki yaşamda istenilen sonuçların elde edilmemesine zemin hazırlamaktadır.

Turizm sektörü, ülke ekonomisinde önemli bir paya sahiptir. Ülkemiz tarihi, kültürel ve coğrafi dokusundan dolayı dünya üzerinde önemli bir konuma sahip ender ülkelerden birisidir. Ülkemiz açısından bir avantaj teşkil eden bu konum, turizm sektörüne yapılan ve yapılacak olan yatırımlara yön vermektedir. Ancak yatırımların alt yapısı ne kadar mükemmel olursa olsun, insan faktörü her zaman önceliğini korumaktadır.

Turizm Rehberliği programları ise, bu boşluğu doldurmak amacıyla Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) bünyesinde Meslek Yüksekokuluna bağlı olarak açılmış eğitim kurumlarıdır. Kars Meslek Yüksekokulu Turizm Rehberliği programı, 12.02.2001 tarihinde YÖK'ün 277-2997 sayılı yazısıyla Kars merkezde 2001-2002 eğitim-öğretim yılında 40 öğrenci ile öğretime başlamış bir programdır(Ek V). Eğitim süresi, hazırlık sınıfıyla birlikte üç yıldır. Haftalık ders programında I. dönem, 8 ders saati dilbilgisi, 4 ders saati okuma, 4 ders saati yazma, 4 ders saati dinleme ve 4 ders saati konuşma, II. dönem ise, 4 ders saati dilbilgisi, 6 ders saati okuma, 4 ders saati yazma, 2 ders saati dinleme ve 8 ders saati konuşma olmak üzere hazırlık öğrencilerine dönem içinde toplam 24 ders saati İngilizce dil öğretimi verilmektedir(Ek VII). I. ve II. sınıf öğrencileri, hem I. hem de II. dönem 2 ders

saati uygulama olmak üzere toplam 6 ders saati mesleki İngilizce dersi almaktadırlar (Ek VIII). Hazırlık öğrencilerine uygulanan ders programı irdelendiğinde Konuşma becerisine hatırı sayılır oranda zaman ayrılmasına karşın, Genel İngilizce (Gİ) dersleri ağırlıktadır. Gİ'nin ön planda olması, öğrencilerin Hedef Kullanım Alanı (HKA) gereksinimlerinin dikkate alınmadığı izlenimi vermektedir. Öğrenciler 1. ve 2. sınıflarda mesleki İngilizce dersi almaktadırlar. Ancak bu derslerde, öğrencilerden Gİ dersinde edindikleri bilgi ve becerileri özel alanlarında uygulayabilmeleri ve alanları ile ilgili sözcük dağarcığını okuma parçaları üzerinde yapılan çalışmalarla geliştirmeleri istenmektedir. Oysaki öğrenciler Gİ dersinde meslekleri ile ilgili yeterli bilgi ve beceriye sahip değillerdir. Bu nedenle, öğrencilerin mesleki İngilizce dersinde özel alanları ile ilgili aktarabilecekleri bilgi ve beceri sınırlıdır. Ayrıca öğretmenlerin tercih ettiği ders kitaplarının uygulanan dil öğretimi programının amacına ulaşmasında rol oynayacağı aşikârdır.

Görüldüğü gibi Turizm Rehberliği öğrencileri, üç yıl boyunca hatırı sayılır miktarda İngilizce dersi almaktadırlar. Ancak eğer uygulanan dil programı, öğrenci gereksinimleriyle hedef ve içerik açısından yeterince örtüşmüyorsa, bir eksikliğe işaret eder.

Turan (1998:48)'a göre, planlı bir eğitim etkinliğinin yürütülmesi için geliştirilen eğitim programı, bireyin ya da kurumun eğitim gereksiniminin belirlenmesine yönelik çalışmalar, eğitim programı geliştirme basamaklarının ilkinin oluşturur ve program içeriğinin belirlenmesi için atılması zorunlu bir adımdır ve uygulanmakta olan bir eğitim programının hedeflerinin gerçek gereksinimleri karşılayıp karşılamadığını ortaya koymada olduğu kadar, geliştirilecek bir eğitim programının hedeflerinin belirlenmesinde de gereklidir. Program hedefleri belirlenirken, toplumun gereksinimleri ile bireyin gereksinimleri arasında bir bağ kurulmalıdır.

Gereksinim çözümlemesi sonucunda hazırlanan programların; çok olumlu sonuçlar verdiği, hedef kitlenin gereksinimlerini karşıladığı bir çok uygulama sonucunda ortaya çıkmıştır (Demirel 1987:90).

Yapılan alanyazın taramasında, ihtiyaç analizinin farklı alanlar ve programlar için araştırıldığı görülmüştür. Ancak Turizm Rehberliği programları için yeterli sayıda çalışmanın yapılmadığı tespit edilmiştir. Bu çalışmayla da, gereksinim analizi yapmak suretiyle bu alana katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Sonuç olarak, bu araştırma uygulanmakta olan İngilizce Öğretiminin eksik yönlerini ortaya çıkarması, tasarlanacak İngilizce Öğretim programının öğrencilerin belli alanlardaki ilgi ve gereksinimlerine karşılık vermesi, buna bağlı olarak hedef davranışların yeniden belirlenmesi ve tasarlanacak program öğrenci merkezli olacağı için motivasyonun en üst seviyeye çıkarılması açısından önem ifade etmektedir.

1.3. Problem

Kafkas Üniversitesi Kars Meslek Yüksekokulu Turizm Rehberliği programında öğrenim gören öğrencilerin İngilizce öğretiminde program geliştirmeye yönelik ihtiyaç analizi.

1.4. Alt Problemler

1-Turizm Rehberliği programı hazırlık sınıfı öğrencileri Hedef Kullanım Alanı (HKA) gereksinimlerini nasıl algılamaktadır?

2-Meslek dersi öğretim elemanları öğrencilerin HKA gereksinimlerini nasıl algılamaktadırlar?

3-Staj tecrübesi olan son sınıf öğrencileri HKA gereksinimlerini nasıl algılamaktadırlar?

4-Hazırlık sınıfı öğrencileri ile meslek dersi öğretim elemanlarının Hedef Kullanım Alanı gereksinimleri ile ilgili görüşleri birbirleriyle örtüşüyor mu?

5-Meslek dersi öğretim elemanları ve öğrenciler öğrenme gereksinimlerini nasıl algılamaktadırlar?

6-Sınıf ortamı ve sınıf içi etkinlikler öğrenme gereksinimiyle örtüşüyor mu?

7-Meslek dersi öğretim elemanlarının takip ettiği dil öğretim metod/metodları hedef kullanım alanı gereksinimine cevap veriyor mu?

8-Genel İngilizce (Gİ) ve Özel Amaçlı İngilizce (ÖAİ) arasında haftalık ders saati dağılımı konusunda öğrenci ve öğretmenlerin görüşleri örtüşüyor mu?

9-Dilin dört temel becerisinin öğretilmesinde önem ve ihtiyaç sırasına göre hedef davranışlar belirleniyor mu?

1.5. Denenceler

1-Uygulanmakta olan İngilizce ders programı hazırlık sınıfı öğrencilerinin Hedef Kullanım Alanı gereksinimlerini karşılamamaktadır.

2-Meslek dersi öğretim elemanları öğrencilerin HKA gereksinimleri hakkında yeterli bilgiye sahip değildir.

3-Uygulanmakta olan İngilizce ders programı staj deneyimi olan son sınıf öğrencilerinin HKA gereksinimlerini karşılamadığı görülmüştür.

4-Hazırlık sınıfı öğrencileri ile meslek dersi öğretim elemanlarının Hedef Kullanım Alanı gereksinimleri ile ilgili görüşleri birbirleriyle örtüşmemektedir. Çünkü Meslek dersi öğretim elemanları mevcut programı uygulamak zorundadırlar.

5-Öğrenci merkezli bir dil öğretimi olmadığından meslek dersi öğretim elemanları ve öğrenciler öğrenme gereksinimleri farklılık göstermektedir. Öğrencilerin öğrenme gereksinimlerini karşılamaya yeterli değildir.

6-Sınıf ortamı ve sınıf içi etkinlikler, öğretim elemanları tarafından yeterince kullanılmadığı için öğrencilerin iletişimsel yetilerini geliştirmede katkı sağlamamaktadır.

7-Meslek dersi öğretim elemanlarının takip ettiği dil öğretim metod/metodları öğrencilerin iletişimsel dil becerisini geliştirmediğinden hedef kullanım alanı gereksinimine uygun değildir.

8-Öğrenciler, öğretim elemanlarından farklı olarak Özel Amaçlı İngilizce (ÖAI) öğretimine Genel İngilizce (Gİ) öğretiminden daha fazla ders saati ayrılmasının gerekli olduğunu düşünüyorlar.

9-Dilin dört temel becerisinin öğretilmesinde önem ve ihtiyaç sırasına göre hedef davranışlar belirlenmemektedir.

1.6. Varsayımlar

1-Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının genel bilgi açısından eşit oldukları kabul edilmektedir.

2-Araştırmada denetim altına alınamayan değişkenler bütün gurupları aynı düzeyde etkilediği varsayılmaktadır.

3-Gereksinim çözümlenmesi yapılırken uygulanan anket ifadelerinde uzman kanısının yeterli ve objektif olduğu varsayılmaktadır.

4-Ankete katılanların sorulara içtenlikle cevap verdikleri varsayılmaktadır.

5-Öğrenci gereksinimlerini karşılayabilecek bir İngilizce Öğretim Programı tasarlanabilmesi için gereksinim analizinin ön koşul olduğu varsayılmaktadır.

1.7. Sınırlılıklar

Araştırma, 2005-2006 Öğretim yılı Kars Meslek Yüksekokulu Turizm Rehberliği programında öğrenim gören öğrencilerin İngilizce gereksinim analizi ile sınırlıdır. Hazırlık sınıfı, I. sınıf ve II. sınıf öğrencileri (stajyerler) ile kurumda çalışan İngilizce öğretim elemanları ve meslek dersi öğretim elemanları veri kaynağı olarak kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar, sadece adı geçen kurum ve öğretim yılı için geçerlidir.

1.8 Tanımlar

Ders Programı Tasarımı: Bir programın hangi öğelerden oluşacağını ortaya çıkarılması sürecidir.(Demirel 2004:49)

Genel İngilizce: Bir yabancı dilin genel kullanımı ve yapısının öğretildiği bir dil öğretimi yaklaşımıdır.

Gereksinim Çözümlemesi: Eğitim etkinliklerinin programlanması için gerekli bilgileri elde etmek üzere yapılan araştırmadır; eğitim sürecinin başındaki bireyin, eğitim süreci sonunda hangi bilgi, beceri ve tutumlara gereksinim duyacağını belirlenmesine yönelik yapılan çalışmadır. (Turan 1985:60)

Hedef Kullanım Alanı: Bireyin öğreneceği yabancı dili, mesleki konularından dolayı kullandıkları alan

İngilizce Öğretim Programı: Dil öğretiminin planlanmasına, uygulanmasına, değerlendirilmesine ve idaresine yön veren ilkeler ve işlemler bütünüdür. İngilizce öğretimi programı, yöntem ve ders programı tasarımlarını da kapsar(Sert 2002:18).

Özel Amaçlı İngilizce: Öğrencilerin gereksinim duyacakları belli bir alana yönelik ağırlıklı verilen dil öğretim tarzıdır.

Öğrenme Gereksinimi: Bireyin, HKA'na yönelik amaçları doğrultusunda bir yabancı dili öğrenme isteği ve arzusudur.

1.9. Yapılan Çalışmalar

Yapılan literatür taramasında, araştırma konusu ile doğrudan ilişkili araştırmaya rastlanmamakla birlikte, bir bölümü araştırmayı destekler yönde bulgular içeren araştırma ve yayınlara rastlanmıştır. Bu araştırmaların bazılarının içerik özelliklerine aşağıda değinilmiştir.

Turan (1998), gereksinim çözümlemesi yapılarak hazırlanmış Almanca Otelcilik ve Turizm önbüro programının, hedef davranışları kazandırmadaki etkililiği araştırmak amacıyla bir çalışma yapmıştır. Araştırmanın deneklerini; Turizm Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Turizm Eğitim Merkezinde önbüro eğitimi gören 26 öğrenci sağlamıştır. Deneklerde random yöntemiyle iki grup oluşturmuştur. Gruplardan birine 'dilbilgisi-çeviri yöntemi', diğerine ise, 'iletişimi yöntem' uygulanmıştır.

Yapılan araştırmada, gereksinim çözümlemesi sonucunda hazırlanmış Almanca önbüro programının iletişimsel yöntemin uygulandığı gruptaki öğrenci erişisiyle, dilbilgisi-çeviri yönteminin uygulandığı kontrol grubundaki öğrenci erişisi

arasında, duyulanı anlama, konuşma, okuduğunu anlama, yazma becerileri ile ilgili hedeflere ulaşma bakımından anlamlı fark bulunmuştur. Bu fark, gereksinim çözümlemesi sonucunda hazırlanan ve iletişimsel yöntemle Almanca öğrenen öğrenciler lehine olmuştur.

Gerçi Turan'ın bu çalışması, dil öğretimi metotları ile ilgilidir. Ancak araştırmaya gereksinim çözümlemesi yaparak uygun olan dil öğretimi metodunu belirlediği için oldukça önemlidir.

Yiğit (1990) tarafından yapılan araştırma, turizm alanında özel amaçlı yabancı dil öğrenim gereksinimlerini belirlemeye yöneliktir. Bu amaçla geliştirilen anketler, Turizm ve Otel İşletmeciliği Yüksekokulu, Turizm Meslek Lisesi, Turizm Eğitim Merkezi ve Otelcilik Eğitim Merkezi çıkışlı ve halen turistik işletmelerde müdür, müdür yardımcısı, önbüro müdürü, satış müdürü, halkla ilişkiler müdürü vb. görevlerde çalışan toplam 54 deneğe uygulanmıştır.

İşlerini yaparken gerekli olan dil becerileri ve öncelikleri sorulduğunda deneklerin %57'si, duyulanı anlama ve %43'ü konuşma becerisinin 'çok gerekli' olduğunu ifade etmişlerdir. Denekler okuma becerisine üçüncü sırada yer verirken, dördüncü sırada ise, %40 oranla yazmayı gerekli görmekteyler.

Sert (2002), Ankara Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi hazırlık sınıflarındaki İngilizce öğretiminin, öğrenci gereksinimlerini karşılamaya yeterli olup olmadığını incelemek amacıyla bir araştırma yapmıştır. Bu araştırmada, 13 otel personel müdürü, 38 meslek dersi öğretmeni, 100 stajyer öğrenci, 9 İngilizce öğretmeni ve 129 hazırlık öğrencisine anket uygulanmıştır.

Araştırmacı dört dil becerisinin öğrenci gereksinimlerine uygun kazandırılmadığı sonucuna ulaşmıştır. Uygulanan dil öğretim programının öğrenci gereksinimlerine yönelik olmaması nedeniyle başarısızlığın kaçınılmaz olduğu vurgulanmıştır.

Ekici'nin (2003) çalışmasında, Başkent Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi Tur Rehberliği bölümü öğrencilerinin İngilizce becerilerine yönelik ihtiyaçları; öğrenciler, İngilizce öğretmenleri ve program koordinatörlerinin algılarına dayanarak incelemiş ve bu öğrenci grubunun İngilizceye yönelik tutumları ile özel amaçlı İngilizce içinde belirlenmiş olan öğrenme ve hedef alanlara yönelik ihtiyaçları arasında bir ilişki olup olmadığı ortaya konulmuştur.

Araştırmacı, veri toplama aracı olarak 45 öğrenci, 2 program koordinatörü ve 3 İngilizce öğretmenine tutum ölçeği ve ihtiyaç belirleme anketi uygulamıştır.

Araştırmanın sonunda, gruplar arasında öğrencilerin öğrenme ve hedef alana yönelik ihtiyaçları ile ilgili algılarda hem benzerlikler hem de farklılaşma olduğu saptanmıştır. Çalışmanın sonuçlarına dayanarak araştırmacı; öğrencilerin özel amaçlı İngilizce ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla, konuşma, dinleme ve alan terminolojisine ağırlık verilmesi önermiştir.

Turizm alanıyla ilgili olmamasına karşın, farklı disiplinlerde uygulanan dil öğretimi programlarının öğrenci gereksinimlerine yönelik olup olmadığını araştıran çalışmalar da aşağıda yer almıştır.

Dengiz (1995), İstanbul Teknik Üniversitesi Denizcilik Fakültesi öğrencilerinin İngilizce gereksinim analizini çalışmıştır. Bu çalışmada; 35 hazırlık, 77 ara sınıf, 10 mezun öğrenci ve 7 dil öğrencisi, 8 meslek dersi öğretmeni, 3 fakülte yöneticisi ve 3 işverenden anketlerle veri toplanmıştır. Anketlerin değerlendirilmesi neticesinde, gruplar, öğrencilerin ileri ya da orta düzeyde İngilizceye gereksinim duyduklarını bildirmişlerdir. Bu çalışmada öğretmenler arasında koordinasyon eksikliği ve uygun olmayan dil öğretimi metotlarının, öğrencilerin konuşma becerisini geliştirmede yetersiz olmasına neden olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırmacı, Özel Amaçlı İngilizce öğretimi ve uygun dil öğretimi metodunun uygulanması gibi önerilerde bulunarak, programın yeniden gözden geçirilmesini gerekli görmüştür.

Çelik (2003), Niğde Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Büro Yönetimi ve Sekreterlik bölümü öğrencilerinin İngilizce gereksinimlerini araştırmıştır. Bu çalışma için, 196 öğrenci, 39 sınıf öğretmeni, 15 branş öğretmeni ve 32 işverene dört farklı anket uygulayarak veri toplamıştır.

Bu araştırmada; uygulanan ihtiyaç analizi sonucunda, büro yönetimi ve sekreterlik bölümündeki mesleki İngilizce dersi için yeni bir programın gerekliliği vurgulanmıştır. Öğrencilerin mesleki ve akademik başarıları için, karşılanması gerekli olan hedef ve öğrenme ihtiyaçları dört temel dil becerisi altında incelenmiş ve yeni ders programının içeriğini geliştirmek için somut önerilerde bulunulmuştur.

Elkılıç (1994), Selçuk Üniversitesi Veteriner Hekimliği Fakültesi öğrencilerinin İngiliz dili ihtiyaçlarını saptamak amacıyla, bir gereksinim analizi çalışması yapmıştır. Öğrenciler, uzmanlar ve İngilizce öğretmenleri veri kaynağı olarak çalışmada yer almıştır. Veri kaynaklarına uygulanan anketlerin değerlendirilmesi sonucunda, öğrencilerin dil öğretiminde okuma becerisini daha çok önemsedikleri belirlenmiştir. Dinleme ise, öğrenciler tarafından ikinci önemli beceri

olarak görülmüştür. Öğrenciler, konu uzmanları ve İngilizce öğretmenleri materyallerin İngilizceden Türkçeye çeviri için olduğu kadar, mesleki gazeteleri, dergileri ve raporları anlamak için de önemli olduğunu belirtmişlerdir. Sonuçlardan hareketle araştırmacı, Selçuk Üniversitesinde mevcut olan İngilizce Öğretimi Programının öğrenci dil gereksinimleri doğrultusunda gözden geçirilmesi gerektiğini önermektedir.

Alagözlü (1994) çalışmasında, Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi dördüncü sınıf öğrencilerin İngilizce dil gereksinimlerini araştırmıştır. Öğrenciler, öğretmenler ve yöneticiler veri kaynağı olarak kullanılmıştır. Araştırmacı, İngilizce okuma ve çeviriyi öğrencilerin en çok ihtiyaç duydukları dil becerileri olarak saptamıştır. Araştırma sonuçları; öğrencilerin dil ihtiyaçları noktasında, öğretmen, öğrenci ve yönetici algıları arasında farklılaşma olduğuna işaret etmektedir.

Yapılan bütün bu araştırma sonuçlarının ortaya koyduğu gerçek şudur: Türkiye’de yabancı dil öğretimi, sadece turizm alanında değil, diğer alanlarda da öğrenci gereksinimlerinden uzaktır. Öğrenci merkezli dil programlarının tasarlanmasıyla, dil öğretiminin daha gerçekçi olması sağlanabilir. Bu araştırma, özellikle turizm alanında bu gereksinimi ortaya koyma ve yabancı dil öğretimine katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

BÖLÜM II

YAPILAN KURAMSAL ÇALIŞMALAR

2.0. Giriş

Bilim ve teknolojiadaki gelişmeler, İngilizce öğretimini yeniden tartışılır hale getirmiştir. Daha önceleri genel anlamda, İngilizce dilbilgisi yapısı; dilbilgisi-çeviri yöntemiyle verilmektedir. Dilin dört temel becerisi olan anlama, konuşma, okuma ve yazmaya gerektiği oranda önem verilmemekteydi. Ancak bilimsel ve teknolojik gelişmelerle birlikte dilin sadece gramer yapısından ibaret olmadığı, aynı zamanda ihtiyaç analizine bağlı olarak dört temel becerinin dikkate alınması gereği anlaşılmıştır. Yani artık dil öğrenenlerin tümüne aynı dil öğretim programının uygulanması sorgulanmaktadır.

Bu bölümde; özel amaçlı İngilizce Öğretiminin tanımı, ortaya çıkışı, gereksinim çözümlemesinin tanımı, amacı ve dil öğretiminde gereksinim çözümleme metotları hakkında kuramsal çalışmalar irdelenmektedir.

2.1.Özel Amaçlı İngilizce Öğretimi (ÖAİ)

ÖAİ Öğretimin tanımı, birçok araştırmacı ve dilbilimci tarafından yapılmaktadır.

Hutchinson & Waters (1987:19) ÖAİ Öğretimini,“öğrenci ihtiyaçları doğrultusunda, dil öğretimin metod ve içeriğini belirlemek suretiyle ders dizaynının oluşturulması” şeklinde tanımlayarak dil öğretiminde; ihtiyaç çözümlemesi, metod ve içerik ilişkisine işaret etmektedirler.

Munby (1991) ise ÖAİ Öğretimini, öğrencilerin daha önceden çözümlenen iletişimsel gereksinimleri dikkate alınarak hazırlanan İngilizce öğretim programı olarak tanımlar (Sert 2002:22). Öğrenenlerin dili kullanmadaki amaçları bilinmeden verilecek dil derslerinin içeriğinde aksama büyük ölçüde aksama olacağını savunan Savage& Storer (2000:137) Özel Amaçlı İngilizceyi şöyle tanımlamaktadırlar:

Eğer program geliştirme uzmanları ve öğretmenler, öğrenenleri gerçekten öğretme işleminin merkezine koymak istiyorlarsa; öğrenen grupların iş çevrelerinde İngilizce ihtiyaçları nelerdir? Mevcut durumda ne yapabilirler? Konuşma ve yazmaya ihtiyaç duydukları alanların içeriği nedir? gibi sorulara cevap aramalıdırlar.

Robinson'a (1980:13-14) göre ise, Özel Amaçlı İngilizce amaçlıdır. Mesleki ve akademik rollerin başarılı bir şekilde yerine getirilmesini amaçlar. ÖAI Programı, öğrenci gereksinimlerinin dikkatli analizine dayanır ve özenle yapılmalıdır.

Yalden (1987:86) ÖAI' yi, sınıfta yapılacak etkinlikler ile öğrencinin amaç ve ihtiyaçları arasında sağlanacak bağlantının öğretmen tarafından yapılmasını sağlayan enstrüman olarak betimlemektedir.

Araştırmacılar, Özel Amaçlı İngilizce (ÖAI) ve Genel İngilizce (Gİ) arasında birkaç fark olduğu kanısındadırlar.

Hutchinson & Waters'e (1987:53) göre, ÖAI' yi Gİ'den ayıran nokta, "bir gereksinim varlığı değil, bilakis bu varlığın farkında olmaktır." Ayrıca " eğer öğrenciler ve öğretmenler, öğrencinin İngilizceye neden ihtiyaç duyduğunu bilirlerse, dil öğretimine hedef ve içeriklerin belirlenmesinde etkili olacaklardır" görüşündedirler. Yani herhangi bir ÖAI kursu ya da öğretiminin içeriği, öğrencinin ihtiyacına göre düşünülmelidir. Bu gereksinim, ÖAI öğrencisini Gİ öğrencisinden ayıran bir özelliktir.

Ancak dilbilimciler, öğrenci gereksinimleriyle birlikte dilin kullanıldığı ortam da ÖAI Öğretimi Gİ'den ayıran bir faktördür.

Bloor & Bloor (1986) ÖAI Öğretimi sadece öğrenci açısından değil, aynı zamanda öğretim hedefleri açısından da Gİ'den farklı olduğunu, Gİ'de dört dil becerisine eşit ağırlık verilirken ÖAI'de öğrencilerin en çok ihtiyaç duyduğu dil becerilerinin gereksinim çözümlemesiyle belirlendiğini ve dil öğretimi programının ağırlığını oluşturduğunu söyler. Hatta Mc Donough (1984), program geliştirmeye esas alınan öğrenci gereksinimlerini çözümlenme fikrinin son yıllarda ÖAI ile hemen hemen eşanlı olduğunu ve birini diğerinden ayırmanın güç olduğunu savunur (Sert 2002:22).

Tarihi süreç içerisinde ÖAI Dil Öğretim programının ne zaman ortaya çıktığı kesin olarak bilinmemesine karşın bazı araştırmacılar, II. Dünya Savaşından sonra dünyayı kucaklayan bilimsel ve teknolojik gelişmelerle birlikte özellikle Amerika Birleşik Devletlerinin ekonomik üstünlüğünden kaynaklanan İngilizce öğrenme gereksiniminden dolayı ÖAI Dil Öğretim Programının daha yüksek sesle ifade edildiğini iddia ederler. ÖAI yaklaşımının ortaya çıkışını teknik ve bilim alanındaki gelişmelere bağlayan Sert (2002:21), bilimsel ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak Bilim ve Teknoloji için İngilizce (BTİ) adı altında yeni bir İngilizce öğretimi yaklaşımının gündeme geldiğini ve BTİ'nin ise, ÖAI yaklaşımının ortaya çıkmasında önemli rol oynadığını savunmaktadır.

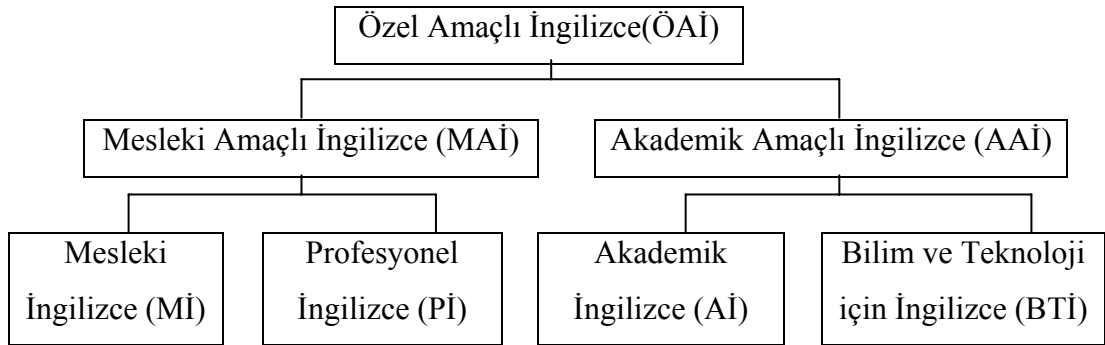
Hutchinson & Waters (1987:5)'e göre koşullardaki değişikliklerle birlikte öğretim sürecinde öğrenenlerin önemi fark edildi. Resmi dil öğretimi yerine iletişimde gerçek anlamda ihtiyaç duyulan beceriler önem kazandı. İngilizce gereksinimi, öğrenenden öğrenene farklılık göstermiştir. Bu durum, öğrenen gruplar için Özel Amaçlı İngilizce kurslarının ortaya çıkmasına neden oldu.

2.1.1.Özel Amaçlı İngilizce Dil Öğretiminin Sınıflandırılması

ÖAI'nin sınıflandırılması için bir takım girişimlerde bulunulmuştur. Wiriyachitra (1986: 122) ÖAI'nin amacını hem uzmanlık alanlarından dolayı dile ihtiyaç duyan öğrencilerin (Akademik Amaçlı İngilizce) hem de işle ilgili aktiviteler için dile ihtiyaç duyan yetişkinlerin (Mesleki İngilizce) edinim potansiyellerini kısa bir sürede arttırmak ve geliştirmek şeklinde tanımlarken aynı zamanda ÖAI dil öğretimini iki ana başlık altında ele almaktadır:

1. Akademik amaçlı İngilizce
2. Mesleki amaçlı İngilizce

Ancak Ekinci (Ekinci 1995), Strevens'in (1977) ÖAI'yi daha ayrıntılı bir şekilde sınıflandırdığına işaret eder:

Şekil 2.1. ÖAI'nin Alt Kategorileri (Ekinci'den adapte edilmiştir.)

Bu çalışma ise, öğrencilerin eğitim ve iş yaşamları boyunca gerekli olan mesleki ihtiyaçlarına odaklanan özel amaçlı İngilizce (Mesleki İngilizce)'yi ön plana çıkarmaktadır.

Yukarıda belirtilen bölümlerin türü ÖAI'dir. ÖAI dil programlarının amacı, öğrencinin hedef dil ihtiyaçlarını karşılamaktır. Derslerin içeriği, öğrencinin öğreneceği yabancı dili nasıl gerçekleştireceği üzerinden belirlenmelidir. Bunun nedeni ÖAI' de ihtiyaç gereksimi büyük önem taşıdığı gibi ders programının tasarımında da ilk adım olarak kabul edilir.

2.2.Gereksinim Çözümlemesinin Tanımı

Gereksinim Çözümlemesinin tanımını bir çok araştırmacı açıklık getirmektedir. Brown (1995:40), dil öğrenenlerin edinmesi gereken hedef davranışlar hakkındaki bilgiyi, dil ihtiyaçları şeklinde tanımlarken hedef davranışları belirleme kriterlerini ortaya koymaktadır.

York (1982), ihtiyacı şöyle tanımlamaktadır: “İhtiyaç analizi neye ne kadar ihtiyaç duyulduğunun bir ölçüsüdür” (Reviere 1996: 6) .

Daha ayrıntılı bir tanım getiren McKillip (1987: 20) ihtiyaçları, öğrencilerden istenen performans ile onların gerçekleştirdikleri arasındaki boşluk ve farklılık olarak düşünür. Bir model olarak kabul ettiği bu boşluğun üç aşamadan oluştuğunu ileri sürer:

1-Hedef oluşturma: Olması gerekeni belirleme

2-Performansı ölçme: Ne olduğunu belirleme

3-Zıtlık tanımlaması: Olan ve olması gereken arasındaki farklılıkları sıralama

Bu çalışma; öğrenciler, İngilizce öğretmenleri ve stajyerler gibi farklı kaynakların görüşlerine dayanır. Bu veri toplama kaynakları ihtiyaç analizinde dikkate alındığından zıtlık felsefi bu çalışmada kabul görmektedir.

İhtiyaç belirlemesi yapıldıktan sonra hazırlanan programların daha iyi sonuçlar verdiğini vurgulayan Demirel (2004:81)’e göre ihtiyaç değerlendirilmesi bir süreçtir: “Ne” ile “Ne olmalı” arasındaki farkın kurumlar yada bireyler arasında belirlenmesi ve bu farkın nasıl kapatılacağı yönünde önceliklerin belirlenmesi sürecidir. İhtiyaç değerlendirme süreci tamamlandığında

Nereye doğru yol alındığı,

ve

Niçin yol alındığı ortaya çıkar.

Bazı yazar ve düşünürler gereksinim analizini sınıflandırmak suretiyle daha farklı açıdan yaklaşmaktadırlar.

Brindly (1989:70), ihtiyaçları; nesnel ve öznel ihtiyaçlar olmak üzere iki kategoride ele almaktadır. Nesnel ihtiyaçları; öğrencilerin günlük yaşamında dili iletişim amaçlı kullanmaları, dili kullanma yeterlilikleri ve karşılaştıkları dil zorluklarına dayanan ihtiyaçlar olarak tanımlarken, öznel ihtiyaçları da; öğrencilerin öz güvenleri, yaşları, meslekleri, İngilizce öğrenmedeki beklentileri ve istekleri arasındaki farklılara dayandırır.

Ancak Hutchinson & Waters (1987:55-58), gereksinim analizini; hedef kullanım alanı gereksinimleri (HKA) ve öğrenme gereksinimleri olarak iki grup altında irdelemektedirler. Daha sonra HKA gereksinimlerini; gereksinimler, eksiklikler ve istekler olmak üzere üç alt gruba ayırır. Gereksinimler, öğrencinin hedef kullanım alanında etkili iletişim kurabilmesi için bilmek zorunda olduğu bilgilerdir. Eksiklikler, öğrencinin mevcut dil yeterliliği ile hedef kullanım alanını gerektirdiği dil yeterliliği arasındaki boşluktur. İstekler ise, öğrencinin öğrenme gereksinimlerini kendi bakış açısıyla değerlendirmesidir.

Gereksinim analizinin diğer boyutu olan öğrenme gereksinimlerinin önemini ise şöyle belirtir:

Her ne kadar varılması gereken noktanın(gereksinimler) öğrenci bakış açısına göre farklılıklar gösterebileceği dikkate alınmış olsa da (istekler) HKA gereksinimleri analizi ile yapılan, başlangıç noktası (eksiklikler) ve var olması gereken noktanın çözümlenmesinden ibarettir. Buraya kadar, gözden kaçırılan başlangıç noktasından varışa hangi güzergâhtan gidileceğidir. Bu da diğer bir gereksinim olan öğrenme gereksinimleridir (Hutchinson & Waters 1987: 60).

Bu araştırmada öğrenme gereksinimlerinin çözümlenmesinde Hutchinson ve Waters modelinden yararlanılmaktadır.

2.2.1.Niçin İhtiyaç Analizi Yapılmalıdır?

Açıkça anlaşılacağı gibi, ÖAI'nin temeli olan dil öğretim programlarının tasarlanmasında öğrenci gereksinimlerinin dikkate alınması ön şart olarak görülmektedir. Dil öğretim programları, genellikle bu işi üstlenmiş ekip veya öğretmenler tarafından daha çok deneyimlere dayanarak hazırlanmaktadır. Oysa ki, tasarlanacak dil öğretim programları öğrencilere uygulandığı halde onların bu konudaki görüşlerine başvurulmamaktadır. Bunu sonucu olarak tasarlanacak bir dil öğretim programı, öğrenci gereksinimlerinden yoksun sağlam temellere oturtulmamış sanal bir program olmaktadır.

Oysa Schmidt (1983:199), “Eğer kişinin ihtiyaç değerlendirilmesini, çıkış noktası olarak kabul etmezsek bu tür programa ihtiyacı olmayan bir öğrenen için plan oluşumunu riske atmış oluruz “görüşüyle dil öğretim programı tasarlanırken öğrenci gereksinimlerine işaret eder. Richterich & Chancerel (1980) ihtiyaç değerlendirmesinin herhangi bir dil programı için amaç oluşturmada ilk adım olduğunu ve hedef davranışları kesin ve açık bir şekilde tanımladıktan sonra öğrencinin belirlenen ihtiyaçlarına uygun içeriğin seçilip uygulanması gereği üzerinde yoğunlaşırlar (Ekici 2003 : 14).

Alan (Alan 1983:299), hiç kimsenin bir dili tamamıyla öğrenemeyeceğini savunur. Anadilini konuşanlar dahi dillerinin küçük bir bölümünü kullanırlar. Öyle ise ihtiyaç analizi yardımıyla öğrenci kursu bitirdiğinde, dili ne için kullanmaya ihtiyaç duyacağı üzerinde yoğunlaşmamız gerektiğini anımsatır. Hutchinson & Waters (1987:7), eğer dil bir kullanım durumundan diğerine değişirse, özel durumların niteliklerini belirlemek ve daha sonra bu nitelikleri öğrenenlerin kursuna temel yapmak gerektiğini savunurlarken adeta tasarlanacak olan dil öğretim programlarında gereksinim çözümlemesinin ne kadar önemli olduğunu altını bir kez daha çizmektedirler.

McDonough ise, aynı görüşe paralel olarak

Öğrenciler iş amaçları doğrultusunda İngilizceye ihtiyaç duyduklarından bu amaca uygun hedef davranışları saptamak için bir grafik hazırlamak ve öğrencileri İngilizceyi kullanacakları ortamda gerekli olan sözcük bilgisi, dil becerileri ve kursun içeriği hakkında kararlar almak için İngilizce öğrenme ve öğretme bilinci kurs yöneticilerinin öğrenci dil gereksinimleri konusunda bilgi toplamasına yol açtı (1984: 23).

demektedir.

Hedeflerin belirlenmesi ihtiyaç değerlendirme sürecinin ardından yapılmamışsa, bu hedeflerin gerçek ihtiyaçlara dayandırmak doğru değildir. İhtiyaç değerlendirilmesi uygun problemlerin seçilmesi, dökümü ve ayrımı yoluyla problem çözmede yararlı olması amacıyla problemi tanıma sürecine yön verir. Denebilir ki, problemin değeri ve önemi ihtiyaç değerlendirilmesi yapılarak ortaya çıkar (Demirel 2004: 81).

görüşüyle Demirel, dil öğretim programı hazırlanırken ihtiyaç çözümlenmesinin vazgeçilmez bir unsur olduğunu iddia etmektedir. Ancak, Brown (1995:35) ise, detaylı bir dil gereksinim analizinin; sistematik bir dil öğretimi programını diğer tüm öğeleri için rasyonel bir temel oluşturduğundan dolayı, gereksinimler değerlendirmesinin uygulanmasını, metotlarını ve amaçlarını incelemek ve müfredat programı hakkında daha sonra yapılacak tartışmalar için sağlam bir temel oluşturacağını ifade etmekle gereksinim çözümlenmesinin sadece programı tasarlamak için gerekli olmadığını, aynı zamanda program hakkında yapılacak tartışmalar için zemin hazırlayacağına işaret etmektedir.

ÖAİ dil programlarında üzerinde durulması gereken en önemli nokta, hedef ve içerik belirlemeden önce öğrencilerin dil öğrenim gereksinimlerini saptamaktır. Yani, program geliştirilirken artık öğrencilerin görüşleri de dikkate alınmalıdır. Çünkü öğrenci dil gereksiniminin belirlenmesi, sadece program geliştirmeye

yardımcı olmayıp, aynı zamanda öğrenci motivasyonunu en üst düzeye çıkarmakta önemli bir etkidir. Hutchinson & Waters (1987: 42), öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınarak İngilizce kurslarının hazırlanması öğrencilerin motivasyonunu arttıracığı gibi öğrenmeyi daha iyi ve daha hızlı bir hale dönüştüreceği görüşündedirler.

Gereksinim çözümlemesinin pedagojik açıdan önemine işaret eden Richterich ve Chancerel,

Grupların ya da bireylerin öğrenme durumlarının farkında olmak için ve dil öğretiminin gerçek kullanım amacına yaklaşmakta kullanılan araç ve gereçleri tertip etmenin yanında, bireylerin öğrenme durumlarını onların fiziksel, bilişsel ve duyuşsal olanaklarına göre bir sıraya koymak ya da dengelemek için gereksinimleri tanımlamak gerekir; böylece öğrencilerle yapılacak görüşmeler aracılığıyla pedagojik amaçları tanımlamak için de gereksinimleri saptamak gerekir (1980:72).

Görüşünü savunmaktadır.

Sonuç olarak, araştırmacıların görüşleri ışığı altında gereksinim çözümlemesinin dil öğretimi açısından önemi şu şekilde sıralanabilir:

1-Dil öğretimi programının ilk aşamasıdır.

2-Dil öğretimi programı tasarlanırken karşılaşılabilecek olası problemleri tanıma sürecine yön verir.

3-Müfredat programları ile ilgili tartışmalara sağlam bir zemin oluşturur.

4-Öğretmenlerin öğrenci dil gereksinimlerinin farkında olmasını sağlar.

5-Öğrenci motivasyonunun arttırılmasına neden olur.

6-Pedagojik açıdan bireylerin öğrenme seviyelerini dengeler.

2.2.2.Gereksinim Çözümlemesinin Amacı

“Gereksinim çözümlemesinin amacı nedir?” sorusu program geliştirme uzman ve araştırmacıları tarafından farklı açıklanmaktadır.

Soriano (1995: XV), gereksinim çözümlemesinin nedenini; karar vermeyi, kaynak dağıtımını saptanan ihtiyaçları bünyesinde barındıran kural ve programlar için gerekçe sunma ve sınırlı kaynakların en verimli şekilde kullanımını sağlamak olarak göstermektedir.

Richards (2001: 52) ise, dil öğretiminde ihtiyaç analizinin farklı amaçlar için kullanılabileceğini savunur:

1. Bir öğrencinin satış temsilcisi, tur rehberi veya üniversite öğrencisi gibi özel bir rolü üstlenmesi için hangi dil becerilerine ihtiyaç duyduğunu saptamak.

2. Devam eden bir dil kursunun öğrencilerin potansiyel ihtiyaçlarını tam olarak karşılayıp karşılamadığını araştırmak.

3. Bir gruptan hangi öğrencilerin özel dil becerisine ihtiyacı olduğunu belirlemek.

4. Bir referans grubundaki insanların, dil öğretim gereksinimlerine yön verecek görüşlerine yer vermek.

Bu çalışmada, öğrencilerin hangi dil becerisine ihtiyaç duyduğu araştırıldığı gibi uygulanan dil öğretimi programının öğrencilerin potansiyel gereksinimlerini karşılayıp karşılamadığı da saptanmaya çalışılmaktadır.

Scheppengrell (1991:19-22), ihtiyaç analizinin amaçlarını şöyle sıralar:

1-Öğretmenin sorumlu olduğu kurumun ihtiyaçlarının farkında olması.

2-İhtiyaç analizi, öğrencilerin kendi teknik alanlarında İngilizceyi nasıl kullanacaklarını tanımlar.

3-Öğrencilerin dili kullanmadaki hazır bulunuşluk düzeyi hakkında öğretmene fikir verir.

4-Öğrencilerin mesleki alanda karşılaşacakları olası yazılı ve sözlü örneklerinin bir arada bulunduğu sınıf ortamının sağlanması.

2.2.3.Gereksinim Analizinde Yöntem

Gereksinim analizi yapmanın bir tek yöntemi yada bir tek veri toplama tekniğinin var olduğunu iddia etmek doğru değildir. Dil öğretiminin gerçekleştiği ortam dikkate alındığında gereksinim çözümlemesinin birçok teknik ve yöntemle mümkün olabileceği söz konusudur.

McDonough (1984: 38), gereksinim çözümlemesi yapılırken üç unsurun dikkate alınması koşulunu ileri sürerek uygulanacak yöntemin ana unsurlarını belirtmektedir.

1- Öğretmen Algı-Merkezli Gereksinim

2- Öğrenci Algı-Merkezli Gereksinim

3- Kullanıcı Kurum-Algı-Merkezli Gereksinim

Richerich ve Chancerel(1980:38), kullanıcı kurumu “Şirket yada idari açıdan sosyal bir yapı birimi” olarak tanımlamaktadır.

Holliday ve Cooke (1983:66), ihtiyaç analizi için verilerin altı farklı açıdan toplanmasını ileri sürerler:

1- Öğretmen, öğrencilerin neye gereksinim duyduğunu düşünür (ihtiyaçları fark eden öğretmen)

- 2- Kurum, öğrencinin neye gereksinim duyduğunu düşünür (ihtiyaçları fark eden kurum)
- 3- İngilizce öğretmeni, öğrencinin neye gereksinim duyduğunu düşünür (ihtiyaçları fark eden mesleki İngilizce öğretmeni)
- 4- Öğrenciler, neye ihtiyaçları olduğunu düşünür (ihtiyacı fark eden öğrenci)
- 5- Öğrenciler ne öğrenmek istiyorlar (istekler)
- 6- Neler yerel çevrenin özelliklerine uygundur (araç).

Dil öğrenenin hedef kullanım alanında dili kullanabilmesi için nelere gereksinim duyduğuna işaret eden Holliday ve Cooke'nin dört farklı kaynaktan veri toplanması gereği üzerinde yoğunlaştıkları görülebilir. Bunlar; İngilizce öğretmeni, kurum, mesleki İngilizce öğretmeni ve öğrencidir.

Gereksinim çözümlemesinde Smith (1990) yöntemi ve daha ayrıntılı olan Schutz & Derwing (1987) karşılaştırmalı olarak **şekil 2.2**'de gösterilmiştir.

Smith (1990)

Schutz & Derwing (1987)

1.Gereksinim çözümlemesine hazırlık aşaması	1.Amacın belirlenmesi 2.Veri kaynağı olarak kullanılacak kişilerin belirlenmesi 3.Araştırmanın parametrelerinin belirlenmesi 4.Veri toplama araçlarının belirlenmesi
2.Verilerin toplanması	5.Verilerin toplanması
3.Verilerin özetlenmesi	6.Sonuçların çözümlenmesi 7.Sonuçların yorumlanması
4.Sonuçların raporlaştırılması	8.Yargı

Şekil 2.2. Gereksinim çözümlemesinde Smith (1990) yöntemi ile Shutz & Derwing (1987) yöntemlerinin karşılaştırılması (Sert 2002: 36).

Verilerin toplanmasında daha çok anket, görüşme, gözlem ve test teknikleri tercih edilmiştir (Sert 2002). Bu çalışmada anket, görüşme ve gözlem teknikleri kullanılmıştır.

HKA'da gereksinim çözümlenebilmesi için Munby (1991:33), iletişim gereksinimleri belirleyicisi şeklinde tanımladığı bir model önermektedir. Bu modelde, iletişim gereksinimlerini etkileyen faktörler birbirleriyle dinamik ilişkiler içindedirler. Bu faktörler; hedeflenen alan, ortam, etkileşim, araç, dil türü, amaçlanan düzey, iletişim olayı ve iletişim anahtarı olarak adlandırılır.

Munby'nin HKA'da gereksinim çözümlene modeli birçok eleştiri almıştır. Alan'a göre; Munby modeli, bir kişinin gereksinimini tanımlıyor(Alan 1983:299). Nunan (1988: 20) ise, Munby modelinin dinamik olmadığını ve öğrencilerin algılarını fazlasıyla önemseydiğini savunur.

Hutchinson & Waters (1987: 54), Munby ihtiyaç modelini öğretici, öğrenen ve kurum gibi farklı perspektiflerden hedef ihtiyaçları düşünmediği için eleştirir. Munby, ihtiyaçları eksiklikler ve istekler arasında hiçbir ayrıma gitmediği gibi öğrencilerin öğrenme gereksinimleri üzerinde durmamaktadır.

Ancak tüm bu eleştirilere karşın Sert, bu modelin en ayrıntılı modellerden biri olduğunu iddia eder. Bu nedenle bu araştırmada HKA'da gereksinim çözümlenmesinde Munby modeli tercih edildiğini belirtir (Sert 2002:38).

Hutchinson & Waters (1987:59-63), dil öğretiminde gereksinim çözümlenmesinin önemine işaret ederlerken, bunun sadece HKA'da ihtiyaç çözümlenmesiyle mümkün olamayacağını aynı zamanda öğrenme ihtiyaçlarının da göz önünde bulundurulması gerektiğini savunurlar. Hedef durum ve öğrenme ihtiyaçları için aşağıdaki soruları içeren bir taslak önerirler:

1. Öğrenciler İngilizce öğrenmeye niçin ihtiyaç duyarlar?
2. Dili nasıl öğrenirler?
3. İçerik alanları ne olacak?
4. Öğrenci dili kimlerle konuşacak?
5. Dil nerede kullanılacak?
6. Dil ne zaman kullanılacak?
7. Öğrencilerin öğrenme anlayışları nedir?
8. Kaynaklar nelerdir?
9. Öğrenciler kimdir?
10. ÖAI dersleri nerede gerçekleştirilecek?
11. ÖAI dersleri ne zaman gerçekleştirilecek?

BÖLÜM III

METODOLOJİ

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada, karşılaştırmalı tarama yöntemi kullanılmıştır. Uygulama aşamasında ise anket tekniğine yer verilmiştir.

3.2. Evren

Bu çalışmanın evreni, 2005–2006 Eğitim-Öğretim yılında Kafkas Üniversitesi Kars Meslek Yüksekokulu Turizm Rehberliği programında öğrenim gören öğrenciler ve adı geçen bölümde görev yapan öğretim elemanlarıdır. Bu araştırmanın çalışma gruplarını, Kars Meslek Yüksekokulu Turizm Rehberliği programı hazırlık sınıfı öğrencileri, son sınıf öğrencileri (stajyerler), bu programda derse giren İngilizce öğretmenleri ve meslek dersi öğretmenleri oluşturmaktadır. Hazırlık sınıfında uygulanan anket, aynı zamanda I. Sınıf öğrencilerine de uygulanmıştır. Hazırlık sınıfında öğrenci sayısı 60, II. Sınıfta ise 22'dir. İngilizce öğretim elemanı sayısı 9, meslek dersine giren öğretim elemanı sayısı ise 11'dir.

3.3. Örneklem

Bu çalışma gruplarında bulunan eleman sayısı zaman ve ekonomik koşullar açısından ulaşılabilir düzeyde olduğundan örneklem seçimine gidilmemiştir.

3.4. Veri Toplama Aracı

Araştırmanın genel amacını ortaya koyabilmek için anketler yardımıyla yargısal veriler elde edilmiştir. Hazırlık sınıf öğrencileri stajyer öğrenciler, İngilizce öğretim elemanları ve meslek dersi öğretim elemanları olmak üzere 4 farklı veri kaynağı kullanılmıştır. Hazırlık sınıfında ders veren öğretim elemanı sayısı 4 olmasına karşın, kurumda çalışan İngilizce öğretim elemanları arasında belirli bir görev dağılımı olmadığı için her İngilizce öğretim elemanı hazırlık sınıfında ders

verebilmektedir. Bu nedenle aralarında 3 öğretim üyesi, 1 öğretim görevlisi ve 5 İngilizce okutmanı olmak üzere toplam 9 İngilizce öğretim elemanı veri kaynağı olarak kullanılmıştır. Diğer veri kaynaklarını ise, programda öğrenim gören I. sınıf öğrencileriyle birlikte toplam 60 hazırlık sınıfı öğrencisi, staj deneyimi yaşamış 22 son sınıf öğrencisi ve 11 meslek dersi öğretim elemanları oluşturmaktadır.

3.4. Verilerin Analizi

Bilgi toplama araçları, Nehir Sert (Sert 2002) tarafından Ankara Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi hazırlık sınıflarındaki İngilizce öğretiminin, öğrenci gereksinimlerini karşılamaya yeterli olup olmadığını incelemek ve tasarlanacak olan İngilizce Öğretim Programının (İÖP) hedefleri konusunda önerilerde bulunmak amacıyla uygulanmış olan anketlerin Turizm Rehberliği programına uyarlanmasıyla elde edilmiştir. Dolayısıyla anketlerin geliştirilmesinde güvenlik ve geçerliliğin sağlanabilmesi için Sert'in (2002) izlediği süreç aynen uygulanmıştır. Ancak hazırlanan anketler Turizm Rehberliği öğrencilerine ve öğretim elemanlarına uygulandığı için bazı değişiklikler söz konusu olduğundan bilgi toplama araçlarının geçerlilik ve güvenilirlik çözümlemesi için ön (pilot) uygulama araştırmasının çalışma gruplarında 60 hazırlık sınıfı öğrencisinden random (rastgele) yöntemiyle seçilen 30 öğrenci ve diğer çalışma gruplarından oluşan 9 İngilizce öğretim elemanı ve 11 meslek dersi öğretim elemanı olmak üzere toplam 50 kişi ile gerçekleştirilmiştir. Yapılan pilot çalışmasından sonra uzman görüşler alınarak anketlere son şekli verilmiştir. Özellikle ölçme ve değerlendirme aşamasında Akgül (1991) ve Aydın (2001)'dan yararlanılmıştır.

Alanyazın taraması yapılarak alan uzmanlarının ve katılımcıların görüşleri dikkate alınmıştır. Yapılan araştırmalar ve görüşmeler neticesinde araştırmanın parametrelerinin belirlenebilmesi amacıyla HKA gereksinimlerinden Munby (1991), öğrenme gereksinimlerinden ise Hutchinson & Waters (1989) modelleri kullanılmıştır.

Anketler, 60 hazırlık sınıf öğrencisi, 22 son sınıf öğrencisi (stajyer), 9 İngilizce öğretim elemanı ve 11 meslek dersi öğretim elemanına uygulanmıştır. Stajyer öğrencilere ve meslek dersi öğretim elemanlarına uygulanan anket 20 madde, hazırlık öğrencilerine uygulanan anket 31 madde ve İngilizce öğretim elemanlarına uygulanan anket ise 33 madde içermektedir. Araştırmacı olası sorunları gidermek amacıyla anketlerin uygulanmasını bizzat yürütmüştür.

Yukarıda da belirtildiği gibi gereksinim çözümlenmesine yönelik hazırlanan anketler iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümden HKA gereksinimlerinin ikinci bölümde ise öğrenme gereksinimlerini belirlemeye yönelik maddeler bulunmaktadır. Birinci bölümde yer alan yani HKA gereksinimlerini çözüme ile ilgili maddeler 4 denek grubunda ortak maddelerdir.

Birinci bölümde ilk madde ile İngilizce bilgisine ne kadar ihtiyaç duyulacağı, ikinci madde ile hedeflenen düzey, üçüncü madde ile İngilizce öğrenme amaçları ve ortam, dördüncü ve beşinci maddeler ile etkileşim, altıdan ona kadar olan maddelerle araç, on bir ve on ikinci maddelerle dil türü, on üçten on altıya kadar olan maddelerle de çevirinin HKA'nındaki yeri hedeflenmektedir.

İngilizce öğretim elemanları için ankette yer alan, İngilizce öğretiminin HKA açısından yeterliliği saptamayı hedefleyen 29. madde meslek dersi öğretim elemanları ve stajyerlere uygulanan anketlerde bulunan 17. madde ile aynı içeriklidir. İngilizce öğretim elemanlarına uygulanan ankette bulunan ÖAİ öğretiminin geçekliliğini ölçen 31. madde ve İÖP tasarlanmadan önce öğrenci görüşlerini alınması gerekliliği saptayan 33. madde; hem hazırlık sınıfı öğrencileri için tasarlanan anket formundaki 29 ve 31. maddelerle hem de meslek dersi öğretim elemanları ve stajyer öğrenciler için hazırlanmış anket forumlarındaki 19 ve 20. maddelerle ortaktır.

Hazırlık sınıf öğrencilerine ve İngilizce öğretim elemanlarına uygulanan anketin ikinci bölümünde yer alan maddeler öğrencilerin öğrenme gereksinimlerini çözümlenmeyi hedeflemektedir. Bu bölümde yer alan 17. , 18. ve 19. maddelerle motivasyon, 20. maddeyle İngilizcenin kullanımı ile ilgili sorunlar, 21. madde ile öğrenme ortamı ve öğrenci beklentileri, 22. maddeyle sınıf içi teknik ve etkinliklerdeki tercihler, 23. ve 24. maddeler ile nasıl daha iyi öğrenecekleri, 25'ten 28'e kadar olan maddelerle dört dil becerisini meslek alanları dışında nasıl kullanmak istedikleri ve 30. madde ile de İngilizce ders saatlerinin Gİ ve ÖAİ arasındaki dağılımı konusundaki tercihleri amaçlanmaktadır.

İngilizce öğretim elemanlarına uygulanan ankette, öğrencilerin İngilizcenin kullanımı ile ilgili karşılaştıkları sorunları belirlemeyi hedefleyen 16. madde, öğrenme ortamını belirlemeyi amaçlayan 17. madde, sınıf içi teknik ve etkinlikleri ile ilgili önceliklerini belirlemeye yönelik 19. madde ve İngilizce dersinin eğitim öğretim yarı yıllarına göre Gİ ve ÖAİ arasındaki dağılımı saptamaya yönelik 32.

madde, hazırlık öğrencilerine uygulanan anket formunda sırasıyla 20., 21., 22. ve 30. maddelerle ortaktır.

Araştırmacı tarafından uygulanan anketler ile toplanan veriler SPSS istatistik programı kullanılarak çözümlenmiştir. Ankette yer alan tek seçenekli maddelerde grupların her bir soruya verdikleri tepkiler, sınıflama düzeyinde dereceleme şeklinde elde edilmiştir. Veriler, 1, 2, 3, 4 ... şeklinde numaralandırılarak kodlanmıştır. Örneğin 5 şıklı bir maddede şıklar 1, 2, 3, 4 ve 5 şeklinde kodlanarak puanlandırılmıştır.

Sınıflama düzeyinde elde edilen verilerin grup değişkenine göre değerlendirilmesinde, frekans ve yüzdeden yararlanılmıştır. Bu yöntemle gruplar arası farklılık ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Birden fazla seçeneğin işaretlenmesine olanak veren maddeler için grupların görüşleri sadece frekans ve yüzde kullanılarak tanımlanmıştır. Ancak bazı sorularda grup görüşlerini farklılıklarını ortaya koymak amacıyla varyans çözümlemesi tekniği kullanılmıştır. Bu teknikle elde edilen anlamlı farkların anlaşılması için “En Küçük Önemli Farklar” (LSD) çoklu karşılaştırma testi uygulanmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde meslek dersi öğretmenleri, stajyer öğrenciler, İngilizce öğretmenleri ve hazırlık öğrencilerinden oluşan denek gruplarından toplanan verilerin çözümlenmesi ile elde edilen bulgular ve yorumlarına yer verilmiştir. Araştırmaya katılan grupların yüzde ve frekans dağılımları çizelge 1’de verilmiştir.

Çizelge 4.1. Araştırmaya Katılan Grupların Dağılımı

GRUPLAR	N	%
Meslek Dersi Öğretim Elemanı	11	10.7
Stajyer Öğrenci	22	21.6
İngilizce Öğretim Elemanı	9	8.9
Hazırlık Öğrencisi	60	58.8
Toplam	102	100.0

Sırası ile araştırmaya katılan;

— 4 denek grubuna ait verilerin çözümlenme sonuçlarını gösteren çizelgeler ve yorumları,

—Meslek dersi öğretim elemanları, İngilizce öğretim elemanları ve stajyer öğrencilere ait verilerin çözümlenme sonuçlarını gösteren çizelgeler ve yorumları,

—Meslek dersi öğretim elemanları ve stajyer öğrencilere ait verilerin çözümlenme sonuçlarını gösteren çizelge ve yorumu,

—Sadece İngilizce öğretim elemanları ve hazırlık öğrencilerine ait verilerin çözümlenme sonuçlarını gösteren çizelgeler ve yorumları,

—İngilizce öğretim elemanları ait verilerin çözümlenme sonuçlarını gösteren çizelgeler ve yorumları,

—Hazırlık öğrencilerine ait verilerin çözümleme sonuçlarını gösteren çizelgeler ve yorumları yer almaktadır.

4.1.Dört Denek Grubuna Ait Verilerin Çözümleme Sonuçlarını Gösteren Çizelgeler ve Yorumları

Çizelge 4.2. Grupların, Turizm Sektöründe Öğrencilerin İngilizce Bilgisine Gereksinim Duyma Sıklıkları Konusundaki Görüşlerine ilişkin Varyans Çözümlemesi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlı Fark
Gruplararası	1.175	3	0.392	2.47	0.066
Gruplarıçi	15.502	98	0.158		
Toplam	16.676	101			

Çizelge 4.3. Turizm Sektöründe Öğrencilerin İngilizce Bilgisine Gereksinim Duyma Sıklıklarına Ait Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

GRUP	N	X	S
1.Meslek Dersi Öğretim Elemanı	11	3.6364	0.50
2.Stajyer Öğrenci	22	3.6818	0.47
3.İngilizce Öğretim Elemanı	9	3.6667	0.50
4.Hazırlık Öğrencisi	60	3.8883	0.32
Toplam	102	3.7941	0.40

Çizelge 4.4. Grupların, “ Turizm Sektöründe Öğrenciler Ne Sıklıkta İngilizce Bilgisine Gereksinim Duyacaklar’ Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Hiç		Bazen		Sık sık		Daima		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
M.Dersi Öğretim E.	-	-	-	-	4	36.3	7	63.4	11	10.8
Stajyer Öğrenci	-	-	-	-	7	31.8	15	68.2	22	21.5
İngilizce Öğretim E.	-	-	-	-	3	33.3	6	66.7	9	8.8
Hazırlık Öğrencisi	-	-	-	-	7	11.6	53	88.4	60	58.9
Toplam	-	-	-	-	21	20.5	81	74.5	102	100.0

Grupların “Turizm sektöründe öğrencilerin hangi sıklıkta İngilizce kullanacakları” konusundaki görüşlerine ilişkin varyans çözümlemesi sonuçları **çizelge 2**'de, ortalama ve standart sapma değerleri **çizelge 3**'de gösterilmiştir. Buna göre yanıtlayıcıların anılan konudaki görüşlerinde bir farklılaşma görülmemektedir. Çünkü, $P>0.5$ olduğundan grupların anılan konuda farklı düşünmedikleri anlaşılmıştır. Ortalama puanlar incelendiğinde meslek dersi öğretim elemanları, stajyer öğrenciler, İngilizce öğretim elemanları ve hazırlık öğrencileri turizm sektöründe İngilizce kullanma sıklığına işaret etmektedirler. **Çizelge 4**'deki yüzde ve frekans dağılımlarından anlaşılacağı gibi grupların çoğunluğu İngilizcenin daima gerekeceği görüşündedir. Ancak hazırlık öğrencileri, bu yönde diğer gruplardan farklı olarak daha büyük oranda (%88.4) eğilimlerini göstermişlerdir. Bu da, hazırlık öğrencisinin İngilizce gereksinimlerinin farkında olduğunu belirtmektedir.

Çizelge 4.5. Grupların, Öğrenciler için Hangi Düzeyde İngilizcenin Yeterli Olacağı konusundaki Görüşlerine İlişkin Varyans Çözümlemesi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlı Fark
Gruplararası	1.910	3	0.637	6.137	1-2, 1-4, 3-4
Gruplarıçi	10.168	98	0.104		
Toplam	12.078	101			

$P<0.5$

Çizelge 4.6. Öğrenciler İçin Hangi Düzeyde İngilizcenin Yeterli Olacağı Konusundaki Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

GRUP	N	X	S
1.Meslek Dersi Öğretim E.	11	2.5455	0.5222
2.Stajyer Öğrenci	22	2.8636	0.3513
3.İngilizce Öğretim E.	9	2.6667	0.5765
4.Hazırlık Öğrencisi	60	2.9500	0.2278
Toplam	102	2.8627	0.3558

Çizelge 4.7. Grupların, “Öğrenciler için Hangi Düzeyde İngilizcenin Yeterli Olacağını Düşünüyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Başlangıç		Orta		İleri		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
M. Dersi Öğretim E.			5	45.4	6	54.6	11	10.8
Stajyer Öğrenci			3	13.6	19	86.4	22	21.5
İngilizce Öğretim E.			3	33.3	6	66.7	9	8.8
Hazırlık Öğrencisi			3	5.0	57	95.0	60	58.9
Toplam			14	13.7	88	86.3	102	100.0

Grupların “Turizm sektöründe öğrenciler için hangi düzeyde İngilizcenin yeterli olacağı” konusundaki görüşlerine ilişkin varyans çözümlemesi sonuçları **çizelge 5**’de, ortalama ve standart sapma değerleri **çizelge 6**’da gösterilmiştir. Buna göre yanıtlayıcıların anılan konudaki görüşlerinin buldukları konuma göre farklılaştığı anlaşılmaktadır ($P < .05$). Hangi grupların görüşleri arasında anlamlı fark olup olmadığı incelendiğinde, stajyer öğrenciler ile meslek dersi öğretim elemanları, hazırlık öğrencileri ile meslek dersi öğretim elemanları ve İngilizce öğretim elemanları arasında bir farklılaşma gözlenmektedir. Ortalama puanlar incelendiğinde, hazırlık öğrencileri, stajyer öğrenciler ile meslek dersi öğretim elemanları ve İngilizce öğretim elemanlarına göre turizm sektöründe yeterli olacak İngilizce düzeyini daha yüksek değerlendirmişlerdir. **Çizelge 7**’deki yüzde ve frekans

dağılımlarından anlaşılacağı gibi grupların çoğunluğu ileri düzeyde İngilizceyi gerekli bulmaktadır.

Çizelge 4. 8. Grupların. “Öğrenciler İngilizceyi Gelecekte Daha Çok Kimlerle Kullanacaktır” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Anadili İngilizce Olanlarla		Anadili İngilizce Olmayanlarla		Eşit		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
M. Dersi Öğretim E.	2	18.2	1	9.1	8	72.7	11	10.8
Stajyer Öğrenci	2	9.0	1	4.5	19	86.5	22	21.5
İngilizce Öğretim E.	1	11.1	2	22.2	6	66.7	9	8.8
Hazırlık Öğrencisi	9	15.0	2	3.3	49	81.7	60	58.9
Toplam	14	13.7	6	5.9	82	80.4	102	100.0

Grupların “Öğrenciler İngilizceyi, gelecekte daha çok kimlerle kullanacaktır” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 8**'de verilmiştir. Buna göre görüş bildirenlerin %80.4'ü eşit noktasında görüş bildirmişlerdir. Buna karşılık %13.7 anadili İngilizce olanlarla, kalan %5.9'u anadili İngilizce olmayanlarla kullanacakları görüşündedirler. Buna göre grupların büyük çoğunluğu hem anadili İngilizce olanlarla hem de anadili İngilizce olmayanlarla kullanabilecekleri konusunda birleşmektedir. Grupların görüşleri tek tek incelendiğinde İngilizce öğretim elemanları dışındaki grupların genelin eğilimini yansıttıklarını, buna karşılık bu öğretim elemanların %22.2'sinin öğrencilerin İngilizceyi daha çok anadili İngilizce olma yanlarla kullanacakları kanısında oldukları görülmüştür. Bu durumda İngilizce öğretim elemanlarının, anılan konuda diğer gruplardan farklı düşündüğü söylenebilir.

Çizelge 4.9. Grupların, “Öğrenciler İngilizceyi Kaç Kişilik Ortamlarda Kullanacaklar” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	İkili Görüşmelerde		Küçük Gruplarda		Büyük Gruplarda		Her tür Grupla	
	N	%	N	%	N	%	N	%
M. Dersi Öğretim E.	4	36.3	7	63.6	5	45.4	6	54.6
Stajyer Öğrenci	5	22.7	4	18.2	3	13.6	20	90.0
İngilizce Öğretim E.	4	44.4	1	11.1	2	22.2	8	88.8
Hazırlık Öğrencisi	14	23.3	13	21.6	16	26.6	49	81.6
Toplam	27	26.4	25	24.5	26	25.4	83	81.3

Grupların, “Öğrenciler İngilizceyi kaç kişilik ortamlarda kullanacaklar” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 9**'da görülmektedir. Buna göre grupların çoğunluğu %81.3'lük oranla öğrencilerin İngilizceyi her tür grupla kullanacakları kanısındadır. İkili görüşmelerde kullanacaklarını düşünenlerin oranı %26.4, küçük gruplar konusunda oran %24.5, büyük gruplarda ise %25.4'tür. Grupların görüşleri tek tek incelendiğinde her tür grupla görüşme konusunda İngilizce öğretim elemanlarının %88.8'i görüş birliğindedir. Aynı konuda, stajyer öğrenciler %90.0, hazırlık öğrencileri %81.6 oranlarıyla kendi aralarında hemen hemen aynı görüştedirler. Ancak meslek dersi öğretim elemanlarının %54.6 oranla diğer gruplardan farklı olduğu söylenebilir. Meslek dersi öğretim elemanları, öğrencilerin İngilizceyi daha çok küçük gruplarla kullanacaklarını düşünürken (%63.6), İngilizce öğretim elemanları ise %11.1 oranıyla aynı görüşte değillerdir. İkili görüşmeler konusunda İngilizce öğretim elemanları %44.4, stajyer öğrenciler %22.7 hazırlık öğrencileri %23.3 oranında eğilim göstermişlerdir. İngilizce öğretim elemanları ile öğrenci grupları arasında görüş birliğinin olması, İngilizcenin kullanılacağı ortam açısından her iki grubun öğrenci gereksinimlerinin farkında olduğunu kanıtlar niteliktedir.

Çizelge 4.10. Grupların, “Öğrencilerin Dili Kullanmaya Yönelik Becerilerden Hangisine Daha Çok Gereksinim Duyacaklarını Önem Sırasına Göre (1,2,3,4) Belirtiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup		Konuşma				Yazma				Okuma				Dinleme			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
M.Dersi	N	9	2	-	-	-	-	4	7	-	-	7	4	2	9	-	-
Öğrt. El.	%	81.8	18.2					36.3	63.7			63.7	36.3	18.2	81.8		
Stajyer	N	18	4	-	-	-	2	10	10	-	5	9	8	4	11	3	4
Öğrenci	%	81.8	18.2				9	45.5	45.5		22.5	40.9	36.6	18	50	14	18
İngilizce	N	8	1	-	-	1	3	2	3	-	-	4	5	-	5	3	1
Öğrt. El.	%	89	11			11	33	22.5	33.5			44.5	55.5		56	33	11
Hazırlık	N	57	3	-	-	2	6	17	35	-	8	35	17	1	43	8	8
Öğrenci	%	95	5.0			3	10	28.7	58.3		13.3	58.3	28.7	1.9	72.1	13	13
Toplam	N	92	10			3	11	33	55		13	55	34	7	68	14	13
	%	90.1	9.8			3	11	32.5	54		13	54	33.3	7	67	14	13

Grupların “Öğrenciler dili kullanmaya yönelik becerilerden hangisine daha çok gereksinim duyacaklar” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 10**'da verilmiştir. Buna göre grupların çoğu %90.1 oranıyla konuşma becerisinin daha çok gerekeceği kanısındadırlar. Gruplar dört dil becerisini sıralarken ikinci sırayı %67 oranıyla dinleme becerisi alırken üçüncü ve dördüncü sıraları sırasıyla okuma (%54) ve yazma becerileri (%54) yerleşmektedir. Grupların görüşleri teker teker incelendiğinde hazırlık öğrencileri hemen hemen tamamı (%95) konuşma becerisinin daha çok gerekeceğini düşünmektedir. Meslek dersi öğretim elemanları ve stajyer öğrenciler %81.8 oranıyla konuşma becerisini ilk sırada görmek isterlerken diğer gruplara nazaran oranı düşürmüşlerdir. Çizelge dikkatle incelendiğinde Meslek dersi öğretim elemanlarının dinleme becerisini %81.8 oranıyla ikinci sıraya yerleştirirken diğer gruplardan daha kararlı görüş bildirdikleri görülebilir. Ancak genel anlamda gruplar; öğrencilerin dil becerilerine öncelik sırasına göre konuşma, dinleme, okuma ve yazma şeklinde gereksinim duyacakları noktasında aynı görüşü savunmaktadırlar.

Çizelge 4.11. Grupların “Öğrencilerin Konuşma Etkinliğinde En Çok Hangi Rolü Yükleneceğini Düşünüyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Dinleyici		Konuşmacı		Konuşmacı- Dinleyici		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
M. Dersi Öğretim El.	-	-	2	18.2	9	81.8	11	10.8
Stajyer Öğrenci	-	-	3	13.6	19	86.4	22	21.5
İngilizce Öğretim El.	-	-	1	11.1	8	88.9	9	8.8
Hazırlık Öğrencisi	4	6.4	10	16.7	46	76.6	60	58.9
Toplam	4	3.9	16	15.6	82	80.5	102	100.0

Grupların, “Öğrencilerin konuşma etkinliğinde en çok hangi rolü yükleneceğini düşünüyorsunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 11**’de verilmiştir. Buna göre grupların çoğunluğu %80.5 oranıyla öğrencilerin konuşmacı-dinleyici rolünü yüklenecekleri kanısındadırlar. Grupların %3.9’u dinleyici, %15.6’sı konuşmacı rolünü üstlenecekleri kanısındadır. Grupların görüşleri teker teker incelendiğinde İngilizce öğretim elemanlarının %88.9’u, meslek dersi öğretim elemanlarının %81.8, stajyer öğrencilerin %86.4’ü ve hazırlık öğrencilerinin %76.6’sı öğrencilerin konuşmacı-dinleyici rolünü üstlenecekleri kanısında oldukları görülmektedir. Buna göre grupların görüşlerinin genel eğilimi yansıttığı, aralarında önemli bir farklılığın olmadığı söylenebilir. Ancak sadece hazırlık öğrencilerinin %6.4’nün; konuşma etkinliğinde öğrencilerin dinleyici rolünü yükleneceği noktasında görüş bildirmesi dikkat çekicidir.

Grupların, “Öğrencilerin yazılı İngilizce ile en çok nasıl karşı karşıya geleceklerini düşünüyorsunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 12**’de verilmiştir. Buna göre grupların çoğunluğu (%63.7) oranıyla öğrencilerin yazılı İngilizce ile daha çok yazarak-okuyarak karşılaçacakları kanısındadır. Okuyarak karşılaçacakları konusunda görüş bildirenlerin oranı %21.6, yazarak karşılaçacakları konusunda görüş bildirenlerin oranı %14.7’dir. Grupların

görüşleri teker teker incelendiğinde, İngilizce öğretim elemanlarının 88.9’u öğrencilerin yazılı İngilizce ile yazarak-okuyarak karşılaşacakları görüşündedir. Aynı konuda Meslek dersi öğretim elemanları ve stajyer öğrencilerin oranı %63.7 ve hazırlık öğrencilerinin oranı ise %60’dır. Buna göre İngilizce öğretim elemanlarının görüşlerinin diğer gruplardan farklılaştığı düşünülebilir. Yazarak konusunda İngilizce öğretim elemanları ve meslek dersi öğretim elemanları aynı görüşü bildirirken (%0.0), hazırlık öğrencileri ve stajyer öğrencilerden farklı düşünmektedirler. İngilizce öğretim elemanları, öğrencilerin yazılı İngilizce ile sadece okuyarak karşılaşacakları noktasında %11.1 oranında görüş bildirirken, bu oran meslek dersi öğretim elemanlarında %36.3, stajyer öğrencilerinde %27.2 ve hazırlık öğrencilerinde %18.3’tür. Buna göre Meslek dersi öğretim elemanları ile İngilizce öğretim elemanları arasında bu konuda önemli bir fark olduğu söylenebilir. Ancak diğer iki grubun görüşlerinin birbirlerine yakın oldukları düşünülebilir.

Çizelge 4.12. Grupların, “Öğrencilerin Yazılı İngilizce İle En Çok Nasıl Karşı Karşıya Geleceğini Düşünüyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Okuyarak		Yazarak		Yazarak-Okuyarak		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
M. Dersi Öğretim El.	4	36.3	-	-	7	63.7	11	10.8
Stajyer Öğrenci	6	27.2	2	9.1	14	63.7	22	21.5
İngilizce Öğretim El.	1	11.1	-	-	8	88.9	9	8.8
Hazırlık Öğrencisi	11	18.3	13	21.7	36	60.0	60	58.9
Toplam	22	21.6	15	14.7	65	63.7	102	100.0

Grupların, “Öğrenciler İngilizceyi gelecekte ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacaklar” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 13**’te verilmiştir. Buna göre grupların çoğunluğu %93.1 oranı ile İngilizceyi yüz yüze görüşmelerde kullanacakları kanısındadır. Bunu %62.7 oranı ile yazışmalar, %52.9 oranı ile telefonla görüşmeler izlemektedir. Grupların görüşleri tek tek incelendiğinde hazırlık öğrencileri ve stajyer öğrencilerin hemen hemen tamamı yüz

yüze görüşmeyi tercih ederken, Meslek dersi öğretim elemanları ve İngilizce öğretim elemanlarında bu oran düşmektedir. Yüz yüze görüşmeler konusuna öncelik veren tüm gruplar, telefon görüşmeleri konusunda stajyer öğrenciler ve İngilizce öğretim elemanlarının diğer gruplardan farklılaştığı düşünülebilir. Anılan konuda hazırlık öğrencisi %48.3 ve meslek dersi öğretim elemanları %45.5 oranlarında görüş bildirmişlerdir. Bu soruda dikkat çeken en önemli nokta, hazırlık öğrencisi ve stajyer öğrencinin diğer gruplardan farklı düşünerek iletişim kanalı olarak yazışmaları tercih etmeleridir. Bu da turizm rehberliği programında öğrenim gören öğrencilerin HKA’nda dil gereksinimlerinin farkında olmadığı şeklindeki yoruma neden olabilir.

Çizelge 4.13. Grupların, “Öğrenciler Gelecekte İngilizceyi Ne Tür Bir İletişim Kanalıyla Kullanacaklar” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Yüz yüze		Telefon		Yazışmalar		Diğer	
	Görüşmeler		Görüşmeleri		Yazışmalar		Diğer	
	N	%	N	%	N	%	N	%
M. Dersi Öğretim El.	9	81.8	5	45.5	4	36.3	3	27.2
Stajyer Öğrenci	21	95.4	14	63.6	14	63.6	2	9.1
İngilizce Öğretim El.	7	77.7	6	66.6	4	44.4	-	-
Hazırlık Öğrencisi	58	96.6	29	48.3	42	70.0	5	8.3
Toplam	95	93.1	54	52.9	64	62.7	10	9.8

Grupların, “Öğrenciler ileride İngilizcenin hangi türü ile karşılaşacaklar” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 14**’te verilmiştir. Buna göre gruplar %51.9 oranı ile Standart Amerikan İngilizcesi, %74.5 oranı ile Standart İngiliz İngilizcesi, %32.3 oranı ile Standart Olmayan Amerikan İngilizcesi ve %50.9 oranı ile Standart Olmayan İngiliz İngilizcesi ile karşılaşacakları görüşündedirler. Buna göre grupların çoğunluğu Standart İngiliz İngilizcesi konusunda görüş bildirmektedirler. Gruplar, %32.3 oranla öğrencilerin standart olmayan Amerikan İngilizcesi ile daha az karşılaşacakları konusunda aynı düşünmektedirler. Grupların görüşleri tek tek incelendiğinde, Standart Amerikan İngilizcesi konusunda önemli bir fark görülmemektedir. Ancak meslek dersi öğretim

elemanları %54.5 oranıyla diğer gruplardan farklı olarak öğrencilerin Standart Olmayan Amerikan İngilizcesiyle daha fazla karşılaşacağı kanısındadır. Yine meslek dersi öğretim elemanları, %72.7 gibi büyük bir oranla öğrencilerin ileride daha çok Standart Olmayan İngiliz İngilizcesi ile karşılaşacağını düşünürken, İngilizce öğretim elemanları %22.2 oranıyla öğrencilerin İngilizcenin bu türüyle fazla karşılaşmayacağı görüşündedir.

Çizelge 4.14. Grupların, “Öğrenciler İleride İngilizcenin Hangi Türü ile Karşılaşacaklar” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup		Standart Amerikan İngilizcesi	Standart İngiliz İngilizcesi	Standart Olmayan Amerikan İngilizcesi	Standart Olmayan İngiliz İngilizcesi
M. Dersi	N	5	6	6	8
Öğretim El.	%	45.4	54.5	54.5	72.7
Stajyer	N	11	16	7	11
Öğrenci	%	50.0	72.7	31.8	50.0
İngilizce	N	4	8	2	2
Öğretim El.	%	44.4	88.8	22.2	22.2
Hazırlık	N	33	46	18	31
Öğrencisi	%	55.0	76.6	30.0	51.6
Toplam	N	53	76	33	52
	%	51.9	74.5	32.3	50.9

Çizelge 4.15. Grupların, “Öğrenciler Gelecekte Konuşulan İngilizceyi Daha Çok Hangi Şekliyle Kullanacağını Düşünüyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Resmi İngilizce		Günlük İngilizce		Eşit		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
M. Dersi Öğretim El.	-	-	7	63.6	4	36.4	11	10.8
Stajyer Öğrenci	2	9.1	4	18.2	16	72.7	22	21.5
İngilizce Öğretim El.	-	-	7	77.7	2	22.3	9	8.8
Hazırlık Öğrencisi	4	6.6	35	58.3	21	35.0	60	58.9
Toplam	6	5.9	53	51.9	43	42.2	102	100.0

Grupların, “Öğrencilerin gelecekte konuşulan İngilizceyi daha çok hangi şekli ile kullanacağını düşünüyorsunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 15**'de verilmiştir. Buna göre grupların yaklaşık yarısı (%51.9) günlük İngilizcenin kullanılacağı görüşündedir. %42.2'si eşit noktada görüş bildirmişlerdir. Grupların %5.9 gibi küçük bir oranı resmi İngilizcenin kullanılacağını düşünmektedir. Buna göre grupların çoğunluğu günlük İngilizcenin kullanılacağı görüşündedir. Grupların görüşleri teker teker incelendiğinde, Meslek dersi öğretim elemanları ile İngilizce öğretim elemanlarının ‘Resmi İngilizce’ konusunda aynı görüşte (%0.0) oldukları gözlenmektedir. Diğer grupların görüşlerinde ise önemli bir farklılık olmadığı düşünülebilir. Meslek dersi öğretim elemanları %63.6, stajyer öğrenciler %18.2, İngilizce öğretim elemanları %77.7, hazırlık öğrencileri ise %48.8 oranlarında günlük İngilizcenin kullanılacağını düşünmektedirler. Buna göre stajyer öğrenci diğer gruplardan farklı düşünmektedir. Bu grup, %72.7 gibi bir oranla öğrencilerin resmi ve günlük İngilizce ile eşit karşılaşacağını savunmaktadır.

Grupların, “Öğrencilerin hangi cümle yapıları ile daha çok karşılaşacakları sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 16**'da görülmektedir. Buna göre grupların çoğunluğu (%58.9), öğrencilerin hem kısa ve basit hem de uzun ve karmaşık cümlelerle eşit karşılaşacakları görüşündedir. Kısa ve basit cümleler noktasında görüş bildirenlerin oranı %17.6, uzun ve karmaşık

cümlelerle karşılaşacakları düşünenlerin oranı ise %23.5'tir. Grupların görüşleri teker teker incelendiğinde, kısa ve basit cümleler konusunda meslek dersi öğretim elemanları %9.1, stajyer öğrenciler %22.7, İngilizce öğretim elemanları %32.3, hazırlık öğrencileri ise %15.0 oranlarında görüş bildirmişlerdir. Buna göre İngilizce öğretim elemanlarının ve stajyer öğrencilerinin görüşlerinin diğer gruplarla aynı olmadığı söylenebilir. Uzun ve karmaşık cümleler noktasında İngilizce öğretim elemanlarının görüşü diğer gruplardan farklıdır (%0.0). Diğer grupların görüşlerinin ise yaklaşık aynı yönde olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.16. Grupların, “Öğrenciler Aşağıda Sunulan Cümle Yapılarından Daha Çok Hangisi ile Karşılaşacaklarını Düşünüyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Kısa ve basit		Uzun ve karmaşık		Eşit		Toplam	
	Cümleler		Cümleler					
	N	%	N	%	N	%	N	%
M.Dersi Öğretim El.	1	9.1	2	18.2	8	72.7	11	10.8
Stajyer Öğrenci	5	22.7	4	18.2	13	59.1	22	21.5
İngilizce Öğretim El.	3	33.3	-	-	6	66.7	9	8.8
Hazırlık Öğrencisi	9	15.0	18	30.0	33	55.0	60	58.9
Toplam	18	17.6	24	23.5	60	58.9	102	100.0

Çizelge 4.17. Grupların, “Öğrencilerin İleride Çeviri Yapma Sıklık Düzeyleri Konusundaki Görüşlerine İlişkin Varyans Çözümlemesi Sonucu

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	Anlamlı Fark
Gruplararası	5.149	3	1.716	3.170	1-2, 1-4
Gruplarıçi	53.057	98	0.541		
Toplam	58.206	101			

P<.05

Çizelge 4.18. Öğrencilerin İleride Çeviri Yapma Sıklık Düzeylerine ilişkin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

GRUP	N	X	S
1.Meslek Dersi Öğretim Elemanları	11	2.5455	0.8202
2.Stajyer Öğrenci	22	3.1364	0.7743
3.İngilizce Öğretim Elemanları	9	2.7778	0.4410
4.Hazırlık Öğrencisi	60	3.2167	0.7386
Toplam	102	3.0882	0.7591

Çizelge 4.19. Grupların,“Öğrencilerin İleride Hangi Sıklıkla Çeviri Yapmalarının Gerekebileceğini Düşünüyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Hiç		Bazen		Sık sık		Daima		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
M.Dersi Öğretim El.			7	63.6	2	18.2	2	18.2	11	10.8
Stajyer Öğrenci			5	22.7	9	40.9	8	36.4	22	21.5
İngilizce Öğretim E.			2	22.2	7	77.8	-	-	9	8.8
Hazırlık Öğrencisi	1	1.6	8	13.3	28	46.6	23	38.5	60	58.9
Toplam	1	0.9	22	21.5	46	45.1	33	32.5	102	100.0

Grupların, “öğrencilerin ileride hangi sıklıkla çeviri yapmalarının gerekebileceği” konusundaki görüşlerine ilişkin varyans çözümlemesi sonuçları **çizelge 17**'de ortalama ve standart sapma değerleri **çizelge 18**'de gösterilmiştir. Buna göre yanıtlayıcıların anılan konudaki görüşlerinin buldukları konuma göre farklılaştığı anlaşılmaktadır. Bu grupların anılan konudaki farklı düşüncülerini gösterir. Hangi grupların görüşleri arasında anlamlı fark olup olmadığı incelendiğinde stajyer öğrenciler ve hazırlık öğrencileri, meslek dersi öğretim elemanları ile stajyer öğrenciler ve hazırlık öğrencileri, İngilizce öğretim elemanları ile stajyer öğrenciler ve hazırlık öğrencileri arasında bir farklılaşma gözlenmektedir.

Ortalama puanlar incelendiğinde İngilizce öğretim elemanları, diğer gruplardan farklı olarak öğrencilerin çeviri yapma sıklığını daha yüksek değerlendirmişlerdir. **Çizelge 19**'daki frekans ve yüzde dağılımlarından anlaşılacağı gibi grupların çoğunluğu 'Sık sık' noktasında görüş bildirmişlerdir.

Çizelge 4.20. Grupların, "Öğrencilerin Ne Tür Çeviri Yapmalarının Gerekeceğini Düşünüyorsunuz" Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Türkçeden		İngilizceden		Her		Toplam	
	İngilizceye		Türkçeye		İkiside			
	N	%	N	%	N	%	N	%
M.Dersi Öğretim El.	-	-	2	18.2	9	81.8	11	10.8
Stajyer Öğrenci	-	-	-	-	22	100.0	22	21.5
İngilizce Öğretim E.	-	-	1	11.1	8	88.9	9	8.8
Hazırlık Öğrencisi	2	3.3	3	5.0	55	91.7	60	58.9
Toplam	2	1.9	6	5.8	91	89.3	102	100.0

Grupların, "Öğrencilerin ne tür çeviri yapmalarının gerekeceğini düşünüyorsunuz" sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 20**'de görülmektedir. Buna göre %89.3 oranı ile grupların çoğunluğu İngilizceden Türkçeye ve Türkçeden İngilizceye olmak üzere her iki tür çevirinin gerekeceği kanısındadır. Bu oran İngilizceden Türkçeye konusunda %5.8'e Türkçeden İngilizceye konusunda %1.9'a düşmektedir. Grupların görüşleri teker teker incelendiğinde, Türkçeden İngilizceye konusunda meslek dersi öğretim elemanları, İngilizce öğretim elemanları ve stajyer öğrenciler aynı görüşü paylaşmışlardır(%0.0). İngilizceden Türkçeye konusunda stajyer öğrenciler %0.0 şeklinde görüş bildirmişlerdir. Eşit konusunda ise yine stajyer öğrencilerin tümü aynı görüştedirler (%100.0). Meslek dersi öğretim elemanları %81.8, İngilizce öğretim elemanları %88.9 ve hazırlık öğrencileri %91.7 oranında görüş bildirmişlerdir. Buna göre çeviriye eşit oranda gereksinim duyulacağı noktasında gruplar görüş birliğine varmışlardır.

Çizelge 4.21. Grupların, “Öğrencilerin Neleri Çevirmeleri Gerekebilecektir” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	İş Mektupları		Turizm alanıyla İlgili yayınlar		Mesajlar, Notlar		Diğer	
	N	%	N	%	N	%	N	%
M. Dersi Öğretim E.	6	54.5	4	36.3	8	72.7	-	-
Stajyer Öğrenci	14	63.6	12	54.5	21	95.4	3	13.6
İngilizce Öğretim E.	7	77.7	5	55.5	9	100	-	-
Hazırlık Öğrencisi	35	58.3	38	63.3	57	95.0	6	10.0
Toplam	62	60.7	59	57.8	95	93.1	9	8.8

Grupların, “Öğrencilerin neleri çevirmeleri gerekebilecektir” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 21**'de verilmiştir. Buna göre grupların çoğunluğu %93.1 oranı ile mesaj ve notların çevrileceği kanısındadır. Turizm alanıyla ilgili yayınların çevrilmesi gerekeceğini düşünenlerin oranı %57.8, iş mektupları konusunda görüş bildirenlerin oranı %60.7S'dir. Grupların görüşleri tek tek incelendiğinde, turizm alanıyla ilgili yayınların çevrilmesi konusunda Meslek dersi öğretim elemanların %36.3'ü, stajyer öğrencilerin %54.5'i, İngilizce öğretim elemanlarının %55.5'i, ve hazırlık öğrencilerinin %63.3'ü çeviriyi gerekli bulmaktadır. İngilizce öğretim elemanları (%88.9), stajyer öğrenciler ve hazırlık öğrencileri (%95.4,%95) birbirlerine yakın görüşlerle öğrencilerin en çok mesaj ve notları çevireceklerini düşünmektedirler. İş mektupları konusunda İngilizce öğretim elemanları %77.7 oranı ile diğer gruplara göre daha fazla çeviri gerekeceğini düşünmektedir. Aynı konuda meslek dersi öğretim elemanları %54.6, staj yer öğrencileri %63.6, hazırlık öğrencileri ise %58.3 oranında görüş bildirmişlerdir. Gruplar, öğrencilerin öncelikle mesaj ve notları çevirmeleri gerekeceğini bildirirken, ikinci olarak iş mektuplarına işaret etmektedirler.

Çizelge 4.22. Grupların, “Öğrenciler İngilizceyi hangi ortam ve maksatla kullanmaktadırlar” Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup		Turizm sektöründe rehber olmak	Turizm alanında daha ileri düzeyde bir eğitim almak	Yurtdışına gidip uygun çalışma ortamı bulmak	Diğer
M. Dersi	N	10	5	5	-
Öğretim E.	%	90.9	45.4	45.4	-
Stajyer	N	14	12	9	7
Öğrenci	%	63.6	54.5	40.9	31.8
İngilizce	N	6	7	1	-
Öğretim E.	%	66.6	77.7	11.1	-
Hazırlık	N	48	36	25	12
Öğrencisi	%	80.0	60.0	41.6	20.0
Toplam	N	78	60	40	19
	%	76.4	58.8	39.2	18.6

Grupların, “Öğrenciler İngilizceyi hangi ortam ve maksatla kullanmaktadırlar” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 22**’de verilmiştir. Grupların %76.4’ü turizm sektöründe çalışmak için noktasında görüş bildirmişlerdir. Buna karşılık grupların %58.8’i öğrencilerin turizm sektöründe daha ileri düzeyde bir eğitim alabilmek için İngilizce öğrendikleri kanısındadırlar. Grupların %39.2’si yurtdışına gidip uygun çalışma olanağı bulma amacıyla öğrencilerin İngilizce öğrendiklerini düşünmektedir. Öğrenci gruplarının %18.6’sı daha farklı amaçlar için İngilizce öğrendiklerini ifade etmektedir. Buna göre görüş bildirenlerin çoğunluğu, öğrencilerin İngilizceyi turizm sektöründe rehber olmak için öğrendikleri görüşündedir. Grupların görüşleri teker teker incelendiğinde, meslek dersi öğretim elemanları %90.9, hazırlık öğrencisi de %80.0, stajyer öğrenci %63.6, İngilizce öğretim elemanları %66.6 oranıyla öğrencilerin rehber olmak için İngilizce öğrendikleri kanısındadır. Daha ileri düzeyde bir eğitim alabilmek için noktasında ise öğrenci grupları arasında yaklaşık oranlar söz konusu iken meslek dersi öğretim

elemanları (%45.4) ile İngilizce öğretim elemanları (%77.7) arasında hatırı sayılır bir farklılaşma görülmektedir.

Çizelge 4.23. Grupların, “Öğrencilerin Meslek Yaşamlarında Başarılı Olabilmeleri İçin Özel Amaçlı İngilizce Öğretimini Gerekli Buluyor musunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Meslek Dersi Öğretim El.	10	90.9	1	9.1	11	10.8
Stajyer öğrenci	22	100.0	-	-	22	21.5
İngilizce Öğretim El.	8	88.9	1	11.1	9	8.8
Hazırlık öğrencisi	59	98.3	1	1.7	60	58.9
Toplam	99	98.1	3	2.9	102	100.0

Grupların, “Öğrencilerin meslek yaşamlarında başarılı olabilmeleri için ÖAİ öğretimi gerekli midir” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 23**'te görülmektedir. Buna göre grupların söz konusu soruya verdikleri yanıtların farklılık göstermediği anlaşılmaktadır.($p<0.5$). Yani yanıtlayıcılar arasında bu konuda anlamlı fark yoktur. Çizelge incelendiğinde gruplardan İngilizce öğretim elemanlarından %11.1 'nin soruyu 'hayır' şeklinde yanıtladığı, bu kadar büyük bir oranla olmamakla birlikte meslek dersi öğretim elemanlarının %9.1'nin bu yönde görüş bildirdiği görülmektedir. Buna karşılık stajyer öğrencilerin tamamının, hazırlık öğrencilerinin ise tamamına yakınının soruyu 'evet' şeklinde yanıtladıkları görülmektedir. Gruplar arasında anlamlı fark olmamasına karşın, öğrenci gruplarının, ÖAİ'yi öğretmen gruplarından daha gerekli bulduğu görülmektedir.

Grupların, “İOP tasarlanmadan önce öğrencilerin görüşlerine başvurulması gerekli midir” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 24**'te gösterilmiştir. **Çizelge 24**'e göre, grupların söz konusu soruya verdikleri yanıtların farklılaştığı anlaşılmaktadır. Anılan konuya İngilizce öğretim elemanlarının %22.2'si 'hayır' derken, aynı oran meslek dersi öğretim elemanlarında %18.2'dir. Evet yanıtları ise stajyer öğrencilerde %100, meslek dersi öğretim

elemanlarında %81.8, hazırlık öğrencilerinde %96.7 iken İngilizce öğretim elemanlarında %77.7'ye düşmektedir. Buna göre İngilizce öğretim elemanları, İÖP tasarlanmadan önce öğrenci görüşlerinin alınmasını diğer gruplar kadar gerekli bulmamaktadır. Hazırlık öğrencileri ise %3.3 oranı ile diğer gruplardan daha fazla kararsızlık göstermektedir.

Çizelge 4.24. Grupların, “İngilizce Öğretimi Ders Programı Tasarlanmadan Önce Öğrencilerin görüşlerine Başvurulması Gerekli midir” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Evet		Hayır		Kararsız m		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
M. Dersi Öğretim El.	9	81.8	2	18.2	-	-	11	10.8
Stajyer Öğrenci	22	100.0	-	-	-	-	22	21.5
İngilizce Öğretim El.	7	77.3	2	22.2	-	-	9	8.8
Hazırlık Öğrencisi	58	96.7	-	-	2	3.3	60	58.9
Toplam	96	94.3	4	3.9	2	1.8	102	100

4.2.Meslek Dersi Öğretim Elemanları, İngilizce Öğretim Elemanları ve Stajyer Öğrencilere Ait Verilerin Çözümleme Sonuçlarını Gösteren Çizelgeler ve Yorumları

Çizelge 4.25. Grupların, “Mezun Olan veya Staj Yapan Öğrenciler İngilizceyi Yeterli Kullanabilmekte midirler” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Meslek Dersi Öğretim El.	2	18.2	9	81.8	11	26.1
Stajyer öğrenci	5	22.7	17	77.3	22	52.3
İngilizce Öğretim El.	1	11.1	8	88.9	9	21.6
Toplam	8	19.1	34	80.9	42	100.0

Sd=2 p>0.5

Grupların, “Mezun olan veya staj yapan öğrencilerin İngilizceyi yeterli kullanabildiklerini düşünüyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 25**'te görülmektedir. Fisher kesin χ^2 testine göre p=0.406'dır. Bu da öğretim elemanları ve öğrenci grupları arasında anlamlı fark olmadığını göstermektedir. Çizelge incelendiğinde stajyer öğrencilerin %22.7'sinin soruyu evet şeklinde yanıtladığı görülmektedir. Bu oran, meslek dersi öğretim elemanlarında %18.2'ye düşerken, İngilizce öğretim elemanlarında daha da gerileyerek %11.1'e düşmektedir. Buna karşılık İngilizce öğretim elemanlarının tamamına yakını (%88.8) öğrencilerin İngilizceyi yeterli kullanamadığını düşünmektedir. Meslek dersi öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğu (%81.8) aynı fikri paylaşmaktadır. Ancak aynı konuda oran stajyer öğrencilerde %77.3'e düşmektedir. Bu durumda öğretim elemanı grubu, mezun olan veya staj yapan öğrencileri dil kullanımında, stajyer öğrencilere göre daha yetersiz bulmaktadır.

4.3.Meslek Dersi Öğretim Elemanları ve Stajyer Öğrencilere Ait Verilerin Çözümleme Sonuçlarını Gösteren Çizelge ve Yorumu

Çizelge 4.26. Grupların, “İngilizceyi Yeterli Kullanamama Nedenleri Nelerdir” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Uygulanmakta olan ders programının öğrenci Gereksinimlerini karşılamaya yönelik olmaması		Bu veya diğer sebeplere bağlı olarak zaman içinde öğrencilerin İngilizce öğrenme arzularının azalması		Diğer	
	N	%	N	%	N	%
M. Dersi Öğretim E.	8	72.7	5	45.4	2	18.2
Stajyer Öğrenci	12	54.5	4	18.1	8	36.3
Toplam	20	60.6	9	27.2	10	30.3

Grupların, “Mezun olan veya staj yapan öğrencilerin İngilizceyi yeterli kullanamama sebepleri” konusundaki görüşlerinin yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 26**'da verilmiştir. Buna göre uygulanmakta olan ders programının öğrenci gereksinimlerini karşılamaya yönelik olmaması konusunda görüş bildirenlerin oranı %60.6, bu veya diğer sebeplere bağlı olarak zaman içinde motivasyonun düşmesi konusunda görüş bildirenlerin oranı %27.2'dir. Grupların %30.3'ü ise, daha farklı nedenlerle mezun olan yada staj yapan öğrencilerin İngilizceyi kullanamadıkları görüşündedirler. Buna göre grupların çoğunluğunun İngilizcedeki başarısızlığın uygulanmakta olan programın öğrenci gereksinimlerine uygun olmamasından kaynaklandığı kanısında olduğu söylenebilir. Grupların görüşleri teker teker incelendiğinde, meslek dersi öğretim elemanı ve stajyer öğrenci görüşlerinin uygulanmakta olan ders programı konusunda birbirinden farklılaştığı kabul edilebilir. Meslek dersi öğretmenleri başarısızlığın nedeni olarak daha çok uygulanmakta olan ders programını kabul ederken (%72.7), stajyer öğrencilerin %54.5'i aynı görüştedir. Bu veya diğer sebeplere bağlı olarak zaman içinde motivasyonun düştüğü kanısında olan meslek dersi öğretim elemanının oranı %45.4 iken, stajyer öğrenciler %18.1

oranında görüş bildirmişlerdir. Ancak öğrenci grubunun %36.3'ü, İngilizceyi yeterli kullanamamayı daha farklı nedenlere bağlamaktadır. Buna göre uygulanmakta olan ders programının öğrenci gereksinimlerini karşılamaya yönelik olmaması başarısızlığın nedeni olarak ilk sırayı almaktadır.

4.4.İngilizce Öğretim Elemanı ve Hazırlık Sınıfları İngilizce Öğrencilerine Ait Verilerin Çözümleme Sonuçlarını Gösteren Çizelgeler ve Yorumları

Çizelge 4.27. Grupların, “Öğrenciler İngilizcenin Kullanımı İle İlgili Hangi Sorunlarla Karşılaşacaklardır” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Sorun	İngilizce Öğretim El.		Hazırlık Öğrencisi		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Hızlı konuşulan İngilizceyi anlayamamak	8	88.8	58	96.6	66	95.6
İngilizceyi konuşan kişilerin telaffuzlarının birbirinden çok farklı olması nedeniyle söylenenleri anlamakta güçlük çekmek	6	66.6	55	91.6	61	88.4
Dilbilgisi kurallarına göre doğru cümle kuramamak	3	33.3	9	15.0	12	17.3
Konuşurken veya yazarken doğru sözcükleri seçememek	4	44.4	29	48.3	33	47.8
Dinlerken veya okurken sözcüklerin anlamını anımsamakta güçlük çekmek	3	33.3	37	61.6	40	57.9
İngilizceyi akıcı bir şekilde konuşamamak	7	77.7	46	76.6	53	76.8
İngilizcenin nazik kalıplarını anlamakta veya kullanmakta güçlük çekmek	2	22.2	15	25.0	17	24.6
Hızlı okuyamamak	2	22.2	9	15.0	11	15.9
İstenilen nitelikte yazamamak	5	55.5	21	35.0	26	37.6
Diğer	2	22.2	0	00.0	2	2.8

İngilizce öğretim elemanları ve öğrencilerinin, “Öğrenciler İngilizcenin kullanımı ile ilgili sorunlardan hangileri ile karşılaşacaklardır” sorusuna verdikleri

yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 27**'de verilmiştir. Buna göre grupların çoğunluğu %95.6 oranı ile karşılaşılabacak en önemli sorunun hızlı konuşulan İngilizceyi anlayamamak olduğu görüşündedir. Grupların %88.4'ü sesletim farklılığının sorun yaratacağını, %17.3'ü dilbilgisi kurallarına göre doğru cümle kurmada sorun olduğunu, %47.8'i konuşurken ve yazarken doğru sözcükleri seçmede zorlandıklarını, %57.9'u dinlerken veya okurken sözcüklerin anlamını anımsamada güçlük çektiklerini, %76.8'i İngilizceyi akıcı bir şekilde konuşamadıklarını, %24.6'sı İngilizcenin nazik kalıplarını anlamakta ve kullanmakta zorlandıklarını, %15.9'u hızlı okuyamamanın sorun olduğunu, %37.6'sı istenilen nitelikte yazamadıklarını, %22.2'si ise bunların dışında kalan sorunlardan dolayı başarısız oldukları kanısındadır. Buna göre başta hızlı konuşulan İngilizceyi anlayamamak, ardından sesletim farklılığından dolayı söylenenleri anlayamamak ve son olarak akıcı bir şekilde konuşamamak en önemli üç sorun olarak görünmektedir.

İlk iki soruna göre öğrencilerin dinleme becerilerini yeterince geliştiremediği görüşüne varılabilir. Bu nedenden kaynaklanan zorluklar, öğrencinin İngilizceyi anlamakta problem yaşamasına neden olabilir. Dilin dört becerisi sırasıyla anlama, konuşma, okuma ve yazma şeklindedir. Bu nedenle dili kullanmaya yönelik beceri olan konuşma konusunda karşılaştıkları sorunların, dili anlamaya yönelik beceri olan dinleme becerisiyle de ilgili olabileceği düşünülebilir. Sonuç olarak öğrencilerin dinleme ve konuşma becerilerini yeterince geliştirememelerinden kaynaklanan sıkıntıları olduğu söylenebilir. Grupların görüşleri teker teker incelendiğinde öğretim elemanlarının hızlı konuşulan İngilizceyi anlayamamak konusunda %88.8, öğrencilerin ise %96.6 oranlarında görüş ifade ettikleri görülmektedir. Sesletim farklılığından dolayı söylenenleri anlayamamak konusunda öğretim elemanları %66.6, öğrenciler %91.6, dilbilgisi kurallarına göre doğru cümle kuramamak konusunda öğretim elemanları %33.3, öğrenciler %15, konuşurken veya yazarken doğru sözcükleri seçememek konusunda öğretim elemanları %44.4, öğrenciler %48.3, dinlerken veya okurken, sözcüklerin anlamını anımsayamamak konusunda öğretim elemanları %33.3, öğrenciler %61.6, akıcı bir şekilde konuşamamak konusunda öğretim elemanları %77.7, öğrenciler %76.6, nazik kalıpları anlamakta güçlük çekmek konusunda öğretim elemanları %22.2, öğrenciler %25, hızlı okuyamamak konusundan öğretim elemanları %22.2, öğrenciler %15, istenilen nitelikte yazma konusunda öğretim elemanları %55.5, öğrenciler %35, diğer

konusunda öğretim elemanları %22.2 oranlarında görüş bildirmişlerdir. Buna göre hızlı okuyamamak ve doğru vurgulama ve sesletimde başarısız olma konularında görüşler arasında çok önemli bir fark olmadığı söylenebilir. Buna karşılık anılan diğer konularda İngilizce öğretim elemanlarının, öğrencilerin dil kullanımıyla ilgili yaşadıkları veya yaşayabileceklerini düşündükleri sorunları onlardan daha farklı algıladıkları düşünülebilir.

Çizelge 4.28. Grupların, “Sınıf Ortamı Nasıl Olmalıdır” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Sınıf Ortamı	İngilizce Öğretim El.		Hazırlık Öğrencisi		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Samimi,yapılan sınıf içi etkinliklere bağlı olarak zaman zaman gürültülü	6	66.6	46	76.6	52	75.3
Samimi, her zaman sessiz	2	22.2	9	15.0	11	15.9
Duvarları karikatürler, yazılar, özdeyişler gibi çalışmalarla kaplı	3	33.3	21	35.0	24	34.7
Diğer	1	11.1	5	8.0	6	8.6

İngilizce öğretim elemanları ve hazırlık öğrencilerinin, “Sınıf ortamı nasıl olmalıdır” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 28**'de görülmektedir. Buna göre grupların samimi yapılan sınıf içi etkinliklerine göre zaman zaman gürültülü olmasını isteyenlerin %75.3'tür. Samimi, her zaman sessiz olmasını isteyenlerde oran %15.9, duvarların, karikatürler yazılar, özdeyişler gibi çeşitli çalışmalarla kaplı olmasını isteyenlerin oranı ise %34.7'dir. Buna göre grupların çoğunluğu samimi yapılan sınıf içi etkinliklerine bağlı olarak zaman zaman gürültülü olmasını istemekle birlikte, duvarların karikatür ve yazılarla kaplı olması da tercih edilmektedir. Buna göre sınıf ortamı samimi olmakla birlikte, gürültü ile sessizlik arasındaki dengeye dikkat edilmesinin ve duvarların çeşitli çalışmalarla kaplı olmasının arzu edildiği kabul edilebilir. Sınıf ortamının şekli konusunda gruplar aynı görüşü paylaşmaktadır.

Çizelge 4.29. Grupların, “Sınıf içi Teknik ve Etkinliklerden Hangileri Tercih Edilmektedir” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Etkinlikler	İngilizce Öğretim El.		Hazırlık Öğrencisi		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Tekrar alıştırmaları	8	88.8	35	58.3	43	62.3
Şarkılar	3	33.3	25	41.6	28	40.5
Oyunlar	1	11.1	24	40.0	25	36.2
Drama ve rol alma	3	33.3	31	51.6	34	49.2
Soru-cevap	7	77.7	38	63.3	45	65.2
Gösteri	1	11.1	26	43.3	27	39.1
İkili ve grup çalışmaları	7	77.7	36	60.0	43	62.3
Mekanik alıştırmalar	4	44.4	11	18.3	15	21.7
Ödev olarak verilen alıştırmaların yeniden sınıfta yapılması	2	22.2	22	36.6	24	34.7
Diğer	-	-	1	1.6	1	1.4

İngilizce öğretim elemanları ve hazırlık öğrencilerinin, “Sınıf içi teknik ve etkinliklerinden hangilerini tercih ettikleri” konusundaki görüşlerinin yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 29**’da görülmektedir. Buna göre grupların %65.2’si soru-cevap tekniğini tercih etmektedir. Tekrar alıştırmaları %62.3, ikili grup çalışmaları %62.3 oranları ile tercih edilmektedir. Drama ve rol yapma %49.2, şarkılar %40.5, gösteri %39.1, oyunlar %36.2, ödev alıştırmaların yeniden sınıfta yapılması %34.7, mekanik alıştırmalar %21.7 oranları ile tercih edilmektedir. Bu durumda en çok tercih edilen üç teknik, soru-yanıt tekniği, tekrar alıştırmaları ve ikili ve grup çalışmaları iken, en az ilgi gören teknikler mekanik alıştırmalar, gösteri, şarkılar ile drama ve rol yapma olarak görünmektedir. Grupların görüşleri teker teker

incelendiğinde, İngilizce öğretim elemanlarının yaklaşık yarısının (%44.4) tercih ettiği mekanik alıştırmaların, öğrenciler tarafından fazla ilgi görmediği (%18.3) söylenebilir. Yine İngilizce öğretim elemanlarının hemen hemen tamamının (%88.8) kullandığı tekrar tekniğinin, öğrenciler tarafından aynı ölçüde (%58.3) kabul görmediği düşünülebilir. Çizelgede dikkat çeken diğer bir nokta ise, öğrencilerin önemli bir bölümü (%43.3), gösteri etkinliğini sınıf içi çalışmalarında tercih ederken, İngilizce öğretim elemanlarının %11.1’i aynı görüşte değildir.

Çizelge 4.30. Grupların, “I. Dönemde Haftalık İngilizce Ders Programında Genel İngilizce ve Özel Amaçlı İngilizce Arasında Dağılım Nasıl Olmalıdır” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Ağırlıklı ÖAİ		Ağırlıklı Gİ		Eşit		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
İngilizce Öğretim El.	-	-	5	55.6	4	44.4	9	13.1
Hazırlık öğrencisi	14	23.3	19	31.6	27	45.5	60	86.9
Toplam	14	20.2	24	34.9	31	44.9	69	100.0

Grupların, “I. Dönemde haftalık İngilizce ders programında Gİ ve ÖAİ arasında dağılım nasıl olmalıdır” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 30**’da görülmektedir. Buna göre grupların çoğunluğu Gİ ve ÖAİ arasında eşit bir dağılım önermektedir (%44.9). Ağırlıklı Gİ önerenlerin oranı %34.9, ağırlıklı ÖAİ önerenlerin oranı ise %20.2’dir. Grupların görüşleri teker teker incelendiğinde, öğretim elemanları ve öğrenci görüşlerinin farklılaştığı düşünülebilir. Öğretim elemanların çoğunluğu (%55.6) Gİ’yi önerirken, öğrencilerde oran %31.6’ya düşmektedir. Öğretim elemanları, Ağırlıklı ÖAİ tercih etmezken, öğrenciler %23.3 oranında görüş bildirmişlerdir. Ancak Gİ ve ÖAİ arasındaki dağılımın eşit olması noktasında öğretim elemanları ve öğrenci görüşleri birbirlerine yakındır (%44.4;%45.5).

Grupların, “II. Dönemde haftalık İngilizce ders programında Gİ ve ÖAİ arasında dağılım nasıl olmalıdır” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 31**’de verilmiştir. Buna göre grupların çoğunluğu %49.2 oranı ile

ağırlıklı ÖAİ konusunda görüş bildirmişlerdir. Ağırlıklı Gİ konusunda oran %8.6, eşit konusunda ise %42.2 ‘dir. Grupların görüşleri teker teker incelendiğinde genelin eğiliminin yansıttıkları, aralarında önemli bir fark olmadığı söylenebilir.

Çizelge 4.31. Grupların, “II. Dönemde Haftalık İngilizce Ders Programında Genel İngilizce ve Özel Amaçlı İngilizce Arasında Dağılım Nasıl Olmalıdır” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Grup	Ağırlıklı ÖAİ		Ağırlıklı Gİ		Eşit		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
İngilizce Öğretim El.	5	55.6	-	-	4	44.4	9	13.1
Hazırlık öğrencisi	29	48.3	6	10.0	25	41.7	60	86.9
Toplam	34	49.2	6	8.6	29	42.2	69	100.0

4.5.İngilizce Öğretim Elemanlarına Ait Verilerin Çözümleme Sonuçlarını Gösteren Çizelgeler ve Yorumları

Çizelge 4.32. İngilizce Öğretim Elemanlarının “İngilizce Öğretiminde Hangi Yöntemi kullanıyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Yöntem	N	%
Dilbilgisi-çeviri yöntemi	5	55.6
Düzvarım yöntemi	-	-
Kulak-dil alışkanlığı yöntemi	6	66.6
Bilişsel öğrenme yöntemi	2	22.2
İletişimci yöntem	3	33.3
Seçmeli yöntem	2	22.2

İngilizce öğretim elemanlarının, “İngilizce öğretiminde hangi yöntemleri kullanıyorsunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 32’**de verilmiştir. Buna göre grubun çoğunluğu (%66.6) kulak-dil alışkanlığı yöntemini tercih etmektedir. Bu yöntemi %55.6 oranı ile dilbilgisi-çeviri yöntemi

takip etmektedir. Seçmeli yöntemi ve bilişsel öğrenme yöntemi aynı oranda tercih edilmektedir (%22.2). Düzvarım yöntemi hiçbir öğretim elemanı tarafından tercih edilmezken, iletişimci yöntem %33.3 oranında uygulanmaktadır.

Çizelge 4.33. İngilizce Öğretim Elemanlarının ‘Sınıf İçi Teknik ve Etkinliklere Karar Vermede Hangi Süreci İzliyorsunuz’ Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Süreç	N	%
Ders kitabında önerilenleri aynen uyguluyorum	-	-
Ders kitabına bağlı kalarak ek alıştırmalar getiriyorum	6	66.6
Ders kitabının önerdiği teknikleri bazen geliştirip zaman zaman daha farklı teknikler uyguluyorum	5	55.5

İngilizce öğretim elemanlarının, “Sınıf içi teknik ve etkinliklere karar vermede hangi süreci izliyorsunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 33**’de görülmektedir. Buna göre öğretim elemanlarının çoğunluğu ders kitabına bağlı kalarak ek alıştırmalar getirmektedir (%66.6). %55.5’i ders kitabında önerilen teknikleri bazen geliştirip değiştirmekte, ancak hiçbirisi ders kitabında önerilenlere bağlı kalmamaktadır (%0.0).

Çizelge 4.34. İngilizce Öğretim Elemanlarının “Dilbilgisini Nasıl Öğretiyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Dilbilgisi Öğretme Şekli	N	%
Gerekli tüm bilgileri Türkçe verdikten sonra tahtaya formül yazıyorum	2	22.3
Dilbilgisi yapısını gerçek kullanımına uygun bir şekilde sunduktan sonra kuralları öğrencilerin çıkarmasını sağlıyorum	7	77.7
Toplam	9	100.0

İngilizce öğretim elemanlarının, “Dilbilgisini nasıl öğretiyorsunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 34**’de görülmektedir. Buna göre İngilizce öğretmenleri daha çok (%77.7) dilbilgisi yapısını gerçek kullanımına uygun bir şekilde sunduktan sonra kuralları öğrencilerin çıkarmasını

sağlamaktadırlar. Gerekli bilgileri Türkçe yazdıktan sonra tahtaya formül yazarak dilbilgisi öğretme tekniği ise daha düşük oranda (%22.3) rağbet görmektedir. Yine de yabancı dil dersinde ana dili kullanarak dilbilgisi yapısını öğreten öğretim elemanı oranı düşündürücüdür.

Çizelge 4.35. İngilizce Öğretim Elemanlarının “Konuşma Becerisini Nasıl Kazandırılıyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Konuşma Becerisini Kazandırma Şekli	N	%
Mekanik alıştırmalar	1	11.1
Anlamli alıştırmalar (soru-yanıt tekniği)	4	44.4
İletişimsel alıştırmalar	8	88.8
Diğer	1	11.1

İngilizce öğretim elemanlarının, “Konuşma becerisini nasıl kazandırılıyorsunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları çizelge 35’da görülmektedir. Buna göre İngilizce öğretim elemanlarının çoğunluğu, konuşma becerisini kazandırabilmek için iletişimsel alıştırmalar tekniğini kullanmaktadır(%88.8). %44.4’ü anlamli alıştırmalara, %11.1’i ise mekanik alıştırmalara yer vermektedir.

Çizelge 4.36. İngilizce Öğretim Elemanlarının “Dinleme Becerisini Nasıl Kazandırılıyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Dinleme Becerisini Kazandırma Şekli	N	%
Genel bilgi veya belirli bazı bilgileri edinmek için dinlemek	4	44.4
Tanımlama	2	22.2
Sınıflama	2	22.2
Özet cümleyi bulma	-	-
İma edilen bilgileri çıkarma	3	33.3
Dinlenen metinle ilgili ayrıntılı sorulara yanıt verme	8	88.8
Diğer	1	11.1

İngilizce öğretim elemanlarının, “Dinleme becerisini nasıl kazandırılıyorsunuz” sorusunda verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 36**’da verilmiştir. Buna göre dinleme becerisini kazandırabilmek için İngilizce öğretim elemanlarının tamamına yakını (%88.8), dinlenen metinle ilgili ayrıntılı sorulara yanıt verme tekniğini kullanmaktadır. Genel bilgi veya belirli bazı bilgileri edinmek için dinleme tekniği, İngilizce öğretim elemanlarının yaklaşık yarısı (%44.4) tarafından tercih edilmektedir. Diğer tekniklere ise daha düşük oranlarla yer verilmektedir. Özet cümleyi bulma tekniğini kullanmayan (%0.0) öğretmenler, sınıflama ve tanımlama tekniğini %22.2, ima edilen bilgileri çıkarma tekniğini %44.4 oranında tercih etmektedirler.

Çizelge 4.37. İngilizce Öğretim Elemanlarının “Yazma Becerisini Nasıl Kazandırılıyorsunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Yazma Becerisini Kazandırma Şekli	N	%
Örneğe uygun bir kompozisyon yazma	5	55.5
Yeniden sıraya koyma	2	22.2
Sorulara yanıt vererek paragraf yazma	4	44.4
Yarım bırakılmış bir metni tamamlama	3	33.3
Dikte yapma	3	33.3
Not tutma	3	33.3
Özetleme	2	22.2
Serbest yazma	8	88.8
Alıştırma yazılması	1	11.1
Yazma etkinliklerine pek yer vermiyorum	1	11.1
Diğer	1	11.1

İngilizce öğretim elemanlarının “Yazma becerisini nasıl kazandırılıyorsunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 37**’de verilmiştir. Buna göre İngilizce öğretim elemanlarının çoğunluğu (%88.8), serbest yazma

tekniklerini kullanmaktadır. . Örneğe uygun kompozisyon yazma, %55.5 sorulara yanıt vererek paragraf yazma, %44.4, yarım bırakılmış bir metni tamamlama, dikte yapma ve not tutma %33.3, yeniden sıraya koyma ve özetleme %22.2, alıştırmaya yazılması tercih edenlerin ve yazma etkinliğine yer vermeyenlerin oranı ise, %11.1'dir.

Çizelge 4.38. İngilizce Öğretim Elemanlarının “Okuma Becerisini Nasıl Kazandırıyorunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

Okuma Becerisini Kazandırma Şekli	N	%
Genel bilgi veya belirli bazı bilgileri edinmek için okuma	5	55.5
Tanımlama	4	44.4
Sınıflama	1	11.1
Özet cümleyi bulma	3	33.3
İma edilen bilgileri çıkarma	1	11.1
Okunan metinle ilgili ayrıntılı sorulara yanıt verme	9	100.0
Bağlamdan sözcüklerin anlamlarını çıkarma	5	55.5

İngilizce öğretim elemanlarının, “Okuma becerisini nasıl kazandırıyorunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 38**'de görülmektedir. Buna göre İngilizce öğretim elemanlarının hepsi okunan metinle ilgili ayrıntılı sorulara yanıt verme tekniklerini kullanmaktadır. Genel veya belirli bilgi edinme için hızlı okuma ile bağlamdan sözcüklerin anlamını çıkarma tekniklerinin oranı %55.5'tir. Tanımlama %44.4, özet cümleyi bulma %33.3'tür. Sınıflama ve ima edilen bilgileri çıkarma tekniklerinin ise daha az öğretim elemanı tarafından (%11.1) kullanıldığı gözlenmiştir.

Çizelge 4. 39. İngilizce Öğretim Elemanlarının “Öğrencileriniz Arasındaki Dil Öğrenmeyle İlgili Bireysel Farklılıkları Dikkate Alabiliyor musunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	N	%
Evet	8	88.8
Hayır	1	11.2
Toplam	9	100.0

İngilizce öğretim elemanlarının, “Öğrencileriniz arasındaki dil öğrenmeyle ilgili bireysel farklılıkları dikkate alabiliyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 39**’da görülmektedir. Buna göre öğretmenlerin %88.8’i evet yanıtı verirken, hayır diyenlerin oranı %11.2’dir.

Çizelge 4.40. İngilizce Öğretim Elemanlarının, “Mesleğinizde Kendinizi Yetiştirebilmeniz için Konferans vb. Katılmaya Süreli Yayınları İzlemeye Fırsat Bulabiliyor musunuz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	N	%
Evet	1	11.2
Arasıra	4	44.4
Hayır	4	44.4
Toplam	9	100.0

İngilizce öğretim elemanlarının, “Mesleğinizde kendinizi yetiştirebilmeniz için konferans vb. katılmaya süreli yayınları izlemeye fırsat bulabiliyor musunuz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 40**’da verilmiştir. Buna göre öğretim elemanlarının çoğunluğu konferanslara katılmaya ve süreli yayınları izlemeye fırsat bulamadıkları yönünde görüş bildirmişlerdir(%11.1). Arasıra ve hayır diyenlerin oranı ise, %44.4’tür.

Çizelge 4.41. İngilizce Öğretim Elemanlarının “Mesleğinizde Kendinizi Yetiştirememenin Yarattığı Sorunlar Nelerdir” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	N	%
Öğrenci gereksinimlerine en uygun kitabı seçemiyorum	4	100.0
Seçilen kitapları öğrenci gereksinimlerine uyarlamada yetersiz kalıyorum	-	-

Yanıtı hayır olan İngilizce öğretim elemanlarının, karşılaşılabilecekleri sorunlara ilişkin sorulara verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 41**'de görülmektedir. Buna göre yanıtı hayır olan öğretim elemanlarının tamamı öğrenci gereksinimlerine uygun kitapları seçememektedir. Bu sorun, hiç şüphesiz dil öğretiminde HKA'nda öğrenci gereksinimlerinin gerçekleşmemesine bir neden olarak tanımlanabilir.

Çizelge 4.42. İngilizce Öğretim Elemanlarının, “Mezun Olan veya Stajyer Öğrencilerin İngilizceyi Yeterli Kullanamama Nedenleri Nelerdir” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	N	%
Dil becerilerinin öğrenci gereksinimlerine uygun bir şekilde kazandırılmaması	6	75
Uzun ve karmaşık cümle yapılarının öğretimine mekanik alıştırmalar kullanmak suretiyle çok zaman ayrılması	3	37.5
Ders programına uyma gereğinden dolayı öğrencilerin hedef kullanım alanındaki gereksinimlerini karşılamaya yönelik iletişimsel dil öğretimi yöntem ve tekniklerinin kullanılmaması	7	87.5
Bu veya diğer sebeplere bağlı olarak zaman içinde motivasyonunun düşmesi	5	62.5

İngilizce öğretim elemanlarının “Mezun olan veya staj yapan öğrencilerin İngilizceyi yeterli kullanamama sebepleri” konusundaki görüşlerinin yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 42**'de belirtilmiştir. Aynı soru, konu ile yakından ilgili oldukları düşüncesi ile meslek dersi öğretim elemanları ve stajyer öğrencilere de yöneltilmiş ancak İngilizce öğretim elemanlarına sınıf içi uygulaması ile ilgili sorular yöneltilmediği için anılan iki grupla karşılaştırma yapılmamış, görüşleri ayrı olarak incelenmiştir. Buna göre İngilizce öğretim elemanlarının çoğunluğu, öğrencilerin başarısızlığının, sınıf içinde iletişimsel yöntem ve tekniklerin kullanılmamasından kaynaklandığı kanısındadır (87.5). Dil becerilerinin öğrenci gereksinimlerini uygun bir şekilde kazandırılmadığını düşünenlerin oranı %75, bu ve diğer sebeplere bağlı olarak motivasyonun düştüğünü düşünenlerin oranı %62.5'tir. İngilizce öğretim

elemanlarının %55.6'sı ise, mekanik alıştırmalarla uzun ve karmaşık cümlelerin öğretilmesinin başarısızlığa sebep olduğunu düşünmektedir.

4.6.Hazırlık Sınıfı Öğrencilerine Ait Verilerin Çözümleme Sonuçlarını Gösteren Çizelgeler ve Yorumları

Çizelge 4.43. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Yaş Dağılımı

	Yaş						Toplam	Ortalama Yaş
	19	20	21	22	23	24		
N	3	17	30	8	1	1	60	20.83
%	5.0	28.3	50.0	13.3	1.7	1.7	100.0	

Hazırlık sınıfı öğrencilerinin yaş dağılımı **çizelge 43** 'te gösterilmiştir. Buna göre öğrencilerin çoğunluğu 21 yaşındadır (%50). Yaş ortalaması ise 20.83'tür.

Çizelge 4. 44. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Cinsiyet Dağılımı

Cinsiyet	Kız	Erkek	Toplam
N	35	25	60
%	58.3	41.7	100.0

Hazırlık sınıfı öğrencilerinin cinsiyet dağılımı **çizelge 44**'de verilmiştir. Buna göre öğrencilerin %58.3'ü kız, %41.7'si erkektir.

Çizelge 4. 45. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “Turizm Rehberliği Programını Bir Başkasının Zorlaması Olmaksızın Kendi İsteğinizle mi Geldiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	Evet	Hayır	Toplam
N	55	5	60
%	91.7	8.3	100.0

Hazırlık sınıfı öğrencilerinin, “Turizm Rehberliği Programını bir başkasının zorlaması olmaksızın kendi isteğinizle mi geldiniz” sorusuna verdikleri yanıtların

yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 45**'te belirtilmiştir. Çizelgeye göre öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (%91.7) programa kendi istekleriyle, %8.3 gibi çok az bir bölümü ise bir başkasının zorlamasıyla geldiğini ifade etmiştir.

Çizelge 4. 46. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “İngilizce Öğrenmeye İstekli misiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	N	%
Evet	59	98.4
Hayır	1	1.6
Toplam	60	100.0

Hazırlık sınıfı öğrencilerinin, “İngilizce öğrenmeye istekli misiniz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 46**'da verilmiştir. Yanıtlara göre öğrencilerin hemen hemen tamamı İngilizce öğrenmeye istekli oldukları yönünde görüş bildirmişlerdir (98.4). Sadece bir öğrenci İngilizce öğrenmeye istekli olmadığını belirtmiştir. Bu durum, öğrenci motivasyonunun üst seviyede olduğunu göstermektedir.

Çizelge 4.47. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “İngilizce Öğrenmeniz Size Ne Kazandıracak” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	N	%
Daha iyi bir iş	55	91.7
Saygınlık	23	38.3
Yabancı bir kültürü tanımak	44	73.3
Dostluk geliştirmek	18	30.0
Diğer	8	13.3

Hazırlık sınıfı öğrencilerinin, “İngilizce öğrenmek size ne kazandıracak” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 47**'de görülmektedir. Buna göre öğrencilerin çoğunluğu (%91.7), daha iyi bir iş yönünde görüş bildirmişlerdir. Yabancı bir kültürü tanıma amacıyla olanların oranı

%73.3'tür. Öğrencilerin yaklaşık üçte biri (%30.0) dostluk geliştirebileceklerini, yine önemli bir bölümü (%38.3) saygınlık kazanacaklarını düşünmektedir. Bu durumda İngilizce öğrenmedeki motivasyonu en çok yükselten unsurların, yabancı bir kültürü tanıma ve daha iyi bir iş edinme beklentileri olduğu düşünülebilir. Öğrencilerin İngilizce öğrenme amaçlarını ortaya koyan bu soru, ne için dil öğrendiklerini göstermektedir. Yani öğrenci dil öğreniminde özel amacını ortaya koymuştur. İngilizce öğretmenleri bu amacın farkına vararak hedef davranışları belirlemelidirler.

Çizelge 4.48. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “Hangi Koşullarda Daha İyi İngilizce Öğrenebilirsiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	N	%
Görerek (tahta, pano veya tepegöz)	1	1.7
Duyarak (öğretmen. Teyp, radyo vb.)	3	5.0
Hareket halinde yaşayarak (dokunarak hissederek)	4	6.7
Görerek, duyarak	26	43.3
Görerek, hareket halinde	3	5.0
Duyarak hareket halinde	2	3.3
Eşit	21	35.0
Toplam	60	100.0

Hazırlık sınıfı öğrencilerinin, “Hangi koşullarda daha iyi İngilizce öğrenebilirsiniz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 48**'de verilmiştir. Buna göre öğrencilerin çoğunluğunun % 43.3 oranında hem görerek hem işiterek daha iyi öğrendikleri konusunda görüş bildirdikleri gözlenmiştir. Bunu az bir farkla, görerek, duyarak ve hissederek eşit bir şekilde iyi öğrendiklerini bildirenler izlemektedir (% 35.0). Sadece işiterek öğrenenlerin oranı % 5.0, sadece hissederek öğrenenlerin oranı 6.7, görerek öğrenenlerin oranı ise % 1.7'dir. Bu durumda öğrencilerin tüm duyu organlarını katarak daha iyi öğrenme sağladıkları söylenebilir.

Hazırlık sınıfı öğrencilerinin, “İngilizce öğretmeninizin size önem vermesi, sevecen davranması başarınızı olumlu etkiler mi” sorusuna verdikleri yanıtların

yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 49**'da görülmektedir. Buna göre öğrencilerin tamamı (% 100.0) evet noktasında görüş bildirmiştir. Bu durumda öğretim elemanı ile olan sıcak ilişkilerin öğrenmeyi olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

Çizelge 4.49. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “İngilizce Öğretmeninizin Size Önem Vermesi, Sevecen Davranması Başarınızı Olumlu Etkiler mi” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	N	%
Evet	60	100.0
Hayır	-	-
Toplam	60	100.0

Çizelge 4.50. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “Mesleğinizde Size Gerekebilecek Dinleme Becerilerinin Yanısıra Hangi Dinleme Becerilerini Edinmek İstersiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	N	%
Radyo televizyon programlarını izleyebilme	50	83.3
Konferans, sunu vb. anlayabilme	51	85.0
Hiçbiri	-	-
Diğer	7	11.7

Hazırlık sınıfı öğrencilerinin, “Mesleğinizde size gerekebilecek dinleme becerilerinin yanısıra hangi dinleme becerilerini edinmek istersiniz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 50**'de verilmiştir. Buna göre öğrencilerin çoğunluğu (% 85.0) konferans, sunu vb. anlayabilme noktasında görüş bildirmiştir. Radyo televizyon programlarını izleyebilmeyi arzu edenlerin oranı % 83.3'tür. Bu durumda öğrencilerin, dinleme becerilerini meslekleriyle ilgili konularla sınırlı tutmak istemedikleri, bilhassa radyo, televizyon gibi iletişim araçları ile gündemi takip etmek istedikleri kabul edilebilir.

Hazırlık sınıfı öğrencilerinin, “Mesleğinizde size gerekebilecek konuşma becerilerinin yanısıra hangi konuşma becerilerini edinmek istersiniz” sorusuna

verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 51**'de verilmiştir. Buna göre öğrencilerin % 93.3 oranında belirli bir konu ile ilgili fikirlerini başkalarına aktarabilmek yönünde görüş bildirirken % 91.7 ise güncel konular hakkında sohbet edebilmek konusunda görüş bildirmişlerdir. Meslekleri dışındaki konularla ilgili konuşabilmeyi istemeyen öğrencilerin oranı ise % 56'dır. Bu durumda öğrencilerin konuşma becerilerini meslekleri dışındaki alanlarda da kullanmak ve geliştirmek istedikleri söylenebilir.

Çizelge 4.51. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “Mesleğinizde Size Gerekebilecek Konuşma Becerilerinin Yanısıra Hangi Konuşma Becerilerini Edinmek İstersiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	N	%
Güncel konular hakkında sohbet edebilme	55	91.7
Belli bir konu ile ilgili bilgilerimi, fikirlerimi başkalarına aktarabilme	56	93.3
Hiçbiri	-	-
Diğer	-	-

Çizelge 4.52. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “Mesleğinizde Size Gerekebilecek Okuma Becerilerinin yanısıra Hangi Okuma Becerilerini Edinmek İstersiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	N	%
İlgi duyduğum konuları kapsayan süreli yayınları izleyebilme	51	85.0
İlgi duyduğum konuları kapsayan kitaplar veya romanlar okuyabilme	46	76.7
Günlük gazeteler okuyabilme	48	80.0
Mesleğimle ilgili olmayan yazı ve yayınları okumak istemiyorum	8	13.3
Diğer	-	-

Hazırlık sınıfı öğrencilerinin, “Mesleğinizde size gerekebilecek okuma becerilerinin yanısıra hangi okuma becerilerini edinmek istersiniz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 52**'de belirtilmiştir.

Çizelgeye göre öğrencilerin çoğunluğu (%85.0), ilgi duydukları süreli yayınları okuyabilme konusunda görüş bildirmişlerdir. Günlük gazeteleri okuyabilmeyi isteyenlerin oranı %80.0 iken ilgi duydukları konuları kapsayan kitap veya romanları okuyabilmeyi isteyenlerin oranı ise %76.7'dir. Meslekleri ile ilgili olmayan konuları okumaya ilgi duymayanların oranı, %13.3'tür. Bu durumda öğrencilerin dinleme ve konuşma becerilerine duydukları ilgiden daha az da olsa, okuma becerilerini meslek alanları dışında kullanma arzusunda oldukları söylenebilir.

Çizelge 4.53. Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin, “Mesleğinizde Size Gerekebilecek Yazma Becerilerinin Yanısıra Hangi Yazma Becerilerini Edinmek İstersiniz” Sorusuna Verdikleri Yanıtların Dağılımı

	N	%
Mektup yazma	2	41.6
Günlük tutma (anı defteri)	34	56.6
İlgi duyduğum konularla ilgili fikirlerimi yazma	46	76.6
Mesleğimle ilgili olmayan konularda yazma becerimi geliştirmek istemiyorum	9	15.0
Diğer	-	-

Hazırlık sınıfı öğrencilerinin, “Mesleğinizde size gerekebilecek yazma becerilerinin yanısıra hangi yazma becerilerini edinmek istersiniz” sorusuna verdikleri yanıtların yüzde ve frekans dağılımları **çizelge 57**'de verilmiştir. Buna göre öğrencilerin çoğunluğu (%76.6), ilgi duydukları konularla ilgili fikirlerini yazma isteğindedirler. Günlük tutmak isteyenlerin oranı %56.6, mektup yazmak isteyenlerin oranı %41.6'dır. Meslekleri ile ilgili olmayan konularda yazmaya ilgi duymayanların oranı ise %15.0'tir. Bu durumda öğrenciler, okuma becerisi gibi yazma becerilerini de meslek alanları dışında kullanma arzusunda oldukları söylenebilir.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuçlar

Bu çalışmada elde edilen sonuçlar üç bölümde ele alınmıştır. Birinci bölümde uygulanmakta olan İngilizce öğretimi ile ilgili, ikinci bölümde HKA gereksinimleri ile ilgili, üçüncü bölümde ise öğrenme gereksinimleri ile ilgili sonuçlar yer almaktadır (**Çizelge 4. 29, 4. 30, 4. 46**).

5.1.1. Uygulanmakta Olan İngilizce Öğretimi İle İlgili Olan Sonuçlar

Elde edilen bulgular, staj yapan öğrencilerin İngilizceyi yeterli kullanamadığını göstermektedir. İngilizceyi yeterli kullanamamak nedenleri ise aşağıda sıralanmıştır.

a-Uygulanmakta olan İngilizce öğretim programının, öğrencilerin HKA gereksinimlerini karşılamamaktadır.

b-Ders programına uyma gereğinden dolayı, Turizm Rehberliğinde öğrenim gören öğrenciler için kulak-dil alışkanlığı ve iletişimsel yöntemler dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmede daha etkili olmasına karşın, bu yöntemlere yeterince zaman ayrılmamaktadır.

c-Öğrencilerin İngilizceyi yeterince kullanamadıkları yönündeki eğilimleri, dil becerilerinin öğrenci gereksinimlerine yönelik olmadığına işaret etmektedir.

d-Bunlara bağlı diğer nedenlerden dolayı öğrenci motivasyonu olumsuz yönde etkilenmektedir.

Araştırma sonucunda, öğrencilerin dil kullanımı ile ilgili sorunlarla karşılaştığı belirlenmiştir (**Çizelge 4.27**). Grupların çoğu, hızlı konuşulan İngilizceyi anlayamamak yönünde görüş bildirmişlerdir. Uygulanan ders programında hazırlık öğrencilerini haftada 24 ders saati Gİ öğretimi verilmektedir. ÖAI uygulamasına yer verilmemektedir. Öğrenciler, hazırlık sınıfında edindikleri İngilizce bilgi ve becerilerini ancak I. ve II. sınıfta Mesleki İngilizce dersinde uygulama fırsatı bulmaktadırlar. Hazırlık sınıfında ÖAI öğretimine yer verilmediği için, öğrenciler Mesleki İngilizce dersinde yetersiz kalmaktadırlar. Hazırlık sınıfının haftalık ders

programını incelendiğinde dinleme becerisine toplam 6 ders saatinin ayrıldığı görülmektedir. Buna karşılık yazma becerisine toplam 8 ders saati, okuma becerisine ise 10 ders saati ayrılmıştır. Bu dağılım; uygulanan ders programında dil becerilerine öncelik sırasına göre yer verilmediğini göstermektedir. (EK VII)

Çizelge 4.42'de İngilizce öğretmenleri, ders programına uyma gereğinden dolayı öğrencilerin HKA'ndaki gereksinimlerini karşılamaya yönelik iletişimsel dil öğretimi yöntem ve tekniklerini kullanmadıklarını belirtmişlerdir. İngilizce öğretmenleri bu eğilimleriyle, uygulanan programın öğrenci gereksinimlerine uygun olmadığını düşünmektedirler. Diğer taraftan İngilizce öğretim elemanları, İngilizce öğretiminde daha çok kulak-dil alışkanlığı yöntemini kullandıklarını ifade etmektedirler (**Çizelge 4.32**). Ancak bu yöntemin uygulanabilmesi için öğretim elemanının mesleğinde kendini yetiştirmesi gerekir. İngilizce öğretim elemanları yoğun ders yükünden dolayı mesleki alanda kendilerini yetiştirmeye fırsat bulamadıklarını ve buna bağlı olarak öğrenci gereksinimlerine uygun kitap seçemediklerini düşünmektedirler (**Çizelge 4.40, 4.41**). Yani öğrenci gereksinimlerine uygun olmayan kitapların ek alıştırma ile desteklenmesi söylenebilir. Ancak, İngilizce öğretim elemanlarının çoğunun, öğrenciler arasındaki dil öğrenme ile ilgili bireysel farklılıkları dikkate alması, dil öğretimi açısından olumlu bir uygulamadır (**Çizelge 4.39**).

5.1.2. (HKA) Gereksinimleri İle İlgili Elde Edilen Sonuçlar

Öğrenci grubu HKA ile ilgili sorulara aşağıdaki yanıtları vermiştir:

a-İngilizceye devamla ihtiyaç duymaktadırlar (**Çizelge 4.4**).

b-İleri düzeyde İngilizceye gereksinim duymaktadırlar (**Çizelge 4.7**).

c-İngilizceyi, İngilizce konuşabilen herkesle iletişim kurmak için kullanacaklardır (**Çizelge 4.8**).

d-Her türlü grupta iletişim kurmak için İngilizce öğrenimine gereksinim duymaktadırlar (**Çizelge 4.9**).

e-Konuşma becerisine daha çok ihtiyaç duymaktadırlar (**Çizelge 4.10, 4.11**).

f-İngilizceyi en çok yüz yüze görüşmelerde kullanacaklardır (**Çizelge 4.13**).

g-Yazılı İngilizce ile en çok yazarak ve okuyarak karşılaşacaklardır (**Çizelge 4.12**).

h-Daha çok standart İngiliz İngilizcesi ile karşılaşacaklarını düşünüyorlar (**Çizelge 4.14**).

ı-Daha çok günlük İngilizceye gereksinim duymaktadırlar (**Çizelge 4.15**).

j-Hem kısa ve basit hem de uzun cümlelerle karşılaşacaklardır (**Çizelge 4.16**).

k-En çok mesajlar ve notlar olmak üzere, turizm alanıyla ilgili yayınları İngilizceden Türkçeye veya Türkçeden İngilizceye çevirmelerinin sıklıkla gerekebileceğini düşünüyorlar (**Çizelge 4.19, 4.20, 4.21**).

l-İngilizce öğretimini, hem mesleki hem de eğitim amaçlı almak istemektedirler (**Çizelge 4.22**).

m-Meslek yaşamlarında başarılı olmak için ÖAİ öğretiminin gerekli olduğunu düşünmektedirler (**Çizelge 4.23**).

n-İOP tasarlanmadan önce görüşlerinin alınmasını istemektedirler (**Çizelge 4.24**).

Meslek dersi öğretim elemanlarının hemen hemen yarısı, öğrencilere orta düzeyde İngilizcenin yeterli olacağını düşünürken, öğrenci grupları ileri düzeyde bir İngilizce öğretiminin verilmesini istemektedirler (**Çizelge 4.7**).

Meslek dersi öğretim elemanları, öğrencilerin küçük gruplarda kullanacaklarını ifade etmektedirler. Ancak öğrenci grubu, İngilizceyi her tür grupta kullanacaklarını bildirmektedirler (**Çizelge 4.9**).

Meslek dersi öğretim elemanları, konuşma ve dinleme becerisine öğrencilerin eşit oranda ihtiyaç duyacaklarının belirtmektedirler. Bu tespit, meslek dersi öğretim elemanlarının dilin dört becerisi konusunda öğrenci gereksinimlerinin farkında olduğunu kanıtlamaktadır (**Çizelge 4.10**).

Meslek dersi öğretim elemanları, öğrencilerin ileride fazla çevriyle karşılaşmayacaklarını düşünürken, öğrenciler bu konuda öğretmenleriyle aynı görüşte değillerdir (**Çizelge 4.19**).

Meslek dersi öğretim elemanlarının “Öğrencilerin neleri çevirmeleri gerekebilecek” sorusuna verdikleri yanıtların oranı, genel ortalamanın altındadır (**Çizelge 4.21**).

ÖAİ öğretiminin gerekliliği noktasında meslek dersi öğretim elemanları öğrencileriyle paralel düşünmektedirler (**Çizelge 4.23**).

Yukarıdaki verilerden meslek dersi öğretim elemanlarının öğrencilerin HKA gereksinimleri hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığı sonucuna varabiliriz.

5.1.3. Öğrenme Gereksinimleri İle İlgili Elde Edilen Sonuçlar

Yaş ortalaması 20.83, erkek oranı % 41.7, kız oranı ise %58,3 olan öğrencilerin öğrenme gereksinimleri ile ilgili veriler aşağıda sunulmuştur:

a-Hazırlık sınıfı öğrencilerinin Turizm Rehberliği Programına kendi istekleriyle gelmiş olmaları, İngilizce öğrenmeye istekli olmaları, daha iyi bir iş ve yabancı kültürü tanıma beklentilerine bağlı olarak motivasyonun üst düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır (**Çizelge 4.45, 4.46, 4.47**).

b-Öğrenciler, görme ve işitme duyularını bir arada kullanarak daha iyi öğrenme sağlamaktadırlar (**Çizelge 4.48**).

c- öğretim elemanlarının öğrencilere sevecen davranması, hem motivasyonu hem de başarıyı arttırmaktadır (**Çizelge 4.49**).

d-Öğrenciler dört dil becerisini mesleklerinin dışında da geliştirmek ve kullanmak istemektedirler. Dinleme becerisini daha çok konferans ve seminerleri anlamada kullanmak için, konuşma becerilerini hem güncel konularda sohbet edebilmek hem de belli konularda bilgi ve fikirlerini başkalarına aktarabilmeleri için, okuma becerisini daha çok ilgi duydukları konuları kapsayan süreli yayınları izleyebilmek ve günlük gazeteleri okuyabilmek için, yazma becerilerini ise daha çok ilgi duydukları konularla ilgili fikirlerini yazabilmek için geliştirmek istemektedirler (**Çizelge 4.50, 4.51, 4.52, 4.53**).

Öğrencilerin İngilizce kullanımı ile ilgili genellikle hızlı konuşulan İngilizceyi anlayamamak, İngilizceyi konuşan kişilerin telaffuzlarının birbirinden çok farklı olması nedeniyle söylenenleri anlamamakta güçlük çekmek ve İngilizceyi akıcı bir şekilde kullanamamak gibi sorunlarla karşılaşmaktadırlar (**Çizelge 4.27**).

Öğrenciler sınıf ortamının sınıf etkinliklerine bağlı olarak zaman zaman gürültülü aynı zamanda samimi olmasını istemektedirler. Sınıf duvarlarının ise karikatürler, yazılar ve özdeyişlerle kaplı olmasını arzu etmektedirler. Bu sınıf ortamını öğretmenleri de istemektedirler. Ancak bu konuda öğretmenlerin frekans ve yüzde dağılımları, öğrencilere oranla düşüktür (**Çizelge 4.28**).

Sınıf içi uygulamalarında sırasıyla en çok soru-cevap, tekrar alıştırmaları ve ikili ve grup çalışmaları tercih edilmektedir. En az tercih edilen uygulamalar ise; mekanik alıştırılmalar, oyunlar ve gösteri etkinlikleridir. İngilizce öğretmenleri mekanik alıştırılmaları, öğrencilere oranla daha çok tercih etmektedirler. Bu konuyla ilgili veriler incelendiğinde, iletişim kurmak için oldukça yararlı olmalarına karşın, drama, gösteri ve oyun gibi etkinlikler yeterince tercih edilmemektedir. Bu sonuç, öğrencilerin bu etkinliklerin özellikle konuşma becerilerini geliştirmede ne kadar yararlı olduğu noktasında yeterli bilgiye sahip olmadıklarını göstermektedir (**Çizelge 4.29**).

Öğrenciler, ilk yarıyıl Gİ ve Öİ derslerinin eşit oranda dağılımını, ikinci yarıyıl ise, Öİ'ye Gİ'den daha fazla ders saati ayrılmasını istemektedirler (**Çizelge 4.30, 4.31**).

5.2.Öneriler

Elde edilen sonuçlara bağlı olarak aşağıdaki önerilerin uygun olacağı düşünülmektedir.

1-Tasarlanacak olan programda iletişimsel yeteneklerin ön plana çıkartılması yararlı olacaktır.

2-Dil, konuşmak demektir. Ancak dinleme becerisi geliştirilmeden konuşma becerisini geliştirmek oldukça zordur.

3-Öğrenci gereksinimlerine uygun olarak Gİ ve Öİ ders dağılımlarının tekrar gözden geçirilmesi uygun görülmektedir.

4-Öğrencilerin eksikliklerini saptamak amacıyla İngilizce öğretim elemanlarına, staja giden öğrencilere koordinatörlük görevi verebilir.

5-İngilizce öğretim elemanları, meslek dersi öğretim elemanlarıyla zaman zaman zümre toplantıları yaparak karşılaşılan sorunlar ve çözümleri hakkında bilgi edinebilirler.

6-Sık sık hizmet içi eğitim seminerleri düzenlenerek İngilizce öğretim elemanlarının kendilerini yetiştirmelerine olanak verilmelidir.

7-Ders programı ile yöntem arasında sıkı bir ilişki vardır. İletişimsel yetileri geliştirmeyi amaç edinen İÖP'nda daha çok kulak-dil alışkanlığı ve iletişimsel yöntemin tercih edilmesi, öğrenci gereksinimlerini karşılamaya yardımcı olacaktır.

8-Tercih edilen teknikler çok yararlı olsa bile aynı etkinliklere devamlı zaman ayırması motivasyonun düşmesine neden olmaktadır.

9-İkili ve grup çalışmalarına yer verilerek, öğrenci merkezli bir eğitimle öğrencinin öz güveni sağlanabilir.

10-Öğrencilerin hem meslekleri hem de eğitimleriyle ilgili gereksinimleri dikkate alınarak, alanlarıyla ilgili sözcük dağarcığının artması mümkün olabilir.

11-Öğrencilerin tüm duyularına hitap eden çalışmalara yer verilmeli.

12-Öğrencilerin İngilizceyi kullanmada karşılaştıkları sorunlara çözüm bulunmalı. Örneğin hızlı konuşulan İngilizceyi anlamaları ve akıcı konuşabilmeleri sağlanmalıdır.

13-Okul yönetimi, kaliteli görsel ve işitsel cihazlarla donatılmış bir dil laboratuvarlarıyla öğrenci gereksinimlerine katkıda bulunabilir.

14-Öğrencilerin motivasyonunu artırmak ve derse katılımını sağlamak için sınıf mevcudunun en fazla 20 öğrenciyle sınırlı olması yararlı olacaktır.

15-Öğretmenlerin, öğrencilerle kuracağı sıcak ve sevecen ilişkiler başarıyı arttıracaktır.

16-Tasarlanacak olan programın öğrenci gereksinimlerini karşılayıp karşılamadığını görebilmek için program geliştirme sürecinin son aşaması olan dönütü aktarabilecek kanalların sağlanması yararlı olacaktır.

KAYNAKLAR

- AKGÜL, M., **Needs Assessment of the Medical Students in ESP Courses at Erciyes University**, Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Ankara, Bilkent Üniversitesi, 1991.
- ALAGÖZLÜ, N.K., **English Language Needs Assessment of the Students of the Medical Faculty of Cumhuriyet University**, Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi, Ankara, 1984.
- ALAN, M., New Lamps for Old Realism and Surrealism in Foreign Language Teaching, **ELT Journal**, 37/4, (1983), 295-303.
- AYDIN, Selami, ELKILIÇ, Gencer, GÖK, Şahin, **İngilizce Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme**, Erzurum, Bakanlar, 2001.
- BRINDLEY, G., The Role of Needs Analysis in Adult ESL Program Design, **the Second Language Curriculum**, Cambridge, Cambridge University Press, (1989), 63-78.
- BROWN, J.D., **The Elements of Language Curriculum**, Boston, Heinle & Heinle, 1995.
- ÇELİK, Serkan, **An Investigation into Students' Academic and Occupational English Language Needs at Office Management and Secretarial Studies Departments of Niğde University's Vocational Colleges**, Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi, Ankara, 2003.
- DEMİRCAN, Ö., **Yabancı Dil Öğretim Yöntemleri**, İstanbul, Ekin Eğitim-Yayıncılık ve Dağıtım, 1991.
- DEMİREL, Ö., **Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme**, Ankara, Pegem Yayıncılık, 2004.
- DEMİREL, Ö., **Yabancı Dil Öğretimi: İlke, Yöntem ve Teknikler**, Ankara, USEM Yayınları, 1987.
- DENGİZ, A. Aydan, **An Analysis of the English Language Needs of the Students at the Maritime Faculty of İstanbul Technical University**, Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi, Ankara, 1995.

- EKİCİ, Neşe, **A Needs Assessment Study on English Language Needs of the Tour Guidance Students of Faculty of Applied Sciences at Baskent University: A Case Study**, Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara, 2003.
- EKİNCİ, M. Cemal, **An English Language Needs Assessment of The Students at the Turkish Military Academy: A Preliminary Step Toward An ESP Curriculum**, Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi, Ankara, 1995
- ELKİLİÇ, Gencer, **An Analysis of the English Language Needs of Veterinary Medicine Students at Selçuk University**, Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Bilkent Üniversitesi, Ankara, 1994.
- HOLLIDAY, A., & COOKE, T., An Ecological Approach to ESP, In A., Waters, **Issues in ESP, Lancaster Practical Papers in English Language Education** 5, Oxford, Pergamon, (1983), 123-143.
- HUTCHINSON, T. & WATERS, A., **English for Specific Purposes: A Learning Centred Approach**, Cambridge, Cambridge University Press, 1987.
- McDONOUGH, J., **ESP In Perspective: A Practical Guide**, London, Collins, 1984.
- McKILLIP, J., **Need Analysis: Tools for The Services And Education**, California, Sage Publications, 1987.
- MUNBY, J., **Communicative Syllabus Design**, Cambridge, Cambridge University Press, 1991
- NUNAN, D., **The Learner-Centered Curriculum**, Cambridge, Cambridge University Press, 1988.
- REVIERE, R., BERKOWITZ, S., CARTER, C., C., FERGUSON, C., G., **Needs Assessment: A Creative And Practical Guide For Social Scientists**, Washington, Taylor&Taylor, 1996.
- RICHARDS, J., C., **Curriculum Development in Language Teaching**, Cambridge,
- RICHTERICH, R., & CHANCEREL, J., C., **Identifying the Needs of Adults Learning A Foreign Language**, Oxford, Pergamon Press, 1980.
- ROBINSON, P., **ESP (English for Specific Purposes)**, Oxford, Pergamon Press, 1980.
- SAVAGE, W. & STORER, G., An Emergent Language Program Framework: Actively Involving Learners Analysis, In D. R. Hall & A. Hewings (Eds.),

- Innovation in English Language Teaching**, London,Routledge, (2000), 137-148.
- SERT, Nehir, **Yabancı Dil Öğretiminde Program Geliştirme Açısından Gereksinim Çözümlemesi**, İstanbul, MEB Yayınları, 2002.
- SCHLEPPEGRELL, M., J., English For Specific Purposes: A Program Design Model, **English Teaching Forum**, 29/4, 1991, 19-22.
- SCHMIDT, M., F., Needs Assessment in English for Specific Purposes: The Case Study, In L., Selinker, E., Tarone and V., Hanzeli, **English For Academic And Technical Purposes**, New York, Newbury House, (1991), 199-209.
- SORIANO, Fernando I., **Conducting Needs Assessments: A Multidisciplinary Approach**, California, Sage Publications,1995.
- TURAN, İbrahim, **Greksinim Çözümlemesi Yapılarak Hazırlanmış ve İletişimselYöntemin Kullanıldığı Almanca Otelcilik ve Turizm Önbüro Programının Hedef Davranışları Kazandırmadaki Etkililiği**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara, Hacettepe Üniversitesi, 1998.
- WIRIYACHITRA, A., How To Make ESP A Communicative Syllabus?, **ESP In Praticce**, P. W. Peterson, Washington D. C., United States Information Agency, 1986,122-136.
- YALDEN, J., **Principles of Course Design for Language Teaching**, Cambridge, Cambridge University Press, 1987.
- YİĞİT, Hüseyin, **An Study An LSP Needs Analysis (Hotel Management)**, Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, 1990.

EKLER

- EK I** İngilizce Dersi Öğretmenleri için Hazırlanmış Anket Formu
- EK II** Hazırlık Sınıfı Öğrenciler için Hazırlanmış Anket Formu
- EK III** Meslek Dersi Öğretmenleri için Hazırlanmış Anket Formu
- EK IV** Hazırlık Sınıfı Öğrenciler için Hazırlanmış Anket Formu
- EK V** KMYO Turizm Rehberliği İngilizce Hazırlık Sınıfı Dersleri ve Saatları

I

Kafkas Üniversitesi Kars Meslek Yüksekokulu Turizm Rehberliği Programı Öğrencilerinin Hedef Kullanım Alanı Gereksinimlerini Çözümlmek Amacı ile İngilizce Dersi Öğretmenleri için Hazırlanmış Anket Formu

Değerli Meslektaşlarım,

Aşağıdaki soruların dikkatle ve doğru olarak yanıtlanması Turizm Rehberliği sınıfları için İngilizce öğretim programı tasarlanmasında yararlı olacaktır. Bu anket ile elde edilecek olan bilgiler Turizm Rehberliği programı öğrencilerinin özellikle mesleki İngilizce derslerinde Özel Amaçlı İngilizce (ÖAİ) ve öğrenme süreci gereksinimlerini çözümlmek amacıyla kullanılacaktır. Adınız ve soyadınızı yazmanız gerekmektedir. Soruları yanıtlarken her sorunun altında verilen şıklardan uygun bulduğunuz ifadenin yanındaki parantezi (X) şeklinde işaretlemeniz yeterlidir. Gerektiğinde birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

Teşekkür ederim

İlhami EGE

Almanca Okutmanı

1. Turizm sektöründe öğrencilerinizin ne ölçüde İngilizce bilgisine gereksinim duyacaklarını düşünüyorsunuz?

- a. (--) Hiç b. (--) Bazen c. (--) Sık sık d. (--) Daima

2. Öğrencileriniz için hangi düzeyde İngilizcenin yeterli olacağını düşünüyorsunuz ?

- a. (--) Başlangıç
b. (--) Orta
c. (--) İleri

3. Öğrencilerinizin İngilizceyi hangi ortam ve ne maksatla kullanacaklarını düşünüyorsunuz?

Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Turizm sektöründe rehber olarak çalışmak için
b. (--) Turizm alanında daha ileri düzeyde bir eğitim alıp turizm işletmeciliği yapmak için
c. (--) Yurtdışına gidip uygun çalışma fırsatları yakalayabilmek için
d. (--) Diğer (Lütfen belirtiniz.)

4. Öğrencilerinizin İngilizceyi gelecekte DAHA ÇOK kimlerle kullanacağını düşünüyorsunuz?

- (--) Anadili İngilizce olanlarla
- (--) Anadili İngilizce olmayanlarla
- (--) Her ikisi de

5. Öğrencilerinizin İngilizceyi kaç kişilik ortamlarda kullanacaklarını düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- (--) İkili görüşmelerde
- (--) Küçük gruplarda
- (--) Büyük gruplarla
- (--) Her tür grupla

6. Öğrencilerinizin dili kullanmaya yönelik aşağıda verilen becerilerden hangisine DAHA ÇOK gereksinim duyacaklarını önem sırasına göre (1,2,3,4) şeklinde işaretleyiniz.

- (--) Konuşma
- (--) Yazma
- (--) Okuma
- (--) Dinleme

7. Öğrencilerinizin konuşma etkinliğinde EN ÇOK hangi rolü yükleneceklerini düşünüyorsunuz?

- (--) Dinleyici (Bir konferans, sunu vb. dinlemek)
- (--) Konuşmacı (Ders vermek, sunu veya konferans vermek, tanıtım gibi)
- (--) Konuşmacı/Dinleyici (Karşılıklı konuşmalar)

8. Öğrencilerinizin yazılı İngilizce ile EN ÇOK nasıl karşı karşıya geleceklerini düşünüyorsunuz?

- (--) Okuyarak (Ders kitapları, meslekle ilgili dergiler ve kitaplar vb. okumak)
- (--) Yazarak (Ders notları, özetler, konferanslarla not tutma vb.)
- (--) Yazarak/ Okuyarak (Karşılıklı yazışarak, iş mektubu, mesaj, not vb.)

9. Öğrencilerinizin, okulunuzun ve öğretim programınızın amaçları doğrultusunda edinecekleri İngilizceyi ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacaklarını düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- (--) Yüz yüze görüşmeler
- (--) Telefon görüşmeleri
- (--) Yazışmalar

d. (--) Diğer (Lütfen belirtiniz.)

10. Öğrencilerinizin ilerde ve meslek yaşamlarında İngilizcenin hangi türleriyle karşılaşacaklarını düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Standart Amerikan İngilizcesi (Tüm devlet kuruluşları, kurumlar ve kitle iletişiminde kullanılır.)
- b. (--) Standart İngiliz İngilizcesi (Tüm devlet kuruluşları, kurumlar ve kitle iletişiminde kullanılır.)
- c. (--) Standart olmayan Amerikan İngilizcesi(Bölgelere veya sosyal guruplara göre standart dilden farklı özellikler taşıyabilir.)
- d. (--) Standart olmayan İngiliz İngilizcesi(Bölgelere veya sosyal guruplara göre standart dilden farklı özellikler taşıyabilir.)

11. Öğrencilerinizin gelecekte konuşulan ingilizceyi DAHA ÇOK hangi şekli ile kullanacaklarını düşünüyorsunuz?

- a. (--) Resmi İngilizce
- b. (--) Günlük İngilizce
- c. (--) Eşit

12. Öğrencilerinizin aşağıda sunulan cümle yapılarından DAHA ÇOK hangisi ile karşılaşacaklarını düşünüyorsunuz?

- a. (--) Kısa ve basit cümleler
- b. (--) Uzun ve karmaşık cümleler
- c. (--) Eşit

13. Öğrencilerinizin ilerde hangi sıklıkla çeviri yapmalarının gerekebileceğini düşünüyorsunuz?

- a. (--) Hiç
- b. (--) Bazen
- c. (--) Sık sık
- d. (--) Daima

14. Öğrencilerinizin neleri çevirmeleri gerekebileceğini düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) İş mektupları
- b. (--) Mesajlar, notlar
- c. (--) Turizm alanıyla ilgili yayınlar
- d. (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

15. Öğrencilerinizin ne tür çeviri yapmalarının gerekeceğini düşünüyorsunuz?

- a. (--) Türkçeden İngilizceye
- b. (--) İngilizceden Türkçeye
- c. (--) Her ikisi de

16. Öğrencilerinizin aşağıda verilen İngilizcenin kullanımı ile ilgili sorunlardan hangileri ile karşılaşacaklarını düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Hızlı konuşulan İngilizceyi anlayamamak
- b. (--) İngilizceyi konuşan kişilerin telafuzları birbirinden çok farklı olduğu için söylenenleri anlamakta güçlük çekmek
- c. (--) Dilbilgisi kurallarına göre doğru cümle kuramamak
- d. (--) Konuşurken veya yazarken doğru sözcükleri seçememek
- e. (--) Dinlerken veya okurken sözcüklerin anlamını anımsamakta güçlük çekmek
- f. (--) İngilizceyi akıcı bir şekilde konuşamamak
- g. (--) İngilizcenin nazik kalıplarını anlamakta veya kullanmakta güçlük çekmek
- h. (--) Hızlı okuyamamak
- i. (--) İstenilen nitelikte yazamamak
- j. (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

17. Size göre sınıf ortamının nasıl olması gerekir? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Samimi, yapılan sınıf içi etkinliklere bağlı olarak zaman zaman gürültülü
- b. (--) Samimi, her zaman sessiz
- c. (--) Duvarları karikatürler, yazılar, özdeyişler gibi çalışmalarla kaplı
- d. (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

18. İngilizce öğretiminde hangi yöntemleri kullanıyorsunuz. Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Dilbilgisi- Çeviri yöntemi
- b. (--) Düz varım yöntemi
- c. (--) Kulak-dil alışkanlığı yöntemi

- d. (-- Bilişsel öğrenme yöntemi
- e. (-- İletişimci yöntem
- f. (-- Seçmeli yöntem
- g. (-- Diğer (Lütfen belirtiniz.)

19. Aşağıda verilen sınıf içi teknik ve etkinliklerinden kullandıklarınızı işaretleyiniz. Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (-- Tekrar alıştırmaları
- b. (-- Şarkılar
- c. (-- Oyunlar
- d. (-- Drama ve rol yapma
- e. (-- Soru-cevap
- f. (-- Gösteri
- g. (-- İkili ve grup çalışmaları
- h. (-- Mekanik alıştırmalar
- i. (-- Ödev olarak verilen alıştırmaların yeniden sınıfta yapılması
- j. (-- Diğer(Lütfen belirtiniz.)

20. Sınıf içi teknik ve etkinliklere kara verirken aşağıda verilenlerden hangilerini uyguluyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (-- Ders kitabında önerilenleri aynen uyguluyorum
- b. (-- Ders kitabına bağlı kalarak ek alıştırmalar getiriyorum
- c. (-- Ders kitabının önerdiği teknikleri bazen geliştirip, zaman zaman daha farklı teknikler uyguluyorum
- d. (-- Diğer(Lütfen belirtiniz.)

21. Dilbilgisini nasıl öğretiyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (-- Gerekli tüm bilgileri Türkçe verdikten sonra tahtaya formül yazıyorum
- b. (-- Dilbilgisi yapısını gerçek kullanıma uygun bir şekilde sunduktan sonra kuralları öğrencilerin çıkarmasını sağlıyorum
- c. (-- Diğer(Lütfen belirtiniz.)

22. Konuşma becerisini hangi tekniklerle kazandırmaya çalışıyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Mekanik alıştırmalar
- b. (--) Anlamlı alıştırmalar (soru-yanıt tekniği)
- c. (--) İletişimsel alıştırmalar
- d. (--)Diğer(Lütfen belirtiniz.)

23. Dinleme becerisini hangi tekniklerle kazandırmaya çalışıyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Genel bilgi veya belirli bazı bilgileri edinmek için dinlemek
- b. (--) Tanımlama
- c. (--) Sınıflama
- d. (--) Özet cümleyi bulma
- e. (--) İma edilen bilgileri çıkarma
- f. (--) Dinlenen metinle ilgili ayrıntılı sorulara yanıt verme
- g. (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

24. Yazma becerisini hangi tekniklerle kazandırmaya çalışıyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Örneğe uygun bir kompozisyon yazma
- b. (--) Yeniden sıraya koyma
- c. (--) Sorulara yanıt vererek paragraf yazma
- d. (--) Yarım bırakılmış bir metni tamamlama
- e. (--) Dikte yapma
- f. (--) Not tutma
- g. (--) Özetleme
- h. (--) Serbest yazma
- i. (--) Alıştırma yazılması
- j. (--) Yazma etkinliklerine pek yer vermiyorum
- k. (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

25. Okuma becerisini hangi tekniklerle kazandırmaya çalışıyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Genel bilgi veya belirli bazı bilgileri edinmek için okuma
- b. (--) Tanımlama
- c. (--) Sınıflama

- d. (--) Özet cümleyi bulma
- e. (--) İma edilen bilgileri çıkarma
- f. (--) Okunan metinle ilgili ayrıntılı sorulara yanıt verme
- g. (--) Bağlamdan sözcüklerin anlamını tahmin etme
- h. (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

26. Öğrencileriniz arasındaki dil öğretimi ile ilgili bireysel farklılıkları dikkate alabiliyor musunuz? (Görerek, duyarak veya hareket ederek öğrenmeye yatkın öğrencilere farklı davranmak gibi).

- a. (--) Evet
- b.(--) Hayır

27. Mesleğinizde kendinizi yetiştirebilmeniz için konferans veya seminerlere katılmaya, süreli yayınları izlemeye fırsat bulabiliyor musunuz?

- a. (--) Evet
- b. (--) Hayır
- c. (--) Arasıra

28. Yanıtınız HAYIR ise aşağıda verilen sorunlardan hangileri ile karşılaşıyorsunuz?

- a. (--) Öğrenci gereksinimlerine en uygun ders kitabını seçemiyorum
- b. (--) Seçilen kitapları öğrenci gereksinimlerine uyarlamada yetersiz kalıyorum
- c. Diğer(Lütfen belirtiniz.)

29. Mezun olan veya staj yapan öğrencilerin İngilizceyi yeterli kullanabildiklerini düşünüyor musunuz?

- a. (--) Evet
- b. (--) Hayır

30. Yanıtınız HAYIR ise bunun nedenleri size göre neler olabilir? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Dil becerilerinin öğrenci gereksinimlerine uygun bir şekilde kazandırılmaması
- b. (--) Uzun ve karmaşık cümle yapılarının öğretime mekanik alıştırma kullanmak suretiyle çok zaman ayrılması
- c. (--) Ders programına uyma gereğinden dolayı öğrencilerin hedef kullanım alanındaki gereksinimlerini karşılamaya yönelik iletişimsel dil öğretimi yöntem ve tekniklerinin kullanılmaması
- d. (--) Bu veya diğer sebeplere bağlı olarak zaman içinde motivasyonun düşmesi
- e. (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

31. Öğrencilerinizin Meslek yaşamlarında başarılı olabilmeleri için, sizin amaçlarına, gereksinimlerine ve isteklerine uygun olarak hazırlanan, gereksinim duyacakları sözcük dağarcığı ve dil kullanımlarının daha ağırlıklı öğretildiği Özel Amaçlı İngilizce (ÖAİ) uygulamasını gerekli buluyor musunuz?

- a. (--) Evet b. (--) Hayır

32. Haftalık İngilizce ders saatlerinin Genel İngilizce (Gİ) ve ÖAİ arasında nasıl dağılmasını önerirsiniz?

I. Dönem

a. (--) Ağırlıklı ÖAİ

b. (--) Ağırlıklı Gİ

c. (--) Eşit

II. Dönem

a. (--) Ağırlıklı ÖAİ

b. (--) Ağırlıklı Gİ

c. (--) Eşit

33. İngilizce öğretimi ders programı tasarlanmadan önce, öğrencilerin ne istediğini, amaçladığını ve nelere gereksinim duyduğunu belirleyebilmek için görüşlerine başvurulması gerekli midir?

- a. (--) Evet b. (--) Hayır c. (--) Kararsızım

II

Kafkas Üniversitesi Kars Meslek Yüksekokulu Turizm Rehberliği Programı Öğrencilerinin Hedef Kullanım Alanı Gereksinimlerini Çözümlmek Amacı ile Hazırlık Sınıfı Öğrenciler için Hazırlanmış Anket Formu

Değerli Öğrencilerim,

Aşağıdaki soruların dikkatle ve doğru olarak yanıtlanması Turizm Rehberliği sınıfları için İngilizce öğretim programı tasarlanmasında yararlı olacaktır. Bu anket ile elde edilecek olan bilgiler Turizm Rehberliği programı öğrencilerinin özellikle mesleki İngilizce derslerinde Özel Amaçlı İngilizce (ÖAI) gereksinimlerini çözümlmek amacıyla kullanılacaktır. Adınız ve soyadınızı yazmanız gerekmektedir. Soruları yanıtlarken her sorunun altında verilen şıklardan uygun bulduğunuz ifadenin yanındaki parantezi (X) şeklinde işaretlemeniz yeterlidir. Gerektiğinde birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

Teşekkür ederim

İlhami EGE
Almanca Okutmanı

Yaş :

Cinsiyet :

1. Turizm sektöründe ne ölçüde İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?

- a. (--) Hiç b. (--) Bazen c. (--) Sık sık d. (--) Daima

2. Sizin için hangi düzeyde İngilizcenin yeterli olacağını düşünüyorsunuz ?

- d. (--) Başlangıç
e. (--) Orta
f. (--) İleri

3. İngilizceyi hangi ortam ve maksatla kullanacağınızı düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Turizm sektöründe rehber olmak için
b. (--) Turizm sektöründe daha iyi bir eğitim alıp turizm işletmeciliği yapmak için
c. (--) Yurtdışına gidip uygun çalışma fırsatları yakalayabilmek için

d. (--) Diğer (Lütfen belirtiniz.)

4. İngilizceyi gelecekte daha çok kimlerle iletişim kurmak için kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

- d. (--) Anadili İngilizce olanlarla
- e. (--) Anadili İngilizce olmayanlarla
- f. (--) Her ikisi de

5. İngilizceyi kaç kişilik ortamlarda kullanacağınızı düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- e. (--) İkili görüşmelerde
- f. (--) Küçük gruplarda
- g. (--) Büyük gruplarla
- h. (--) Her tür grupla

6- Sizce İngilizce ders kitaplarının içeriği nasıl olmalı?

- a- (--) Günlük konuşmalardan oluşmalı
- b- (--) Turizm Rehberliği bölümü alan derslerinin içeriğini yansıtmalıdır.
- c- (--) Gramer içerikli sıradan bir İngilizce kitabı olmalı
- d- (--) Diğer

7. Dili kullanmaya yönelik aşağıda verilen becerilerden hangisine DAHA ÇOK gereksinim duyacağınızı önem sırasına göre (1,2,3,4) şeklinde numaralandırınız.

- e. (--) Konuşma
- f. (--) Yazma
- g. (--) Okuma
- h. (--) Dinleme

8. Konuşma etkinliğinde EN ÇOK hangi rolü yükleneceğinizi düşünüyorsunuz?

- d. (--) Dinleyici (Bir konferans, sunu vb. dinlemek)
- e. (--) Konuşmacı (Ders vermek, sunu veya konferans vermek, tanıtım gibi)
- f. (--) Konuşmacı/Dinleyici (Karşılıklı konuşmalar)

9. Yazılı İngilizce ile EN ÇOK hangi durumlarda nasıl karşı karşıya geleceğinizi düşünüyorsunuz?

- d. (--) Okuyarak (Ders kitapları, meslekle ilgili dergiler ve kitaplar vb. okumak)
- e. (--) Yazarak (Ders notları, özetler, konferanslarla not tutma vb.)

- f. (--) Yazarak/ Okuyarak (Karşılıklı yazışarak, iş mektubu, mesaj, not vb.)
10. Gelecekte İngilizceyi ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.
- e. (--) Yüz yüze görüşmeler
- f. (--) Telefon görüşmeleri
- g. (--) Yazışmalar
- h. (--) Diğer (Lütfen belirtiniz.)
11. İlerde ve meslek yaşamınızda İngilizcenin hangi türleriyle karşılaşacağını düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.
- e. (--) Standart Amerikan İngilizcesi (Tüm devlet kuruluşları, kurumlar ve kitle iletişiminde kullanılır.)
- f. (--) Standart İngiliz İngilizcesi (Tüm devlet kuruluşları, kurumlar ve kitle iletişiminde kullanılır.)
- g. (--) Standart olmayan Amerikan İngilizcesi(Bölgelere veya sosyal guruplara göre standart dilden farklı özellikler taşıyabilir.)
- h. (--) Standart olmayan İngiliz İngilizcesi(Bölgelere veya sosyal guruplara göre standart dilden farklı özellikler taşıyabilir.)
12. Gelecekte konuşulan ingilizceyi DAHA ÇOK hangi şekli ile kullanacağınızı düşünüyorsunuz?
- d. (--) Resmi İngilizce
- e. (--) Günlük İngilizce
- f. (--) Eşit
13. Aşağıda sunulan cümle yapılarından DAHA ÇOK hangisi ile karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?
- d. (--) Kısa ve basit cümleler
- e. (--) Uzun ve karmaşık cümleler
- f. (--) Eşit
14. İlerde hangi sıklıkla çeviri yapmanızın gerekebileceğini düşünüyorsunuz?
- e. (--) Hiç
- f. (--) Bazen
- g. (--) Sık sık
- h. (--) Daima

15. Neleri çevirmeniz gerekebileceğini düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- e. (--) İş mektupları
- f. (--) Mesajlar, notlar
- g. (--) Turizm alanıyla ilgili yayınlar
- h. (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

16. Ne tür çeviri yapmanız gerektiğini düşünüyorsunuz?

- d. (--) Türkçeden İngilizceye
- e. (--) İngilizceden Türkçeye
- f. (--) Her ikisi de

17. Turizm Rehberliği programını başkasının zorlaması olmaksızın kendi isteğinizle mi tercih ettiniz ?

- a. (--) Evet
- b. (--) Hayır

18. İngilizce öğrenmeye istekli misiniz?

- a. (--) Evet
- b. (--) Hayır

19. İngilizce öğrenmenin size ne kazandıracığını düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Daha iyi bir iş
- b. (--) Saygınlık
- c. (--) Yabancı bir kültürü tanımak
- d. (--) Dostluk geliştirmek
- e. (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

20. Aşağıda verilen İngilizcenin kullanımı ile ilgili sorunlardan hangileri ile karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- (--) Hızlı konuşulan İngilizceyi anlayamamak
- (--) İngilizceyi konuşan kişilerin telafuzları birbirinden çok farklı olduğu için söylenenleri anlamakta güçlük çekmek
- (--) Dilbilgisi kurallarına göre doğru cümle kuramamak
- (--) Konuşurken veya yazarken doğru sözcükleri seçememek
- (--) Dinlerken veya okurken sözcüklerin anlamını anımsamakta güçlük çekmek

- (--) İngilizceyi akıcı bir şekilde konuşamamak
- (--) İngilizcenin nazik kalıplarını anlamakta veya kullanmakta güçlük çekmek
- (--) Hızlı okuyamamak
- (--) İstenilen nitelikte yazamamak
- (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

21. Size göre sınıf ortamının nasıl olması gerekir? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- (--) Samimi, yapılan sınıf içi etkinliklere bağlı olarak zaman zaman gürültülü
- (--) Samimi, her zaman sessiz
- (--) Duvarları karikatürler, yazılar, özdeyişler gibi çalışmalarla kaplı
- (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

22. Aşağıda verilen sınıf içi teknik ve etkinliklerinden sınıf içinde kullanılmasını istemediklerinizi işaretleyiniz. Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Tekrar alıştırmalarını
- b. (--) Şarkılar
- c. (--) Oyunlar
- d. (--) Drama ve rol yapma
- e. (--) Soru-cevap
- f. (--) Gösteri
- g. (--) İkili ve grup çalışmaları
- h. (--) Mekanik alıştırmalar
- i. (--) Ödev olarak verilen alıştırmaların yeniden sınıfta yapılması
- j. (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

23. Aşağıda verilenlerden hangisi ile İngilizceyi DAHA İYİ öğreneceğinizi düşünüyorsunuz?

- a. (--) Görerek (Tahta, pano veya tepegöz)
- b. (--) Duyarak (Öğretmen, teyp, radyo vb.)
- c. (--) Hareket halinde yaşayarak(Dokunarak, hissederek)
- d. (--) Görerek, duyarak
- e. (--) Görerek, Hareket halinde
- f. (--) Duyarak, hareket halinde
- g. (--) Eşit

24. İngilizce öğretmeninizin size önem vermesi sevecen davranması başarınızı olumlu etkiler mi?

- a. (--) Evet
- b. (--) Hayır

25. Mesleğinizde size gerekebilecek dinleme becerilerinin yanı sıra aşağıda verilenlerden hangilerini edinmek istersiniz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Radyo, televizyon programlarını izleyebilme
- b. (--) Konferans, sunu vb. anlayabilme(İlgi duyduğunuz herhangi bir konu olabilir)
- c. (--) Hiçbiri
- d. (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

26. Mesleğinizde size gerekebilecek konuşma becerilerinin yanı sıra aşağıda verilenlerden hangilerini edinmek istersiniz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Güncel konular hakkında sohbet edebilme
- b. (--) Belli bir konu ile ilgili bilgilerimi, fikirlerimi başkalarına aktarabilme
- c. (--) Hiçbiri
- d. (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

27. Mesleğinizde size gerekebilecek okuma becerilerinin yanı sıra aşağıda verilenlerden hangilerini edinmek istersiniz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) İlgi duyduğum konuları kapsayan süreli yayınları izleyebilme
- b. (--) İlgi duyduğum konuları kapsayan kitaplar veya romanlar okuyabilme
- c. (--) Günlük gazeteler okuyabilme
- d. (--) Mesleğimle ilgili olmayan yazı yayınları okumak istemiyorum
- e. (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

28. Mesleğinizde size gerekebilecek yazma becerilerinin yanı sıra aşağıda verilenlerden hangilerini edinmek istersiniz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Mektup yazma
- b. (--) Günlük tutma(Anı defteri)
- c. (--) İlgi duyduğum konularla ilgili fikirlerimi yazma(Örneğin bir gazete veya derginin okuyucu köşesine yazmak gibi)
- d. (--) Mesleğimle ilgili olmayan konularda yazma becerimi geliştirmek istemiyorum
- e. (--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

29. Meslek yaşamınızda başarılı olabilmeniz için, sizin amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız sözcük dağarcığı ve dil kullanımlarının daha ağırlıklı öğretildiği Özel Amaçlı İngilizce (ÖAI) uygulamasını gerekli buluyor musunuz?

- a. (--) Evet
- b. (--) Hayır

30. Haftalık İngilizce ders saatlerinin Genel İngilizce (Gİ) ve ÖAI arasında nasıl dağılmasını önerirsiniz?

I. Dönem

a. (--) Ağırlıklı ÖAI

b. (--) Ağırlıklı Gİ

c. (--) Eşit

II. Dönem

a. (--) Ağırlıklı ÖAI

b. (--) Ağırlıklı Gİ

c. (--) Eşit

31. İngilizce öğretimi ders programı tasarlanmadan önce, öğrencilerin ne istediğini, amaçladığını ve nelere gereksinim duyduğunu belirleyebilmek için görüşlerine başvurulması gerekli midir?

b. (--) Evet

c. (--) Hayır

d. (--) Kararsızım

III

Kafkas Üniversitesi Kars Meslek Yüksekokulu Turizm Rehberliği Programı Öğrencilerinin Hedef Kullanım Alanı Gereksinimlerini Çözümlemek Amacı ile Meslek Dersi Öğretmenleri için Hazırlanmış Anket Formu

Değerli Arkadaşlarım,

Aşağıdaki soruların dikkatle ve doğru olarak yanıtlanması Turizm Rehberliği sınıfları için İngilizce öğretim programı tasarlanmasında yararlı olacaktır. Bu anket ile elde edilecek olan bilgiler Turizm Rehberliği programı öğrencilerinin özellikle mesleki İngilizce derslerinde Özel Amaçlı İngilizce (ÖAI) gereksinimlerini çözümlmek amacıyla kullanılacaktır. Adınız ve soyadınızı yazmanız gerekmemektedir. Soruları yanıtlarken her sorunun altında verilen şıklardan uygun bulduğunuz ifadenin yanındaki parantezi (X) şeklinde işaretlemeniz yeterlidir. Gerektiğinde birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

Teşekkür ederim

İlhami EGE
Almanca Okutmanı

1. Turizm sektöründe öğrencilerinizin ne ölçüde İngilizce bilgisine gereksinim duyacaklarını düşünüyorsunuz?

- a. (--) Hiç b. (--) Bazen c. (--) Sık sık d. (--) Daima

2. Öğrencileriniz için hangi düzeyde İngilizcenin yeterli olacağını düşünüyorsunuz?

- a. (--) Başlangıç
b. (--) Orta
c. (--) İleri

3. Öğrencilerinizin İngilizceyi hangi ortam ve maksatla kullanacaklarını düşünüyorsunuz?

Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) Turizm sektöründe rehber olmak için
b. (--) Turizm sektöründe daha iyi bir eğitim alıp turizm işletmeciliği yapmak için
c. (--) Yurtdışına gidip uygun çalışma fırsatları yakalayabilmek için
d. (--) Diğer (Lütfen belirtiniz.)

4. Öğrencilerinizin İngilizceyi gelecekte DAHA ÇOK kimlerle iletişim kurmak için kullanacaklarını düşünüyorsunuz?

- a. (--) Anadili İngilizce olanlarla
- b. (--) Anadili İngilizce olmayanlarla
- c. (--) Her ikisi de

5. Öğrencilerinizin İngilizceyi kaç kişilik ortamlarda kullanacağını düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (--) İkili görüşmelerde
- b. (--) Küçük gruplarda
- c. (--) Büyük gruplarla
- d. (--) Her tür grupla

6- Sizce İngilizce ders kitaplarının içeriği nasıl olmalı?

- a. (--) Günlük konuşmalardan oluşmalı
- b. (--) Turizm Rehberliği bölümü alan derslerinin içeriğini yansıtmalıdır.
- c. (--) Gramer içerikli sıradan bir İngilizce kitabı olmalı
- d. (--) Diğer

7. Öğrencilerinizin dili kullanmaya yönelik aşağıda verilen becerilerden hangisine DAHA ÇOK gereksinim duyacağını önem sırasına göre (1,2,3,4) şeklinde numaralandırınız.

- a. (--) Konuşma
- b. (--) Yazma
- c. (--) Okuma
- d. (--) Dinleme

8. Öğrencilerinizin konuşma etkinliğinde EN ÇOK hangi rolü yükleneceğini düşünüyorsunuz?

- a. (--) Dinleyici (Bir konferans, sunu vb. dinlemek)
- b. (--) Konuşmacı (Ders vermek, sunu veya konferans vermek, tanıtım gibi)
- c. (--) Konuşmacı/Dinleyici (Karşılıklı konuşmalar)

9. Öğrencilerinizin yazılı İngilizce ile EN ÇOK nasıl karşı karşıya geleceğini düşünüyorsunuz?

- a. (-- Okuyarak (Ders kitapları, meslekle ilgili dergiler ve kitaplar vb. okumak)
- b. (-- Yazarak (Ders notları, özetler, konferanslarla not tutma vb.)
- c. (-- Yazarak/ Okuyarak (Karşılıklı yazışarak, iş mektubu, mesaj, not vb.)

10. Öğrencilerinizin gelecekte İngilizceyi ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacağını düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (-- Yüz yüze görüşmeler
- b. (-- Telefon görüşmeleri
- c. (-- Yazışmalar
- d. (-- Diğer (Lütfen belirtiniz.)

11. Öğrencilerinizin ilerde İngilizcenin hangi türleriyle karşılaşacağını düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a. (-- Standart Amerikan İngilizcesi (Tüm devlet kuruluşları, kurumlar ve kitle iletişiminde kullanılır.)
- b. (-- Standart İngiliz İngilizcesi (Tüm devlet kuruluşları, kurumlar ve kitle iletişiminde kullanılır.)
- c. (-- Standart olmayan Amerikan İngilizcesi(Bölgelere veya sosyal guruplara göre standart dilden farklı özellikler taşıyabilir.)
- d. (-- Standart olmayan İngiliz İngilizcesi(Bölgelere veya sosyal guruplara göre standart dilden farklı özellikler taşıyabilir.)

12. Öğrencilerinizin gelecekte konuşulan İngilizceyi DAHA ÇOK hangi şekli ile kullanacağını düşünüyorsunuz?

- a.-- Resmi İngilizce
- b.-- Günlük İngilizce
- c.-- Eşit

13. Aşağıda sunulan cümle yapılarından DAHA ÇOK hangisi ile karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?

- a.-- Kısa ve basit cümleler
- b.-- Uzun ve karmaşık cümleler
- c.-- Eşit

14. Öğrencilerinizin ilerde hangi sıklıkla çeviri yapmalarının gerekebileceğini düşünüyorsunuz?

- a.--) Hiç
- b.--) Bazen
- c.--) Sık sık
- d.--) Daima

15. Öğrencilerinizin neleri çevirmeleri gerekebileceğini düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a.--) İş mektupları
- b.--) Mesajlar, notlar
- c.--) Turizm alanıyla ilgili yayınlar
- d.--) Diğer(Lütfen belirtiniz.)

16. Öğrencilerinizin ne tür çeviri yapmalarının gerekeceğini düşünüyorsunuz?

- a.--) Türkçeden İngilizceye
- b.--) İngilizceden Türkçeye
- c.--) Her ikisi de

17. Mezun olan veya staj yapan öğrencilerin İngilizceyi yeterli kullanabildiklerini düşünüyor musunuz?

- a.--) Evet
- b.--) Hayır

18. Yanıtınız HAYIR ise bunun nedenleri size göre neler olabilir? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz

- a.--) Uygulanmakta olan ders programının öğrenci gereksinimlerini karşılamaya yönelik olmaması
- b.--) Bu veya diğer sebeplere bağlı olarak zaman içinde öğrencilerin İngilizce öğrenme arzularının azalması
- c.--) Diğer (Lütfen belirtiniz)

19. Öğrencilerinizin meslek yaşamında başarılı olabilmeleri için, amaçlarına, gereksinimlerine ve isteklerine uygun olarak hazırlanan, gereksinim duyacakları sözcük dağarcığı ve dil kullanımlarının daha ağırlıklı öğretildiği Özel Amaçlı İngilizce (ÖAİ) uygulamasını gerekli buluyor musunuz?

- a. (--) Evet
- b. (--) Hayır

20. İngilizce öğretimi ders programı tasarlanmadan önce, öğrencilerin ne istediğini, amaçladığını ve nelere gereksinim duyduğunu belirleyebilmek için görüşlerine başvurulması gerekli midir?

a.--) Evet

b.--) Hayır

c.--) Kararsızım

IV

Kafkas Üniversitesi Kars Meslek Yüksekokulu Turizm Rehberliği Programı Öğrencilerinin Hedef Kullanım Alanı Gereksinimlerini Çözümlmek Amacı ile Hazırlık Sınıfı Öğrenciler için Hazırlanmış Anket Formu

Değerli Öğrencilerim,

Aşağıdaki soruların dikkatle ve doğru olarak yanıtlanması Turizm Rehberliği sınıfları için İngilizce öğretim programı tasarlanmasında yararlı olacaktır. Bu anket ile elde edilecek olan bilgiler Turizm Rehberliği programı öğrencilerinin özellikle mesleki İngilizce derslerinde Özel Amaçlı İngilizce (ÖAI) gereksinimlerini çözümlmek amacıyla kullanılacaktır. Adınız ve soyadınızı yazmanız gerekmektedir. Soruları yanıtlarken her sorunun altında verilen şıklardan uygun bulduğunuz ifadenin yanındaki parantezi (X) şeklinde işaretlemeniz yeterlidir. Gerekliğinde birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

Teşekkür ederim

İlhami EGE

Almanca Okutmanı

Yaş :

Cinsiyet :

1. Turizm sektöründe ne ölçüde İngilizce bilgisine gereksinim duyacağınızı düşünüyorsunuz?

- a. (--) Hiç b. (--) Bazen c. (--) Sık sık d. (--) Daima

2. Sizin için hangi düzeyde İngilizcenin yeterli olacağını düşünüyorsunuz ?

a.(--) Başlangıç

b.(--) Orta

c.(--) İleri

3. İngilizceyi hangi ortam ve maksatla kullanacağınızı düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

a.(--) Turizm sektöründe rehber olmak için

b.(--) Turizm sektöründe daha iyi bir eğitim alıp turizm işletmeciliği yapmak için

c.(--) Yurtdışına gidip uygun çalışma fırsatları yakalayabilmek için

d.(--) Diğer (Lütfen belirtiniz.)

4. İngilizceyi gelecekte daha çok kimlerle iletişim kurmak için kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

- a.(--) Anadili İngilizce olanlarla
- b.(--) Anadili İngilizce olmayanlarla
- c.(--) Her ikisi de

5. İngilizceyi kaç kişilik ortamlarda kullanacağınızı düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a.(--) İkili görüşmelerde
- b.(--) Küçük gruplarda
- c.(--) Büyük gruplarla
- d.(--) Her tür grupla

6- Sizce İngilizce ders kitaplarının içeriği nasıl olmalı?

- a.(--) Günlük konuşmalardan oluşmalı
- b.(--) Turizm Rehberliği bölümü alan derslerinin içeriğini yansıtmalıdır.
- c.(--) Gramer içerikli sıradan bir İngilizce kitabı olmalı
- d.(--) Diğer

7. Dili kullanmaya yönelik aşağıda verilen becerilerden hangisine DAHA ÇOK gereksinim duyacağınızı önem sırasına göre (1,2,3,4) şeklinde numaralandırınız.

- a.(--) Konuşma
- b.(--) Yazma
- c.(--) Okuma
- d.(--) Dinleme

8. Konuşma etkinliğinde EN ÇOK hangi rolü yükleneyeceğinizi düşünüyorsunuz?

- a.(--) Dinleyici (Bir konferans, sunu vb. dinlemek)
- b.(--) Konuşmacı (Ders vermek, sunu veya konferans vermek, tanıtım gibi)
- c.(--) Konuşmacı/Dinleyici (Karşılıklı konuşmalar)

9. Yazılı İngilizce ile EN ÇOK hangi durumlarda nasıl karşı karşıya geleceğinizi düşünüyorsunuz?

- a.(--) Okuyarak (Ders kitapları, meslekle ilgili dergiler ve kitaplar vb. okumak)
- b.(--) Yazarak (Ders notları, özetler, konferanslarla not tutma vb.)
- c.(--) Yazarak/ Okuyarak (Karşılıklı yazışarak, iş mektubu, mesaj, not vb.)

10. Gelecekte İngilizceyi ne tür bir iletişim kanalıyla kullanacağınızı düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a.(--) Yüz yüze görüşmeler

- b.--) Telefon görüşmeleri
- c.--) Yazışmalar
- d.--) Diğer (Lütfen belirtiniz.)

11. İlerde ve meslek yaşamınızda İngilizcenin hangi türleriyle karşılaşacağını düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a.--) Standart Amerikan İngilizcesi (Tüm devlet kuruluşları, kurumlar ve kitle iletişiminde kullanılır.)
- b.--) Standart İngiliz İngilizcesi (Tüm devlet kuruluşları, kurumlar ve kitle iletişiminde kullanılır.)
- c.--) Standart olmayan Amerikan İngilizcesi(Bölgelere veya sosyal guruplara göre standart dilden farklı özellikler taşıyabilir.)
- d.--) Standart olmayan İngiliz İngilizcesi(Bölgelere veya sosyal guruplara göre standart dilden farklı özellikler taşıyabilir.)

12. Gelecekte konuşulan ingilizceyi DAHA ÇOK hangi şekli ile kullanacağınızı düşünüyorsunuz?

- a.--) Resmi İngilizce
- b.--) Günlük İngilizce
- c.--) Eşit

13. Aşağıda sunulan cümle yapılarından DAHA ÇOK hangisi ile karşılaşacağınızı düşünüyorsunuz?

- a.--) Kısa ve basit cümleler
- b.--) Uzun ve karmaşık cümleler
- c.--) Eşit

14. İlerde hangi sıklıkla çeviri yapmanızın gerekebileceğini düşünüyorsunuz?

- a.--) Hiç
- b.--) Bazen
- c.--) Sık sık
- d.--) Daima

15. Neleri çevirmeniz gerekebileceğini düşünüyorsunuz? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz.

- a.--) İş mektupları
- b.--) Mesajlar, notlar

c.-- Turizm alanıyla ilgili yayınlar

d.-- Diğer(Lütfen belirtiniz.)

16. Ne tür çeviri yapmanızın gerektiğini düşünöyorsunuz?

a.-- Türkçeden İngilizceye

b.-- İngilizceden Türkçeye

c.-- Her ikisi de

17. Stajlarda İngilizceyi yeterli kullanabildiğinizi düşünöyor musunuz?

a.-- Evet

b.-- Hayır

18. Yanıtınız HAYIR ise bunun nedenleri size göre neler olabilir? Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz

a.-- Meslek yaşamınızda gereksinim duyduğunuz İngilizce kullanımlarının size öğretilenlerden farklı olması

b.-- Bu veya diğer sebeplere bağlı olarak zaman içinde İngilizce öğrenme arzusunun azalması

c.-- Diğer (Lütfen belirtiniz)

19. Meslek yaşamınızda başarılı olabilmemiz için, sizin amaçlarınıza, gereksinimlerinize ve isteklerinize uygun olarak hazırlanan, mesleğinizde gereksinim duyacağınız sözcük dağarcığı ve dil kullanımlarının daha ağırlıklı öğretildiği Özel Amaçlı İngilizce (ÖAİ) uygulamasını gerekli buluyor musunuz?

a.-- Evet

b.-- Hayır

20. İngilizce öğretimi ders programı tasarlanmadan önce, öğrencilerin ne istediğini, amaçladığını ve nelere gereksinim duyduğunu belirleyebilmek için görüşlerine başvurulması gerekli midir?

a.-- Evet

b.-- Hayır

c.-- Kararsızım

EK V

KMYO TURİZM REHBERLİĞİ İNGİLİZCE HAZIRLIK SINIFI DERSLERİ VE SAATLARI

I. DÖNEM

GRAMMAR	: 8 SAAT
READING	: 4 SAAT
WRITING	: 4 SAAT
LISTENING	: 4 SAAT
SPEAKING	: 4 SAAT

TOPLAM: 24 SAAT

II. DÖNEM

GRAMMAR	: 4 SAAT
READING	: 6 SAAT
WRITING	: 4 SAAT
LISTENING	: 2 SAAT
SPEAKING	: 8 SAAT

TOPLAM: 24 SAAT

ÖZGEÇMİŞ

- 1967 Erzurum ilinde doğdu.
- 1979 Erzurum Merkez Halitpaşa İlk Okulunu bitirdi.
- 1982 Erzurum Merkez Cumhuriyet Lisesi Orta bölümünü bitirdi.
- 1986 Erzurum Teknik Lisesini bitirdi.
- 1990 Erzurum Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi.
- 1991 Erzurum'da Askerlik görevini yaptı.
- 1993 Kars Kafkas Üniversitesinde Almanca Okutmanı olarak göreve başladı.
- 1999 Erzurum Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Alman Kültürü ve Edebiyatı ana bilim dalında yüksek lisans yaptı
- 2004 Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri A.B.D. Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim dalında yüksek lisans sınavını kazandı.